

Jesteśmy rodziną

Co myślą Polacy i Polki
o rodzinach osób LGBT+?

RAPORT Z BADAŃ

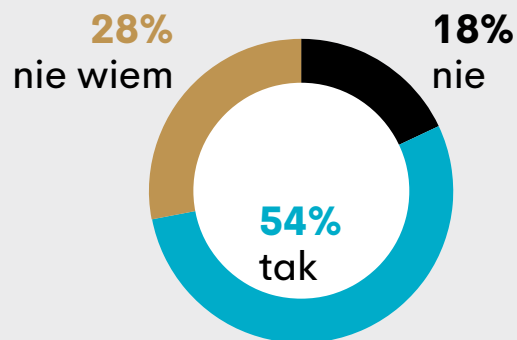
Wybór wyników

Wyniki badania ilościowego na próbie reprezentatywnej Polaków i Polek (n=1002) w wieku produkcyjnym (18–65), zrealizowanego metodą CAWI na przełomie lipca i sierpnia 2021 roku przez ABR Sesta na zlecenie Stowarzyszenia Miłość Nie Wyklucza.

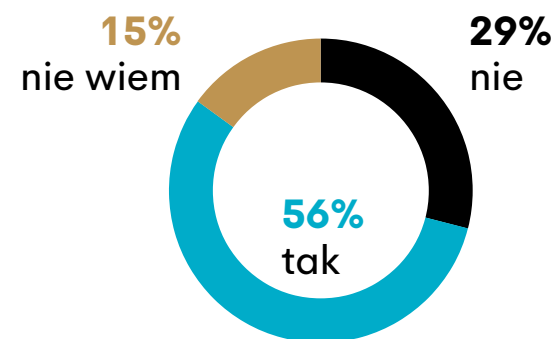
Kto jest rodziną?
Odpowiedzi „tak”

- 65%** Biologiczny rodzic wychowujący dziecko z partnerem/partnerką tej samej płci
- 59%** Dwie osoby tej samej płci żyjące w związku i wychowujące adoptowane dziecko
- 58%** Dwie osoby tej samej płci żyjące w związku nieformalnym i nieposiadające dzieci

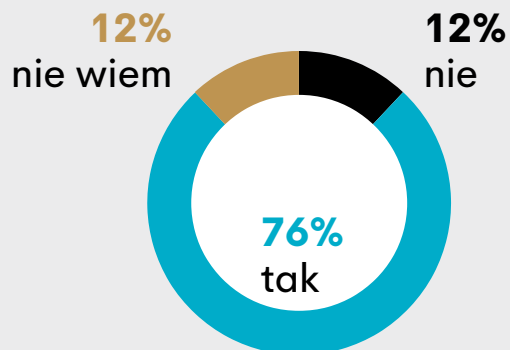
W Polsce już dziś żyją pary jednopłciowe wychowujące dzieci

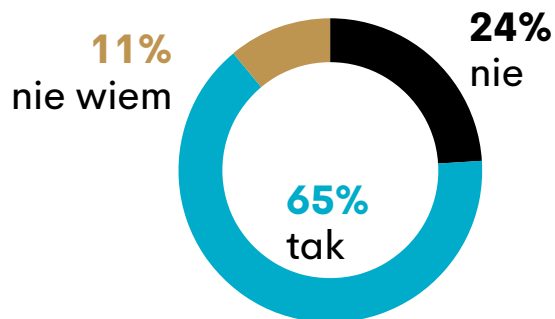
Osoby tej samej płci powinny móc wziąć ślub, aby zapewnić bezpieczeństwo swoim dzieciom – np. aby unikać zabrania do domu dziecka, kiedy umrze rodzic biologiczny.

Społeczeństwo powinno chronić dzieci wychowywane przez pary jednopłciowe przed prześladowaniami ze strony otoczenia

Jeśli miał(a)bym pewność, że dzieci wychowywane przez pary jednopłciowe rozwijają się równie dobrze, jak ich rówieśnicy wychowani przez kobietę i mężczyznę, to nie miał(a)bym nic przeciwko takim rodzinom.

Ranking zsumowanych odpowiedzi „zgadzam się” według elektoratów

- 88%** Lewica
- 74%** Koalicja Obywatelska
- 70%** Polska 2050
- 37%** Zjednoczona Prawica
- 33%** Konfederacja

**Uważam, że każdy
próbuje sobie rodzinę
stworzyć.**

M., uczestniczka grupy fokusowej

Wstęp

W Polsce mieszka ponad 37 milionów ludzi. Według najnowszych badań IPSOS¹ 9 procent z nich to osoby LGBT+.

Nie istnieją konkretne dane ilościowe na temat liczebności tęczyowych rodzin, czyli par osób tej samej płci, wychowujących dzieci w Polsce, lecz dostępne badania pozwalają szacować tę liczbę na ok. 50 tys. rodzin². W świetle polskiego prawa te rodziny nie istnieją.

W ostatnich latach, na skutek rządów Zjednoczonej Prawicy, klimat wokół społeczności LGBT+ w Polsce stopniowo się pogarszał. Dynamika zmian uległa drastycznemu przyspieszeniu w trakcie nienawistnej kampanii prezydenckiej ubiegającego się o reelekcję prezydenta

1 IPSOS. LGBT+ Pride 2021 Global Survey. <https://www.ipsos.com/en/lgbt-pride-2021-global-survey-points-generation-gap-around-gender-identity-and-sexual-attraction>

2 Sytuacja społeczna osób LGBT+ w Polsce. Raport za lata 2019–2020, Kampania Przeciw Homofobii i Stowarzyszenie Lambda Warszawa, Warszawa, 2021. <https://kph.org.pl/wp-content/uploads/2021/12/raport-maly-2019-2020.pdf>

Wstęp

Andrzeja Dudy, w której osoby LGBT+ zostały wprost przedstawione jako społeczne zagrożenie, element obcy i groźny, wymagający szybkiej i stanowczej reakcji³. Kierowanie agresywnych, dehumanizujących słów przez osoby dysponujące realną władzą oraz ogromnym wpływem społecznym przeciw już dyskryminowanej prawnie i społecznie mniejszości, jest wydarzeniem niespotykanym w dojrzałych demokracjach.

Polska nigdy nie była prymusem w międzynarodowych rankingach równouprawnienia osób LGBT+, ale jeszcze w 2015 roku uzyskała ocenę 26% w corocznym raporcie „Rainbow Europe”, opracowywanym przez międzynarodową organizację ILGA-Europe⁴.

3 „Próbuje się nam prosić państwa wmówić, że to ludzie. A to jest po prostu ideologia” (Andrzej Duda, 13.06.2020). „Skończmy słuchać tych idiotyzmów o jakichś prawach człowieka czy jakiejś równości. Ci ludzie nie są równi ludziom normalnym i skończmy wreszcie z tą dyskusją” (Przemysław Czarnek, 13.06.2020).

4 Annual Review of the Human Rights Situation of Lesbian, Gay, Bisexual and Intersex People in Europe and Central Asia, 2015, 2021, ILGA-Europe. <https://kph.org.pl/wp-content/uploads/2021/12/raport-maly-2019-2020.pdf>

Wynik uplasował nasz kraj na 25. miejscu rankingu 33 państw oraz na przedostatnim miejscu wśród krajów Unii Europejskiej (*ex aequo* z Litwą). Polska wyprzedziła wtedy Łotwę, Białoruś, Ukrainę, Turcję, Rosję i Azerbejdżan. W najnowszej odsłonie rankingu ILGA-Europe z 2021 roku **Polska uzyskała wynik 13%, plasując się na 32. z 38 miejsc w całej Europie, a zarazem na ostatnim miejscu w Unii Europejskiej**. Nasz kraj otrzymał minimalnie wyższą notę niż Białoruś (12%) i Rosja (10%), wyprzedzając też Turcję (4%) i Azerbejdżan (2%).

Podczas corocznego orędzia o stanie Unii Europejskiej z 16 września 2020 roku, przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen, ogłosiła wprowadzenie „Strategii na rzecz równości osób LGBTIQ na lata 2020–2025” – pierwszego w historii Unii Europejskiej dokumentu tego typu. Powiedziała również: „Nie spocznię w wysiłkach na rzecz budowania »Unii Równości«. Unii, w której można być, kim się chce, i kochać,

kogo się chce – bez obawy przed oskarżeniami lub dyskryminacją. Bo bycie sobą nie jest ideologią. Jest tożsamością. Nikt nie ma prawa nikomu jej odbierać”. Z kolei sama strategia zapowiada walkę z dyskryminacją we wszystkich jej wymiarach – również w przypadku prawa do życia rodzinnego osób LGBT+. **Przywołując słowa przewodniczącej von der Leyen: „Jeśli jesteś rodzicem w jednym kraju, to jesteś rodzicem w każdym kraju”⁵.**

Trwający od lat brak jakichkolwiek działań zmierzających do zapewnienia osobom LGBT+ choćby części równych praw coraz bardziej dystansuje nasz kraj od pozostałych krajów członkowskich oraz instytucji Unii Europejskiej, w której szacunek i akceptacja dla praw osób LGBT+ są już oczywistym i niepodważalnym standardem. **Polska pozostaje jednym z 6 ostatnich krajów**

5 Ursula van der Leyen. Orędzie o stanie Unii, 2020. https://ec.europa.eu/info/strategy/strategic-planning/state-union-addresses/state-union-2020_pl

Unii (obok Bułgarii, Litwy, Łotwy, Rumunii i Słowacji), w których nie wprowadzono żadnych regulacji prawnych dla par osób tej samej płci – ani w postaci równości małżeńskiej, ani nawet związków partnerskich.

Efekty wieloletnich zaniedbań wcześniejszych rządów kumulują się z otwartą wrogością obecnych władz. Osoby i rodziny LGBT+ już w tej chwili często płacą za to osobistymi tragediami – odrzuceniem, prześladowaniami i przemocą ze strony otoczenia, depresją czy próbami samobójczymi. U źródeł wielu z tych zjawisk leży niewiedza, która ułatwia obojętność, umożliwia dehumanizację i „usprawiedliwia” przemoc.

„Polska nie jest gotowa”?

Już od 1994 roku CBOS prowadzi cykliczne badania na temat społecznego odbioru homoseksualności i poparcia dla postulatów równościowych społeczności LGBT+ (wprowadzenie związków partnerskich, równości małżeńskiej, czy możliwości adopcji dzieci przez pary rodziców tej samej płci). W najnowszym badaniu z tej serii przeprowadzonym we wrześniu 2021 roku odnotowano znaczny wzrost poparcia dla idei adopcji – 16% osób ankietowanych zgodziło się, że pary osób tej samej płci powinny mieć takie prawo⁶. To prawie dwa razy więcej niż w poprzedniej edycji tego badania z 2019 roku, w którym było to 9% badanych. Podobny wynik na poziomie około 10% odnotowano prawie niezmiennie od początku tego cyklu badawczego w latach 1994, 2001, 2005, 2008, 2010, 2013 oraz 2017. Badania

⁶ Por. CBOS „Poprawa stosunku Polaków do osób homoseksualnych”, 2021. https://www.cbos.pl/PL/publikacje/news/new-sletter_ver3.php?news_r=2021&news_nr=33

ilościowe CBOS pokazują więc, że polskie społeczeństwo w przytłaczającej większości sprzeciwia się idei przyznania parom jedнопłciowym prawa do adopcji dzieci. **Można zatem domniemywać, że Polki i Polacy gremialnie nie akceptują tęczy rodzin.**

Jak każde badania ilościowe, badania CBOS nie dostarczają odpowiedzi na pytanie „dlaczego?”. **Dlaczego Polki i Polacy nie popierają idei adopcji dzieci przez pary jedнопłciowe?** Jak dokładnie przebiega proces decyzyjny części społeczeństwa, która „nie zgadza się” na adopcję? I wreszcie czy osoby przeciwne adopcji wiedzą, że pary tej samej płci już teraz wychowują dzieci w Polsce?

Postanowiliśmy przyjrzeć się temu zagadnieniu i poruszyć temat rodzicielstwa w sposób bardziej zniuansowany. Łatwo jest ferować surowe sądy, kiedy bez żadnego kontekstu pytamy o tematy abstrakcyjne i oderwane od codziennego doświadczenia. Nie pomaga również sprowadzenie ludzkiego życia

Wstęp

do doraźnego sporu światopoglądowego i politycznego, co ma miejsce w przypadku zarówno tęczy rodzin, jak i całej społeczności osób LGBT+.

W niniejszym raporcie prezentujemy wyniki trzyetapowego programu badawczego, skupiając się na jego komponentcie ilościowym – badaniu ankietowym na reprezentatywnej grupie Polek i Polaków poświęconemu tematowi modelu rodziny, rodzicielstwa oraz postaw wobec społeczności osób LGBT+ w Polsce⁷.

Zdecydowaliśmy się zapytać o rzeczy, które dla wielu naszych współobywateli i współobywaterek pozostają nieoczywiste i takie też uzyskaliśmy odpowiedzi. Dla przykładu – **Polki i Polacy rzeczywiście raczej nie popierają idei adopcji dzieci przez pary jednopłciowe, ponieważ... boją się, że takie rodziny będą prześladowane przez homo-**

⁷ Szczegółowe informacje o etapach badań prezentujemy w dziale „Metodyka badań” na s. 11.

fobiczne otoczenie. Większość społeczeństwa nie miałaby nic przeciwko tęczowym rodzinom, gdyby miała pewność, że dzieci z takich rodzin będą chronione przed dyskryminacją. Podobnie jest w przypadku możliwości zawarcia małżeństwa, które uchroni dziecko przed osieroceniem. Ponadto – co najbardziej istotne – **ponad ¼ badanych stwierdza, że po prostu nie wie, czy tęczywe rodziny żyją w Polsce, a prawie ⅓ jest przekonana, że ich nie ma.**

Wyniki z niniejszej publikacji są przełomowe. Pokazują **zaskakujący portret polskiego społeczeństwa – społeczeństwa otwartego, zdolnego do empatii i niechętnego do wtrącania się w cudze życie, lecz również pesymistycznego i fatalistycznego,** zakrzywanego przez mniejszość agresywnych radykałów deklarujących otwartą homofobię i kategoryczny sprzeciw wobec osób LGBT+ jako takich. Obraz ten potwierdzają wypowiedzi uczestniczek i uczestników badań ja-

kościowych, w znacznej mierze zmęczonych intensywnością sporów wokół osób LGBT+ i brakiem akceptacji wobec jakiegokolwiek inności, lecz również przyznających się do własnej niewiedzy i kierujących się uniwersalną maksymą: **żyj i pozwól żyć innym.**

Zapraszamy Państwa do lektury i nagłaśniania prezentowanych wyników. Wierzymy, że niniejszy raport jest ważnym głosem w nigdy nie rozpoczętej merytorycznej dyskusji na temat rzeczywistych skutków, przeszkód i kosztów braku równych praw dla osób LGBT+, ich rodzin i dzieci.

Kontekst społeczny

Nas to nie dotknęło, ale to nie znaczy, że inni tego nie doświadczają. Oni mają problem nie w sobie samych, tylko w tym, jak inni ich postrzegają. Psycholog powinien zająć się tymi, co oceniają negatywnie, a nie tymi parami i dziećmi.

A., uczestnik grupy fokusowej

Według badań CBOS na temat społecznego postrzegania homoseksualności z 2019 roku, mimo znaczącej poprawy na przestrzeni lat, aż 63% ankietowanych udzieliło odpowiedzi przeczącej na pytanie „Czy zna Pan(i) osobiście jakiegoś geja lub lesbijkę?”. To oznacza, że **2 osoby na 3 sądzą, że nie znają żadnej osoby homoseksualnej – co w rzeczywistości jest niemożliwe.**

W tym samym badaniu CBOS podał, że więcej Polek i Polaków czuje „jakąś formę niechęci” (40%) niż „jakąś formę akceptacji” (26%) w stosunku do gejów i lesbijek. Z danych CBOS wynika również, że deklarowanie akceptacji w stosunku do osób LGBT+ zwiększa praw-

Kontekst społeczny

dopodobieństwo deklarowania poparcia dla postulatu wprowadzenia związków partnerskich dla par jedno płciowych o 144% (w porównaniu z osobami deklarującymi stosunek neutralny) oraz o 79% mniejsza prawdopodobieństwo deklarowania sprzeciwu wobec tego postulatu (w porównaniu z tą samą grupą).

Z najnowszego badania IPSOS LGBT+ Pride 2021 Global Survey wynika, że **osoby homo- i biseksualne stanowią 9%, a osoby transpłciowe 2% polskiego społeczeństwa**⁸. Nawet jeśli przyjmujemy konserwatywne dane szacunkowe, mówiące o 5% osób LGBT+ w skali kraju, przejście przez życie bez zetknięcia się z osobą ze społeczności jest wątpliwe. Polacy i Polki mają kontakt z osobami LGBT+ w szkole, pracy, rodzinie, sąsiedztwie, kościele, na imprezie u znajomych i w osiedlowym warzywniaku, tylko często nie zdają sobie z tego sprawy.

8 IPSOS. LGBT+ Pride 2021 Global Survey. <https://www.ipsos.com/en/lgbt-pride-2021-global-survey-points-generation-gap-around-gender-identity-and-sexual-attraction>

Przyczyny tej sytuacji są klarowne. Według badań Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej z 2020 roku w Polsce **44% osób LGBT+ nigdy nie mówi otwarcie o swojej orientacji lub tożsamości, a 29% mówi o niej rzadko**. Co trzecia osoba LGBT+ (36%) nie mówi o sobie otwarcie w pracy, ani nikomu z rodziny⁹. Według raportu Kampanii Przeciw Homofobii i Lambdy Warszawa, 61% matek i 53% ojców w pełni akceptuje swoje dzieci LGBT+, jeśli wie o ich orientacji lub tożsamości¹⁰. Strach przed odrzuceniem i agresją nawet ze strony najbliższych powstrzymuje osoby LGBT+ przed mówieniem o sobie otwarcie.

9 Agencja Praw Podstawowych UE. Second Lesbian women, Gay men, Bisexual women & men, Trans people and Intersex people survey, 2020. <https://fra.europa.eu/en/publication/2020/eu-lgbti-survey-results>

10 Kampania Przeciw Homofobii i Stowarzyszenie Lambda Warszawa. Sytuacja społeczna osób LGBT+ w Polsce. Raport za lata 2019–2020, 2021. https://kph.org.pl/wp-content/uploads/2021/12/Rapot_Duzy_Digital-1.pdf

Analogiczny mechanizm funkcjonuje w przypadku par osób tej samej płci oraz tęczy rodzin. Zwłaszcza te ostatnie **pozostają relatywnie niewidoczne, nieznanne i nierozpoznane w dyskursie publicznym**, a sam fakt ich istnienia wywołuje emocje zwłaszcza wśród prawicowych polityków i mediów powiązanych z obozem władzy.

Mimo to **poziom poparcia społecznego dla propozycji całkowitego (równość małżeńska) lub częściowego (związki partnerskie) równouprawnienia par osób tej samej płci wynosił w 2019 roku odpowiednio 41–42% i 56–57%**¹¹. W 2021 roku przy zastosowaniu metodologii ułatwiającej swobodną odpowiedź osobom przeciwnym równouprawnieniu, **wartości te wyniosły odpowiednio 21% i 56%**¹², a we wspomnianych badaniach

11 Sondaże IPSOS dla Oko.press z 2019 roku. <https://oko.press/rekordowe-poparcie-dla-zwiazkow-partnerskich-i-rownosci-malzenskiej-sondaz> i <https://oko.press/polki-i-polacy-gotowi-na-zwiazki-partnerskie-i-rownosc-malzenska-sondaze-i-eurobarometr>

12 Sondaż IPSOS dla Oko.press z 2021 roku. <https://oko.press/sorry-prawico-ideologia-lgbt-wygrala-sondaz-ipsos>

Kontekst społeczny

IPSOS 29% i 67%. Co ciekawe, również CBOS odnotował wzrost poparcia dla małżeństw z 29% w 2019 roku do 34% w 2021 roku.

Niska bądź zerowa świadomość społeczna dotycząca rzeczywistej sytuacji par osób tej samej płci i wychowywanych przez nie dzieci w Polsce sprzyja nie tylko reprodukcji i utrwalaniu uprzedzeń, lecz również politycznej grze życiem i bezpieczeństwem zwykłych ludzi.

Mamy nadzieję, że dane przedstawione w tym raporcie będą pomocne w działaniu na rzecz pozytywnej zmiany obecnej sytuacji i przybliżą nas do celu, jakim jest **zadbanie o bezpieczne i godne życie wszystkich, a nie tylko niektórych, rodzin w Polsce.**

Metodyka badań

Proces badawczy opisany w tym raporcie obejmował trzy etapy: analizę danych zastanych, badanie jakościowe i badanie ilościowe. Po analizie wstępnej przeprowadzonej przez wewnętrzną grupę badawczą, Stowarzyszenie zleciło przeprowadzenie badań dwóm niezależnym podmiotom badawczym: Ipsos Polska (badanie jakościowe) i ABR Sesta (badanie ilościowe). Szczegółowe informacje o kolejnych etapach procesu:

Analiza danych zastanych, czyli podsumowanie badań na temat społecznego postrzegania homoseksualności prowadzonych cyklicznie przez CBOS od 1994 roku. Celem tej analizy było uchwycenie szerszego kontekstu i trendów zmian postaw społecznych w kluczowych kwestiach badania.

Badanie jakościowe wykonane metodologią zogniskowanych wywiadów grupowych. Zrealizowano 4 grupy uwzględniające profilowanie demograficzne. Badanie było poświęcone zrozumieniu definicji, potrzeb i idei kojarzonych z tematem rodziny i jej współczesnymi modelami, takimi jak na przykład tęczowe rodziny. Badanie zostało zrealizowane w marcu 2021 roku przez firmę Ipsos Polska na zlecenie Stowarzyszenia Miłość Nie Wyklucza.

Badanie ilościowe zrealizowane przy pomocy ankiet metodą CAWI. Kwestionariusz składał się z kilkudziesięciu pytań i miał na celu sprawdzenie rozkładu opinii osób badanych w stosunku do różnorodnych wizji rodziny i wartości rodzinnych, rodzicielstwa osób LGBT+ oraz ogólnego stosunku badanych do społeczności osób LGBT+. Zrealizowano łącznie 1002 ankiety na próbie reprezentatywnej dla dorosłej populacji Polski w wieku produkcyjnym (18–65 lat). Badanie zostało przeprowadzone na przełomie lipca i sierpnia 2021 roku przez firmę ABR Sesta na zlecenie Stowarzyszenia Miłość Nie Wyklucza.

Wyniki

Z badań wyłania się obraz polskiego społeczeństwa, który można podsumować w pięciu ogólnych stwierdzeniach. Na kolejnych stronach prezentujemy szczegółowe wyniki badań ilościowych, odpowiadające każdemu ze stwierdzeń.

1. Tęsknota za zgodą

Ogromna większość naszego społeczeństwa deklaruje przywiązanie do wartości wspólnotowych. Chcemy żyć w społeczeństwie ludzi otwartych na inność i potrafiących budować zgodę mimo różnic. Wartości te wpajamy naszym dzieciom. Homoseksualność jest dla nas częściej cechą naturalną, niegroźną i akceptowalną.

s. 14

2. Rodzina różnorodna

Ogromna większość społeczeństwa rozumie pojęcie rodziny w sposób szeroki i inkluzywny. Na gotowość Polek i Polaków do określenia danej relacji mianem rodziny wpływają więzy krwi, formalizacja związku, obecność dzieci oraz płeć osób tworzących rodzinę. Związki osób tej samej płci uważa za rodzinę najniższy procent, lecz wciąż ponad połowa badanych.

s. 27

3. Miłość ważniejsza niż płeć

Znaczna większość z nas uważa, że o szczęściu dziecka nie decydują więzy krwi, płeć, czy orientacja seksualna opiekunów. Zgadza się również, że rozstanie rodziców i wychowanie przez jednego rodzica mogą służyć dobru dziecka. Prawie połowa z nas uważa, że geje i lesbijki mogą być rodzicami, a ponad 1/3 jest przeciwnego zdania.

s. 41

4. Tęczowe, nieznane, akceptowane

Ponad ¼ Polaków i Polek nie wie, czy tęczowe rodziny żyją w Polsce, a prawie ⅕ uważa, że ich nie ma. Dla znacznej grupy pozostają one zjawiskiem mało znanym, choć akceptowalnym. Dość częste są wątpliwości związane z brakiem wiedzy oraz obawami przed negatywnymi reakcjami otoczenia.

s. 53

5. Chronić wszystkie rodziny

Skonfrontowana z faktem istnienia tęczowych rodzin, większość Polek i Polaków uważa, że należy zapewnić im – oraz ich dzieciom – bezpieczeństwo i ochronę prawną. Przepisy powinny zostać zmienione szybko, ponieważ dotyczą rodzin i dzieci, a nie ideologii.

s. 63

Wnioski i rekomendacje

s. 74

1. Ogromna większość naszego społeczeństwa deklaruje przywiązanie do wartości wspólnotowych. Chcemy żyć w społeczeństwie ludzi otwartych na inność i potrafiących budować zgodę mimo różnic. Wartości te wpajamy naszym dzieciom. Homoseksualność jest dla nas częściej cechą naturalną, niegroźną i akceptowalną.

Przytłaczająca większość z nas pragnie społeczeństwa, w którym słuchamy się nawzajem (90%) oraz akceptujemy i traktujemy sprawiedliwie pomimo różnic (91%). Dostrzegamy nadmiar krytyki oraz deficyt życzliwości i chęci wzajemnej pomocy (93%), a szacunek jest dla nas podstawą silnej Polski (93%). Tolerancję rozumiemy jako akceptację różnic i w takim duchu chcemy wychowywać dzieci (93%).

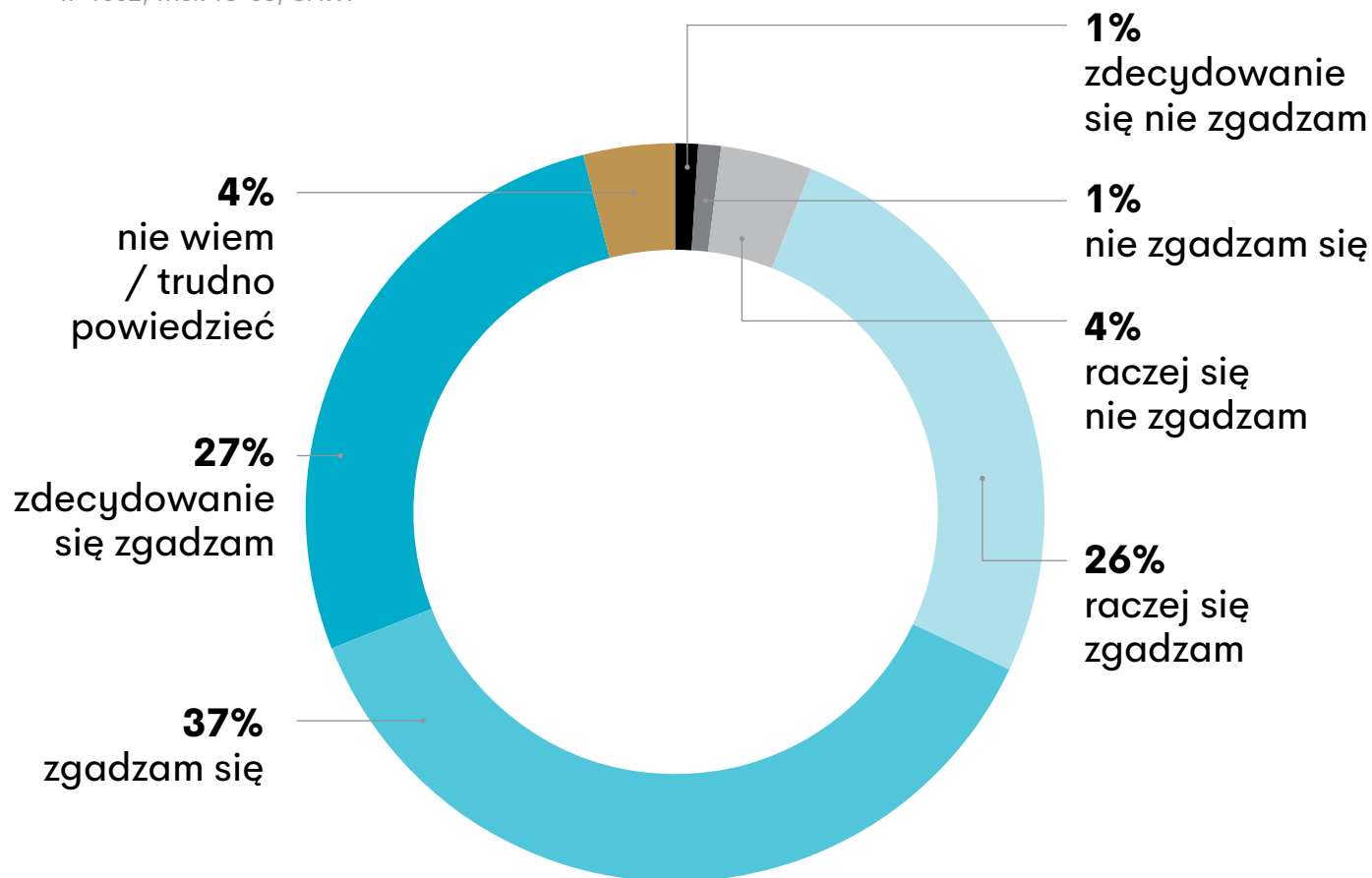
Około 2/3 badanych nie uważa, że homoseksualność należy leczyć (64%) lub zwalczać (67%) i uznaje ją za cechę naturalną (69%). Co piąty badany uznaje, że homoseksualność należy leczyć i zwalczać (22%), ponieważ nie jest naturalna (19%).

1.1

Jest dla mnie ważne, aby słuchać i rozumieć ludzi, którzy się ode mnie różnią.

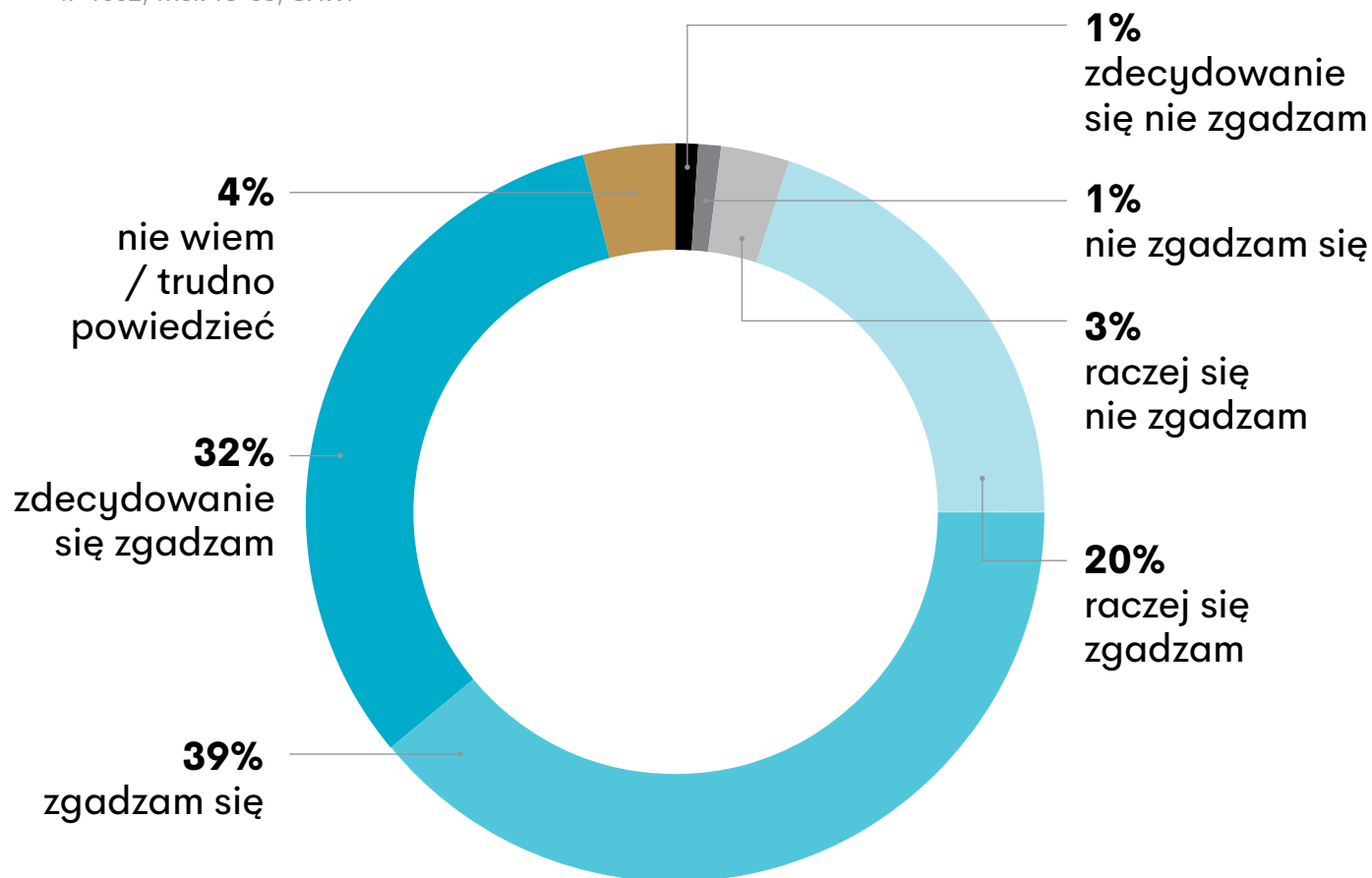
n=1002, wiek 18-65, CAWI

1.2

Jest dla mnie ważne, aby akceptować i sprawiedliwie traktować wszystkich ludzi, nawet gdy się z nimi nie zgadzam.

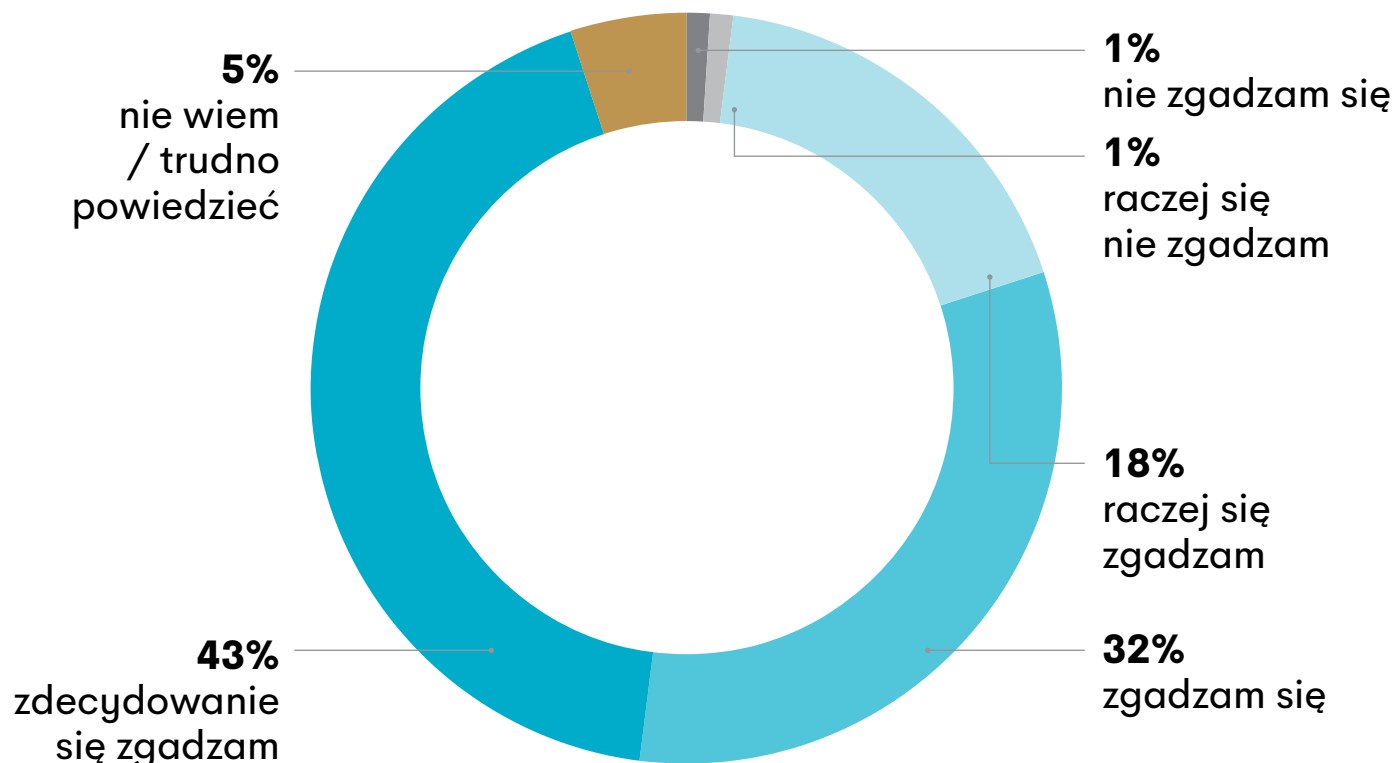
n=1002, wiek 18-65, CAWI

1.3

Za dużo się nawzajem oceniamy, a za mało okazujemy sobie życzliwości i wzajemnej pomocy.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

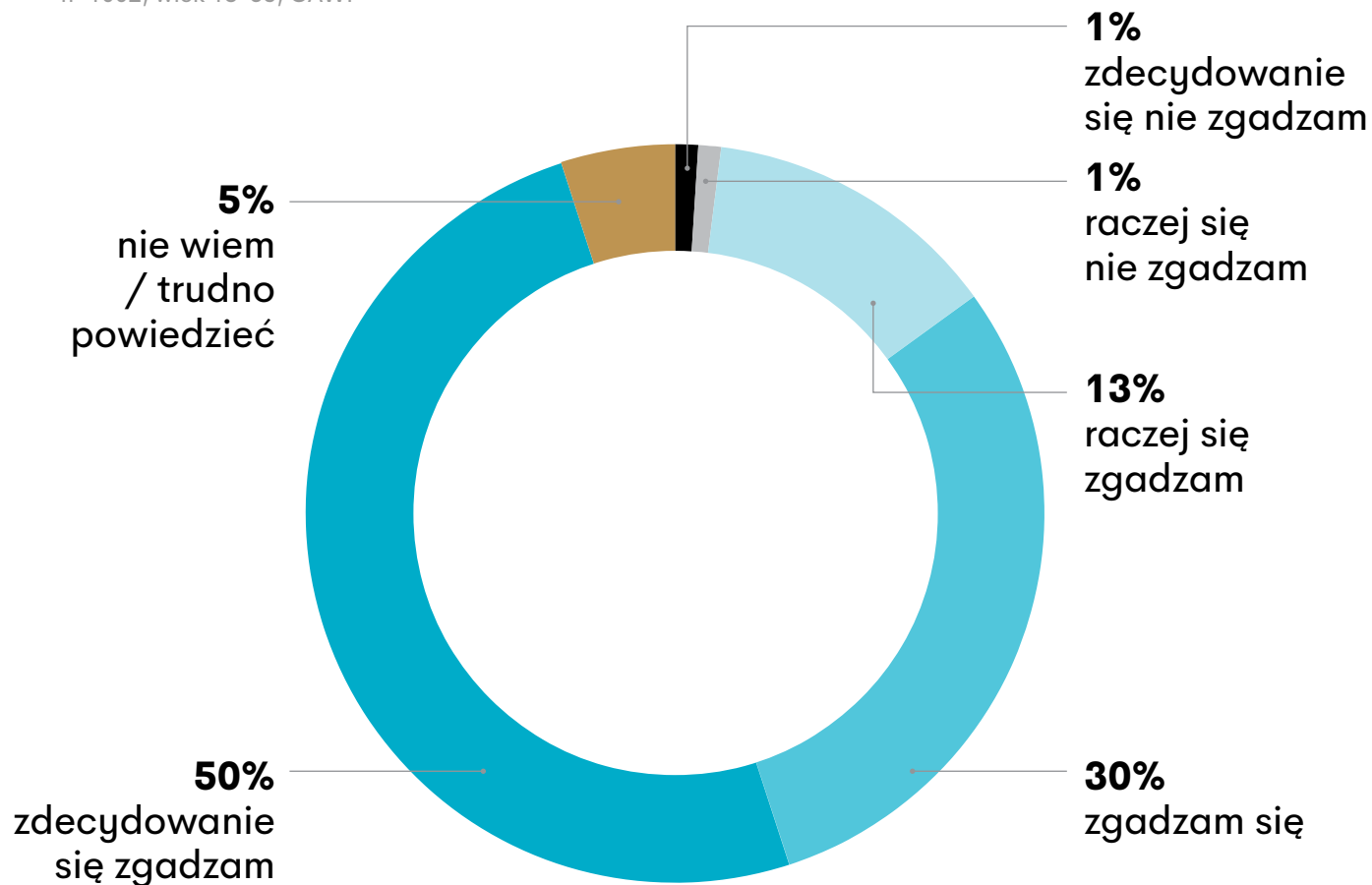
My jesteśmy takim społeczeństwem mało tolerancyjnym jednak. I lubimy wtrącać się w życie innych. Zajmijmy się najpierw sobą, potem innymi. A innym najpierw pomóc, a potem krytykować.²

R1, mężczyzna

2. W tekście cytujemy wypowiedzi osób, które wzięły udział w grupach fokusowych, podając jedynie inicjał, indeks i płeć. Pozostałe dane zostały zanonimizowane.

1.4 Żeby Polska była silna, musimy się nawzajem szanować.

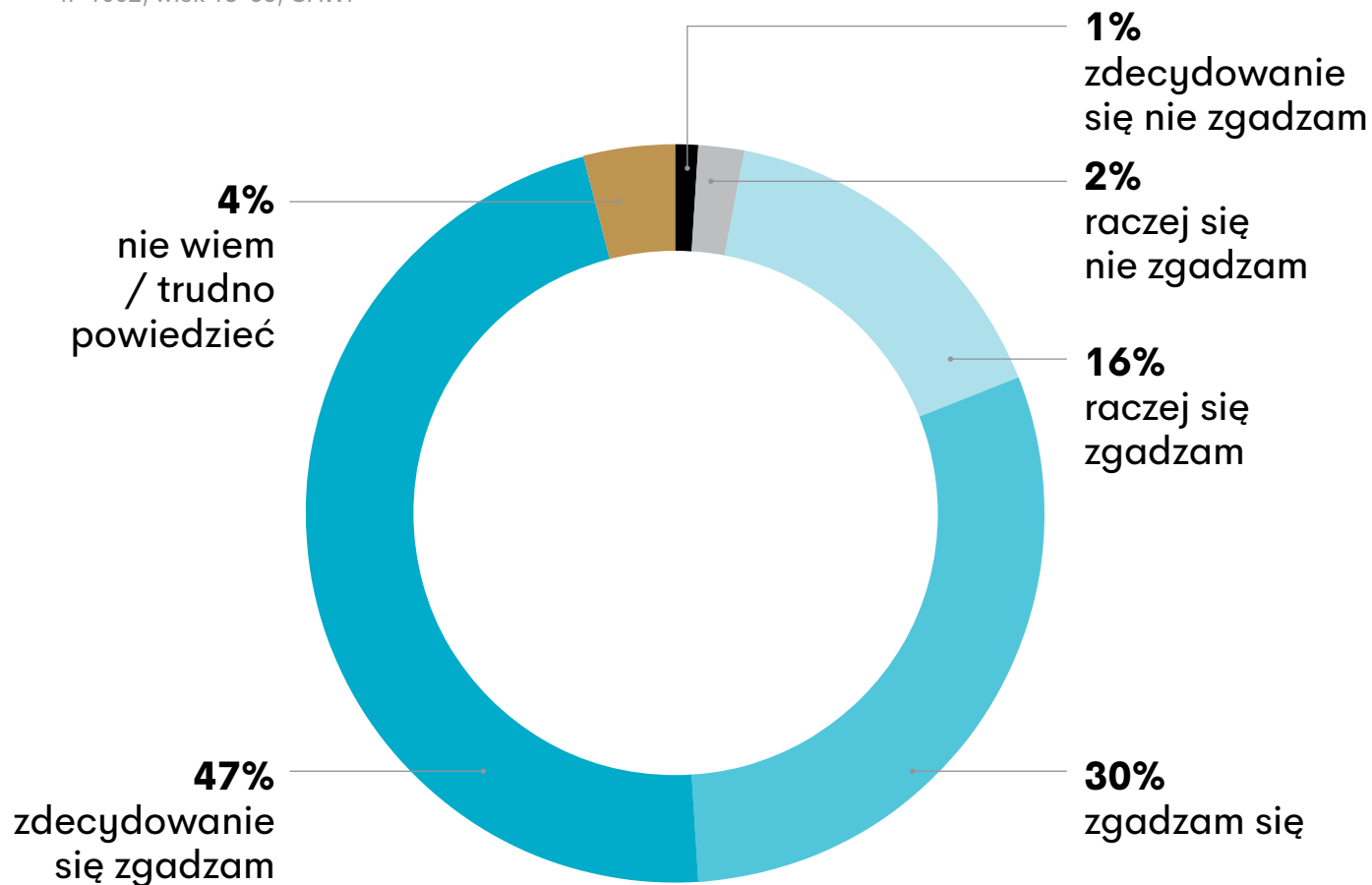
n=1002, wiek 18-65, CAWI

1.5

Tolerancja oznacza, że akceptujemy odmienność ludzi, którzy się od nas różnią.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

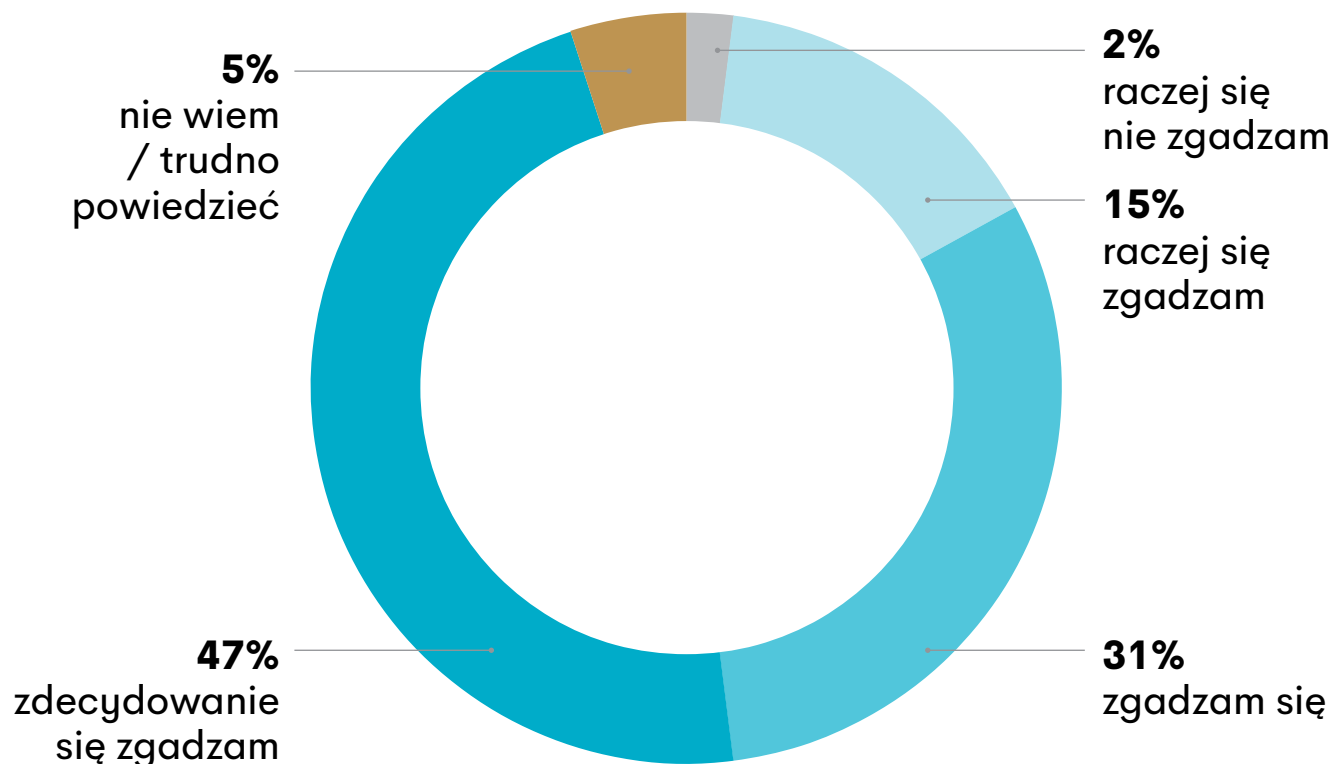

Mam sporo takich znajomych i widzę jak na nich wpływają te [homofobiczne - przyp. aut.] narracje. Jest mi osobiście przykro, że przez jakichś idiotów w internecie czy w polityce doświadczają problemów i w pracy, i w rodzinie.

M1, kobieta

1.6 Dzieci powinny się wychowywać w duchu tolerancji i otwartości.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

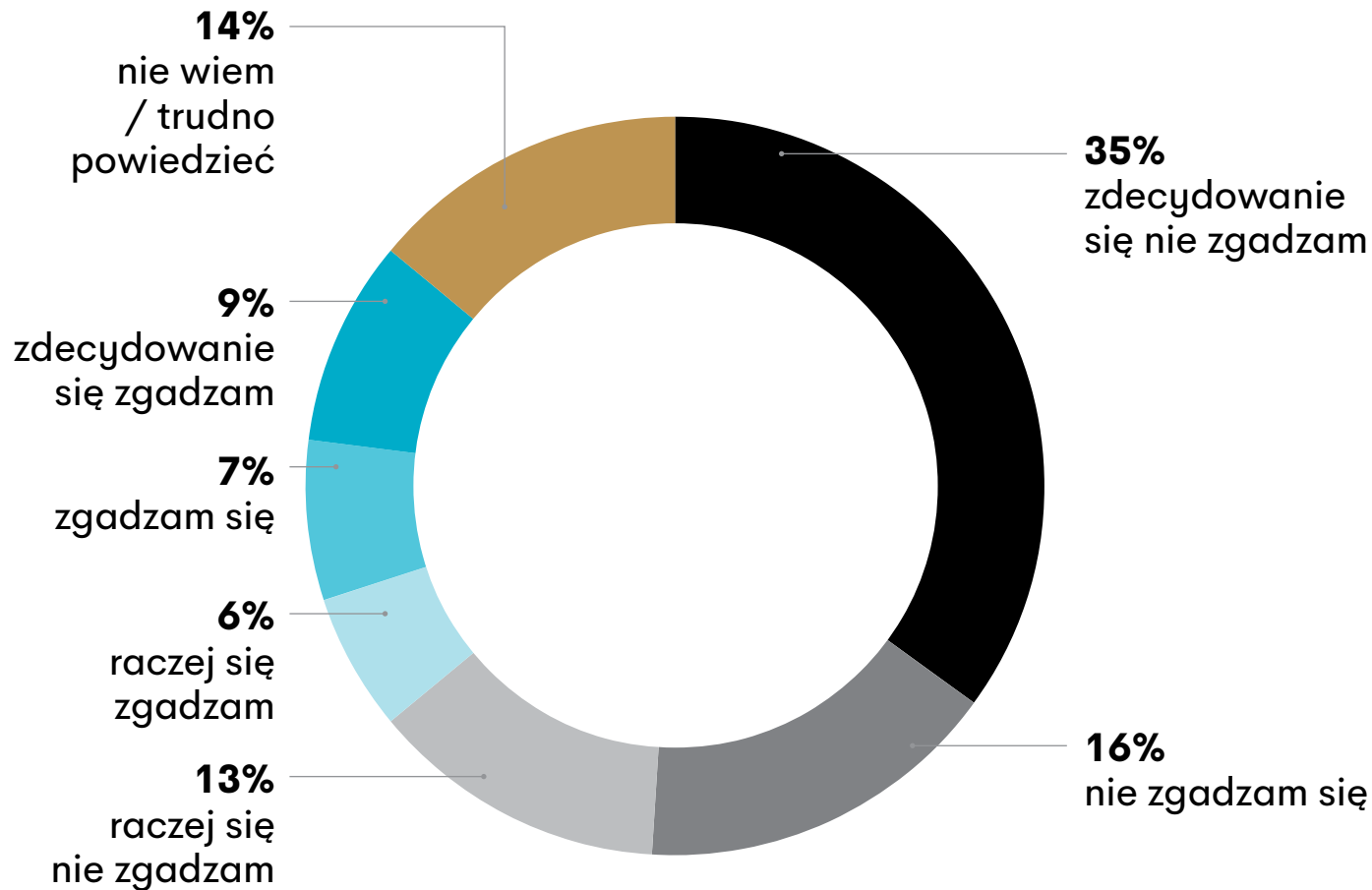

Zacznijmy edukację od siebie samych. Te wartości my przekazujemy dzieciom. Powinniśmy zacząć rozumieć innych, rozumieć ich potrzeby.

A3, mężczyzna

1.7 Geje i lesbijki powinni się leczyć.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

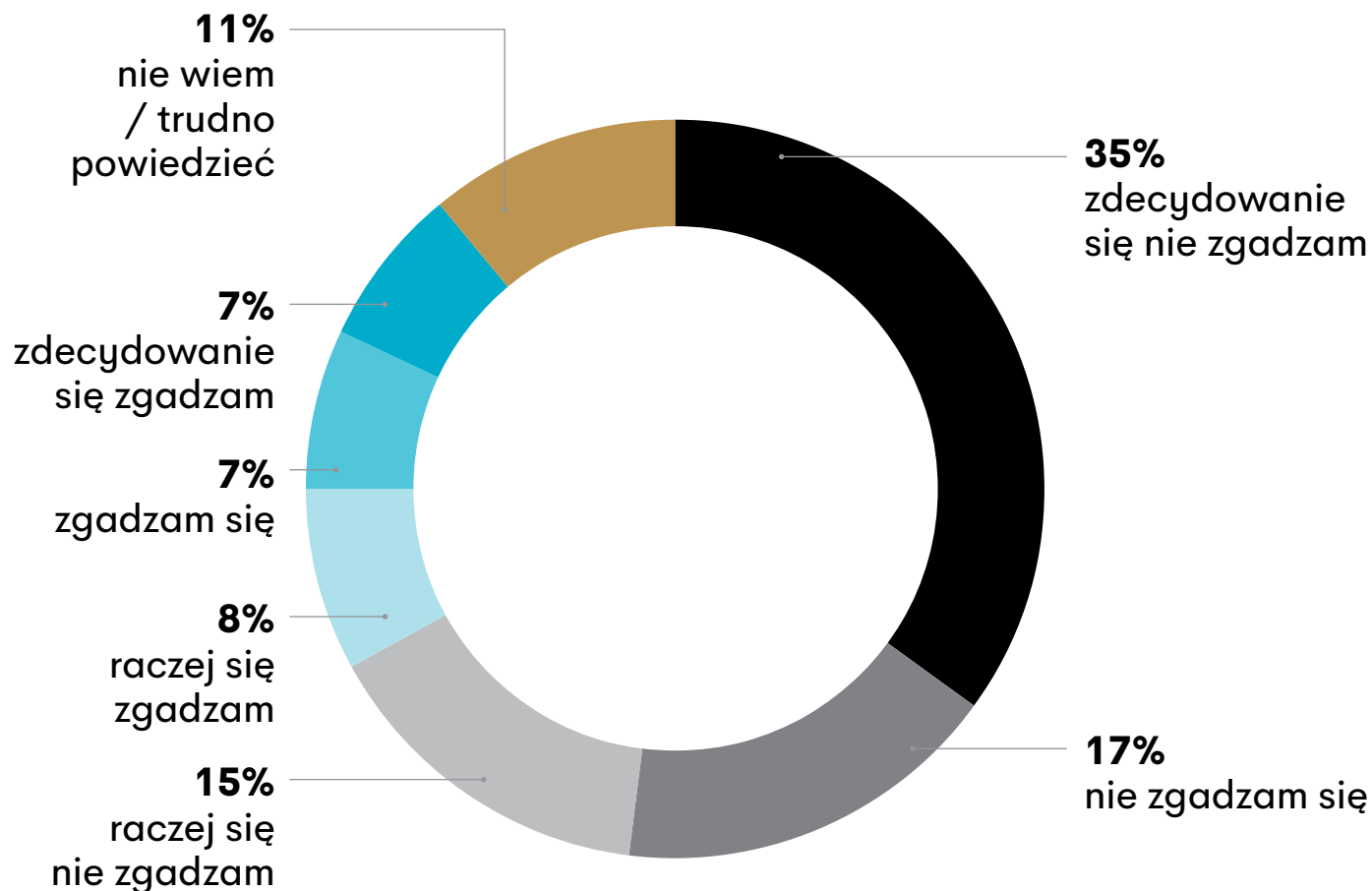
Było coś w „Wiadomościach”, że są skrajne poglądy. Jedni są anty i mówią, że trzeba to tępić, a inni – jak na przykład ja – mają takie podejście, że nie ma co się wtrącać.

E1, kobieta

Rozkład odpowiedzi w elektoratach → s. 24

1.8 Homoseksualność jest nienormalna i należy ją aktywnie zwalczać.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

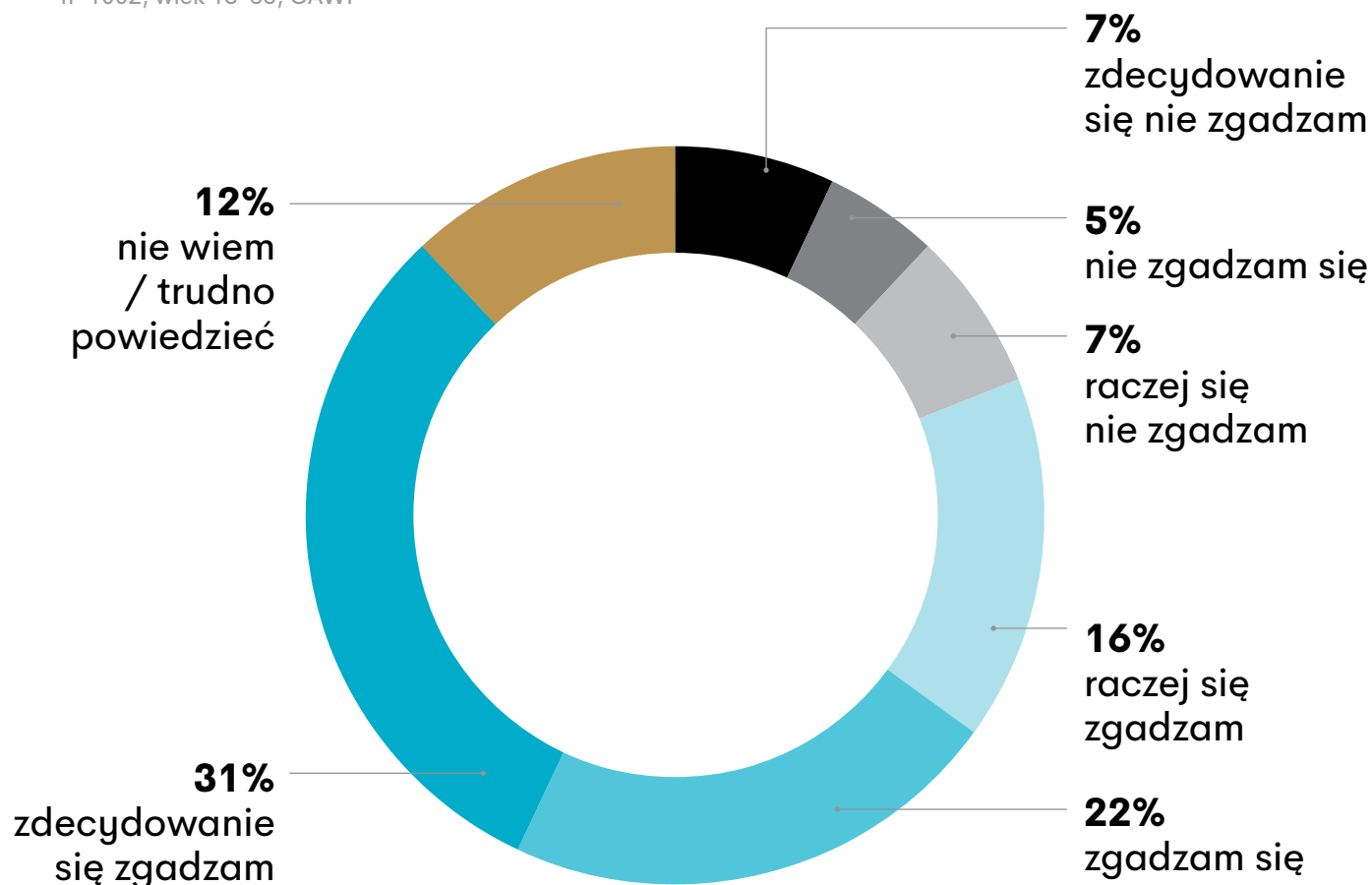
Wiem, że TVP w większości oglądają ludzie starsi, ale to ma jednak wpływ na te radykalne poglądy. Jeśli ludzie myśleli, że ich pogląd jest zły, to teraz myślą, że mogą tak mówić na głos, skoro mówią tak ludzie w telewizji.

K1, kobieta

Rozkład odpowiedzi w elektoratach → s. 25

1.9 Homoseksualność istniała od zawsze i jest czymś normalnym w naturze.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

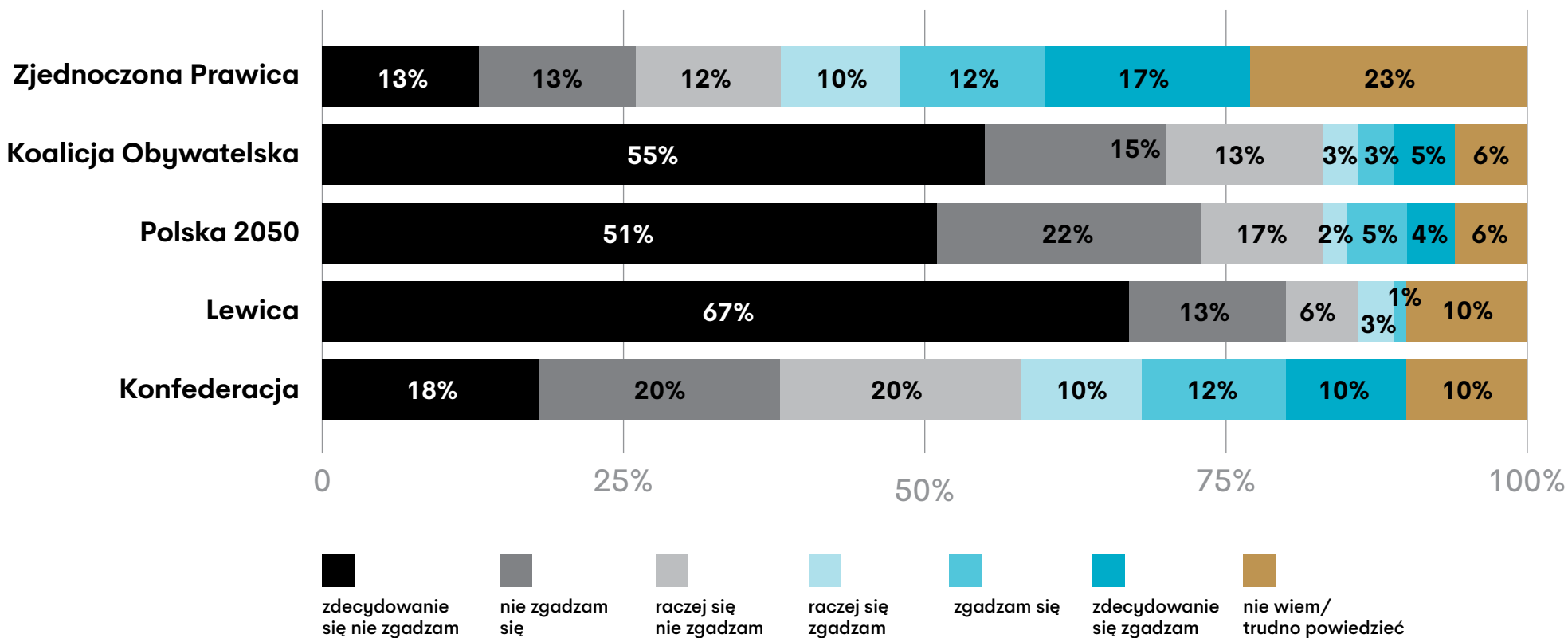
Rozkład odpowiedzi w elektoratach → s. 26

Postawy wobec homoseksualności i osób homoseksualnych

Rozkład odpowiedzi w elektoratach partii politycznych

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Geje i lesbijki powinni się leczyć.

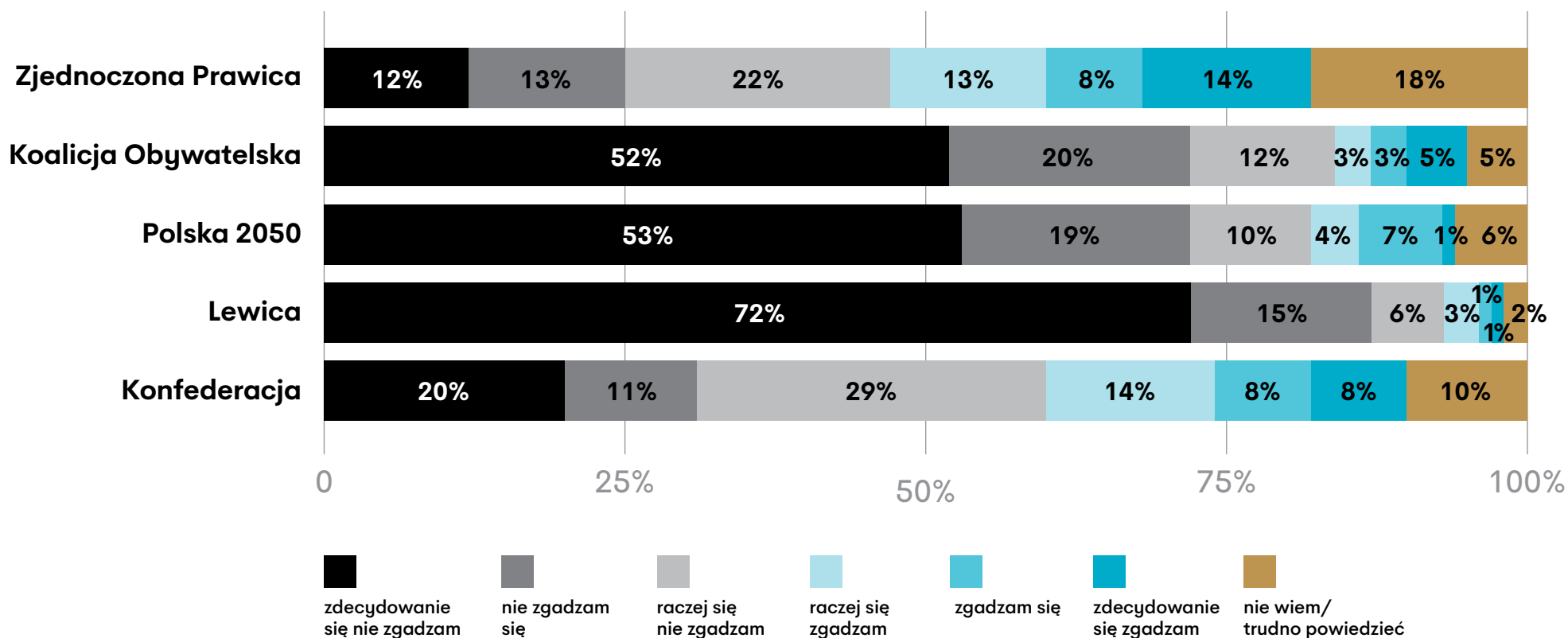

Postawy wobec homoseksualności i osób homoseksualnych

Rozkład odpowiedzi w elektoratach partii politycznych

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Homoseksualność jest nienormalna i należy ją aktywnie zwalczać.

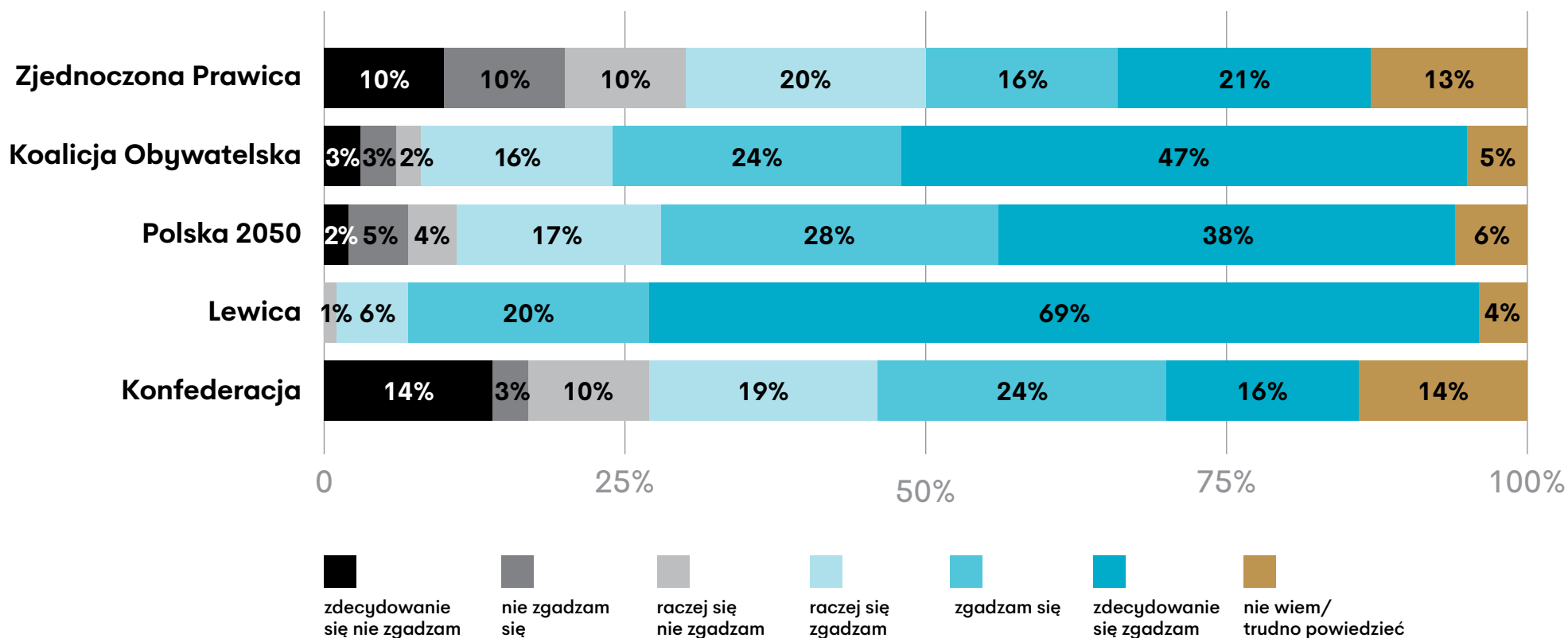

Postawy wobec homoseksualności i osób homoseksualnych

Rozkład odpowiedzi w elektoratach partii politycznych

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Homoseksualność istniała od zawsze i jest czymś normalnym w naturze.

2.

Ogromna większość społeczeństwa rozumie pojęcie rodziny w sposób szeroki i inkluzywny. Na gotowość Polek i Polaków do określenia danej relacji mianem rodziny wpływają więzy krwi, formalizacja związku, obecność dzieci oraz płeć osób tworzących rodzinę. Związki osób tej samej płci uważa za rodzinę najmniejszy procent, lecz wciąż ponad połowa badanych.

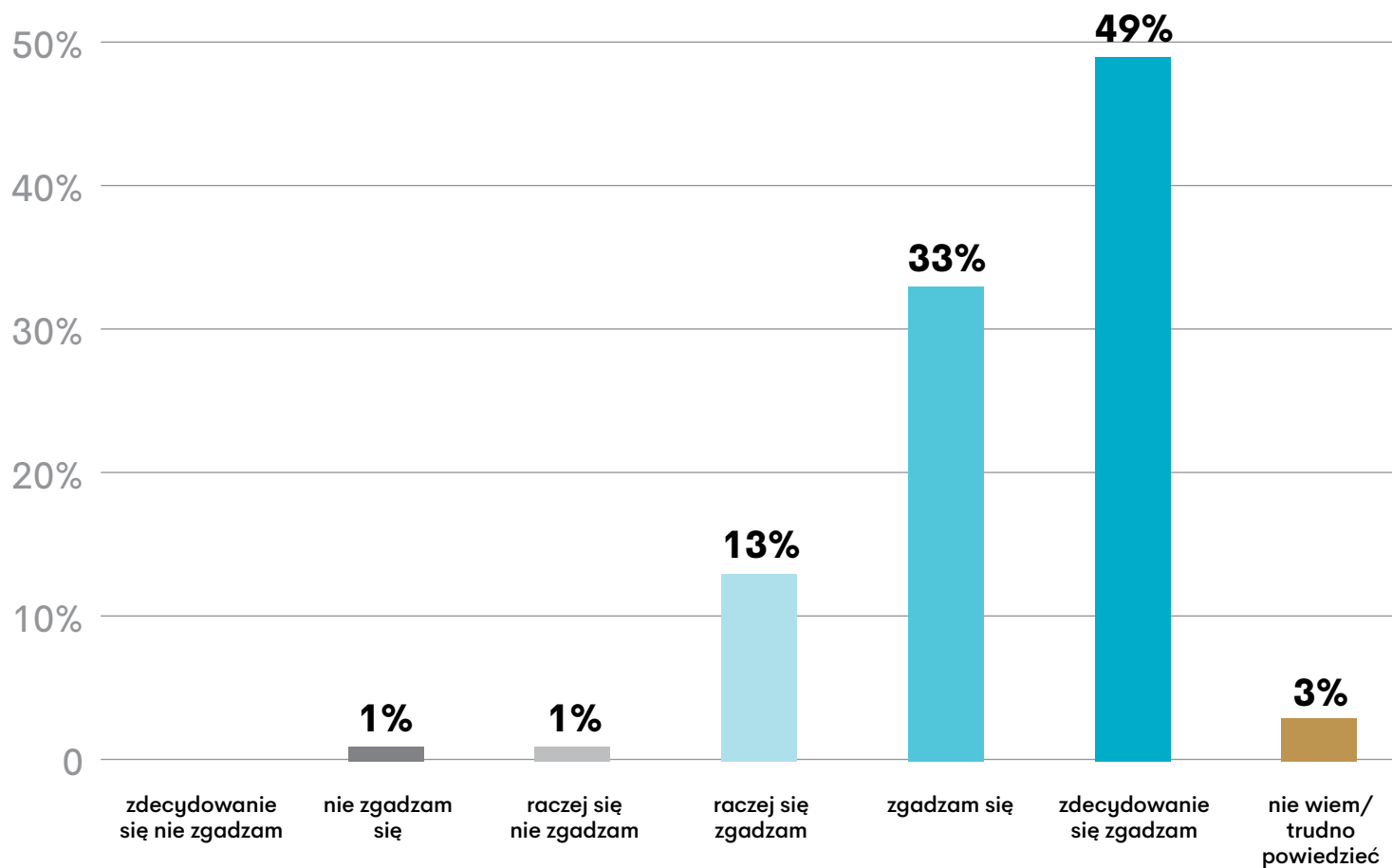
Znakomita większość Polek i Polaków uważa za rodzinę dziadków wychowujących wnuka lub wnuczkę (95%), matkę wychowującą dziecko wspólnie z babcią (93%), rodzica wychowującego dziecko samodzielnie (92%), parę osób różnej płci wychowującą dziecko i żyjącą bez ślubu oraz bezdzietne małżeństwo (91%), a także parę osób żyjącą bez ślubu, wychowującą dziecko z poprzedniego związku jednej

z nich (90%). $\frac{3}{4}$ społeczeństwa uznaje za rodzinę bezdzietną parę różnej płci bez ślubu (74%). Prawie $\frac{2}{3}$ z nas uznaje za rodzinę dwie osoby tej samej płci wychowujące biologiczne dziecko jednej z nich (65%), a ponad połowa parę tej samej płci z dzieckiem adoptowanym (59%) i bezdzietną parę dwóch mężczyzn lub kobiet (58%).

2.1 Dziadkowie wychowujący wnuki – to też rodzina.

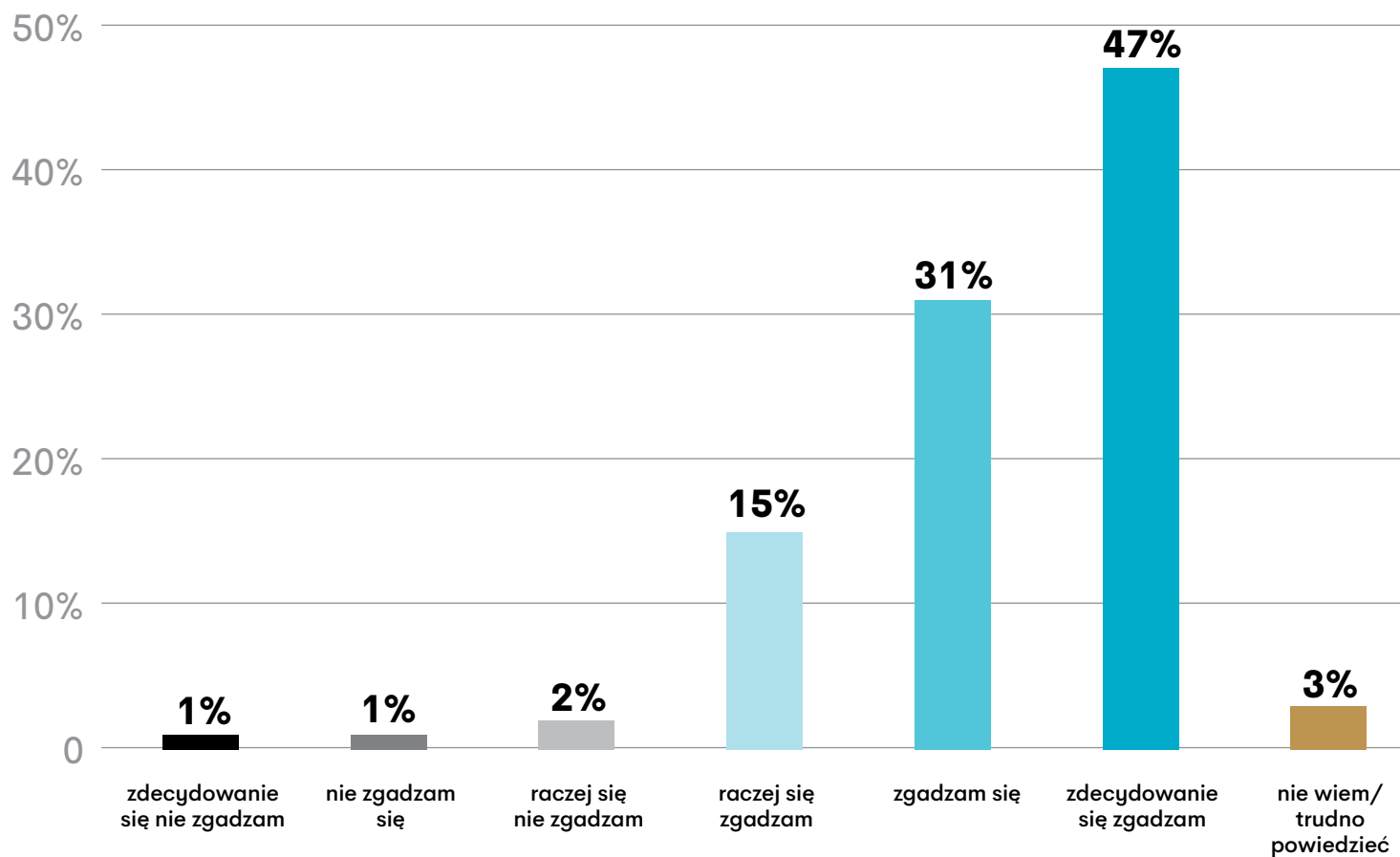
n=1002, wiek 18-65, CAWI

2.2

Matka i babcia wychowujące dziecko – to też rodzina.

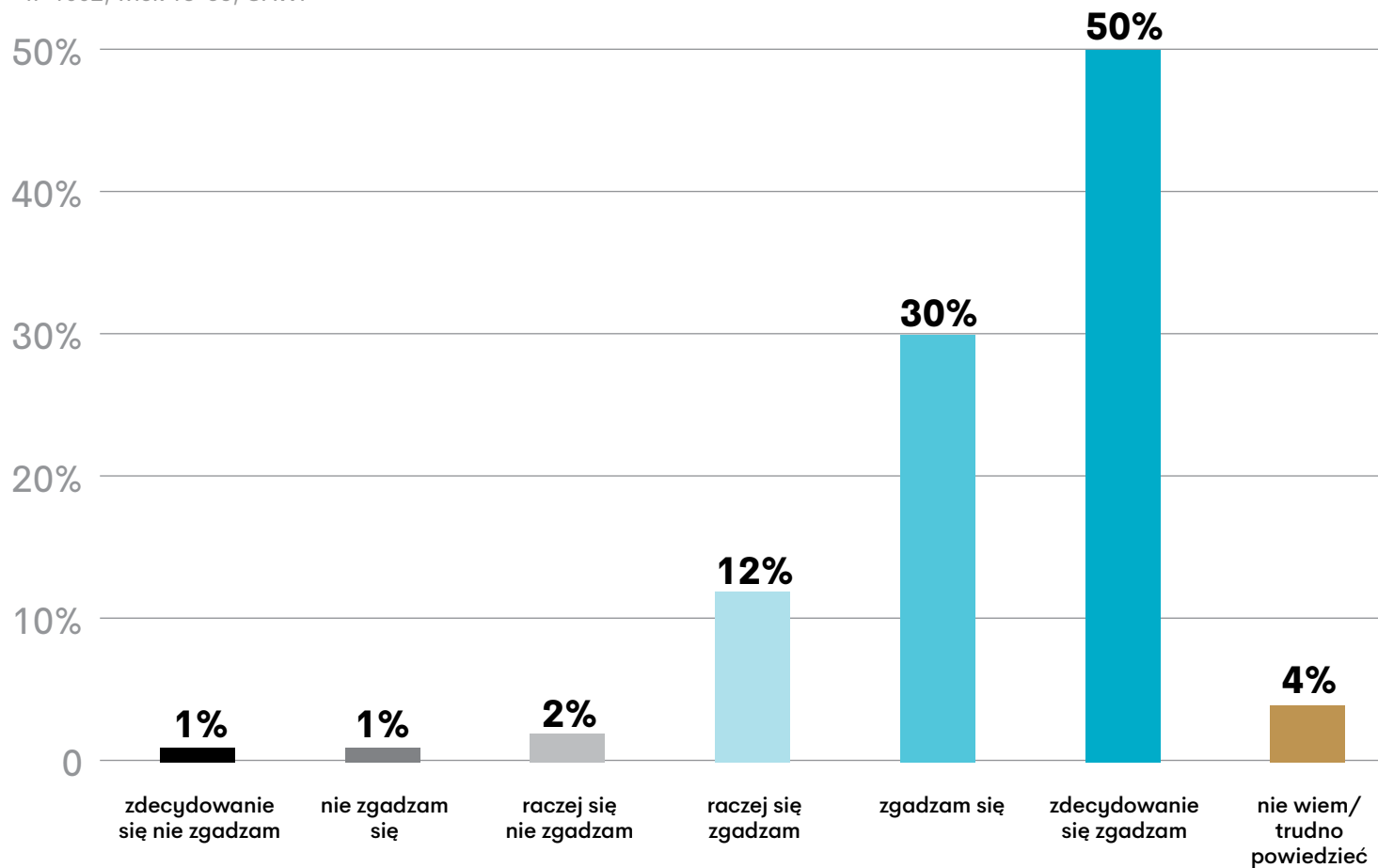
n=1002, wiek 18-65, CAWI

2.3

„Samotny” rodzic wychowujący dziecko – to też rodzina.

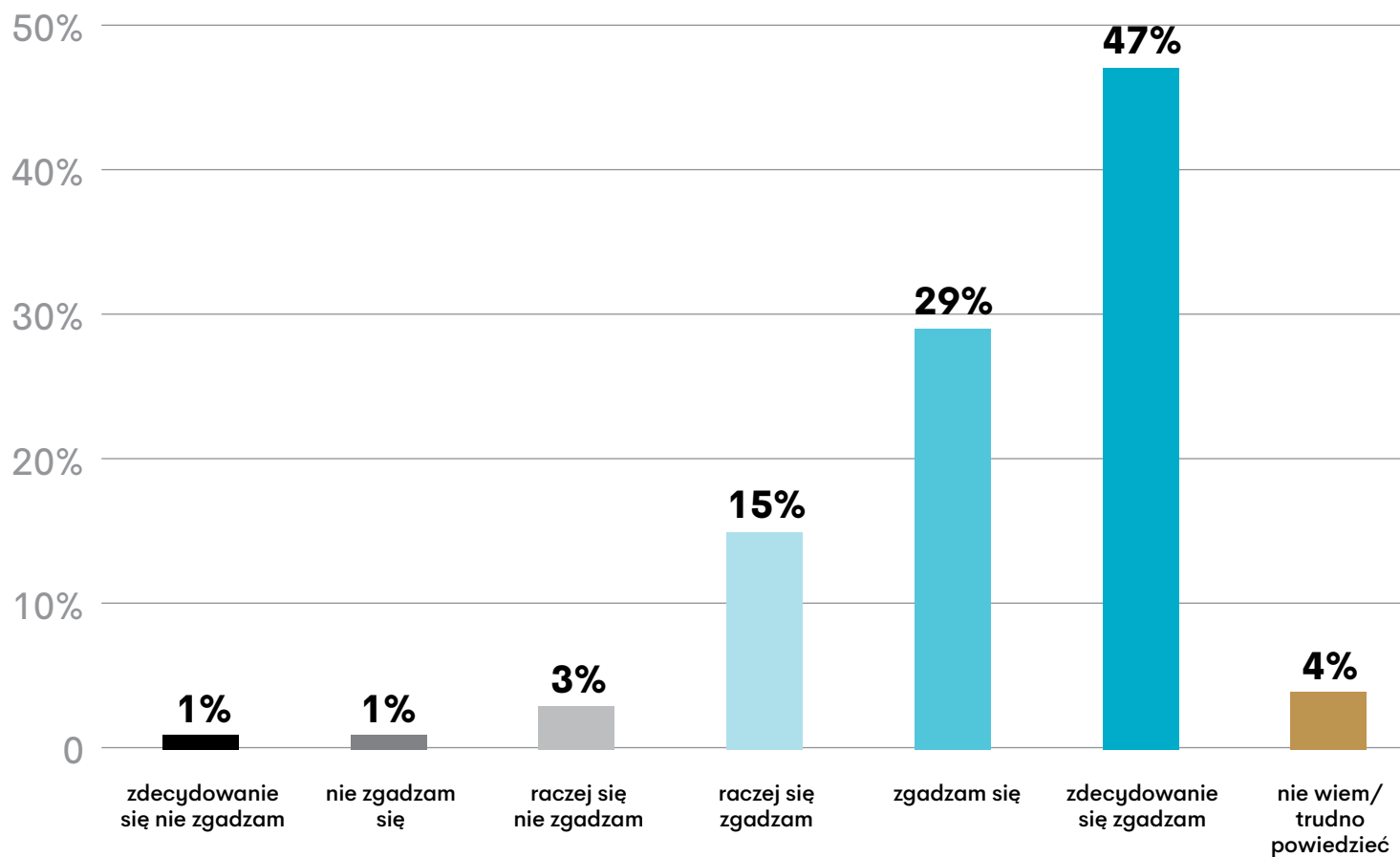
n=1002, wiek 18-65, CAWI

2.4

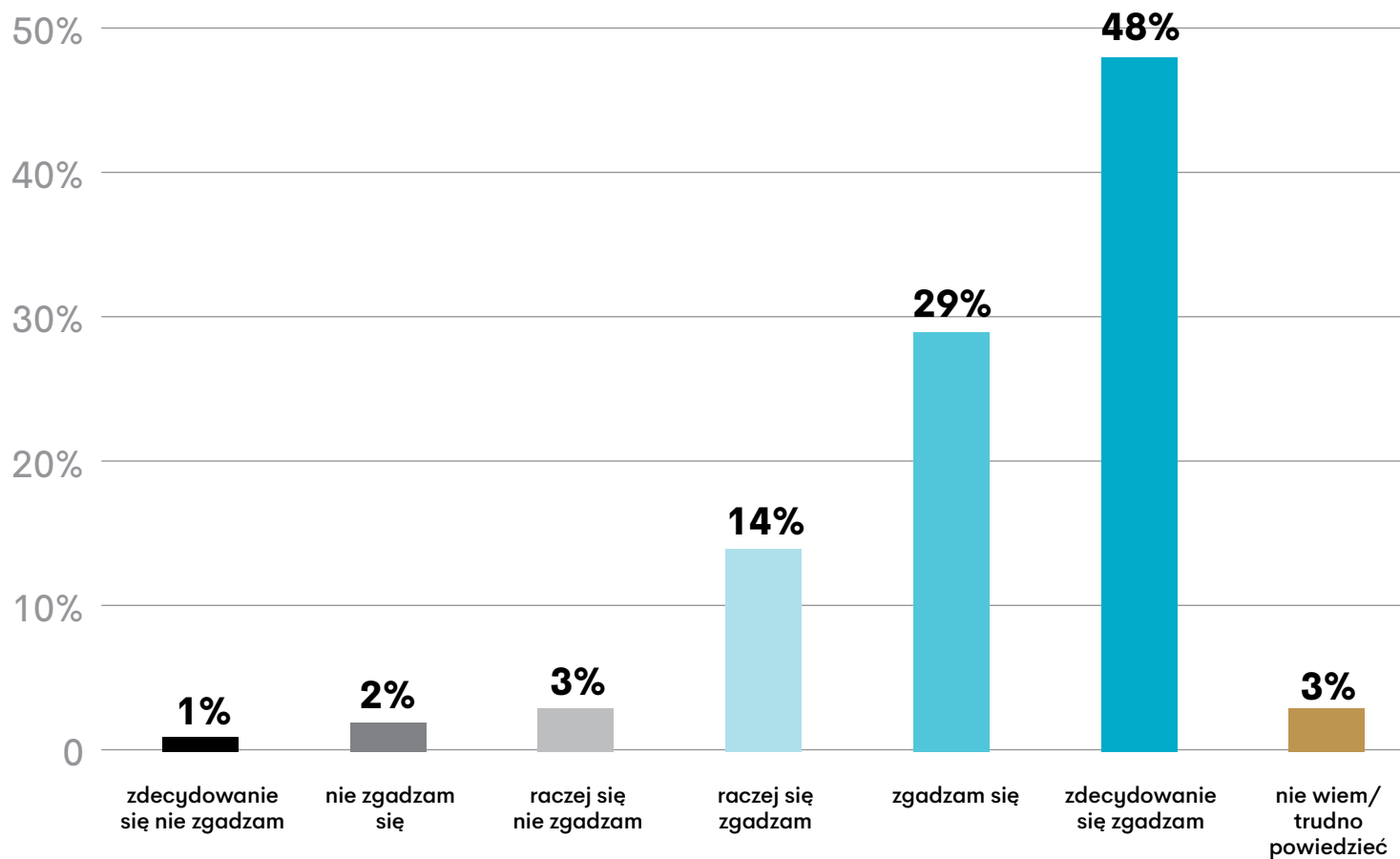
Osoby żyjące w związku nieformalnym i wychowujące dzieci z tego związku – to też rodzina.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

2.5 Małżeństwo bez dzieci – to też rodzina.

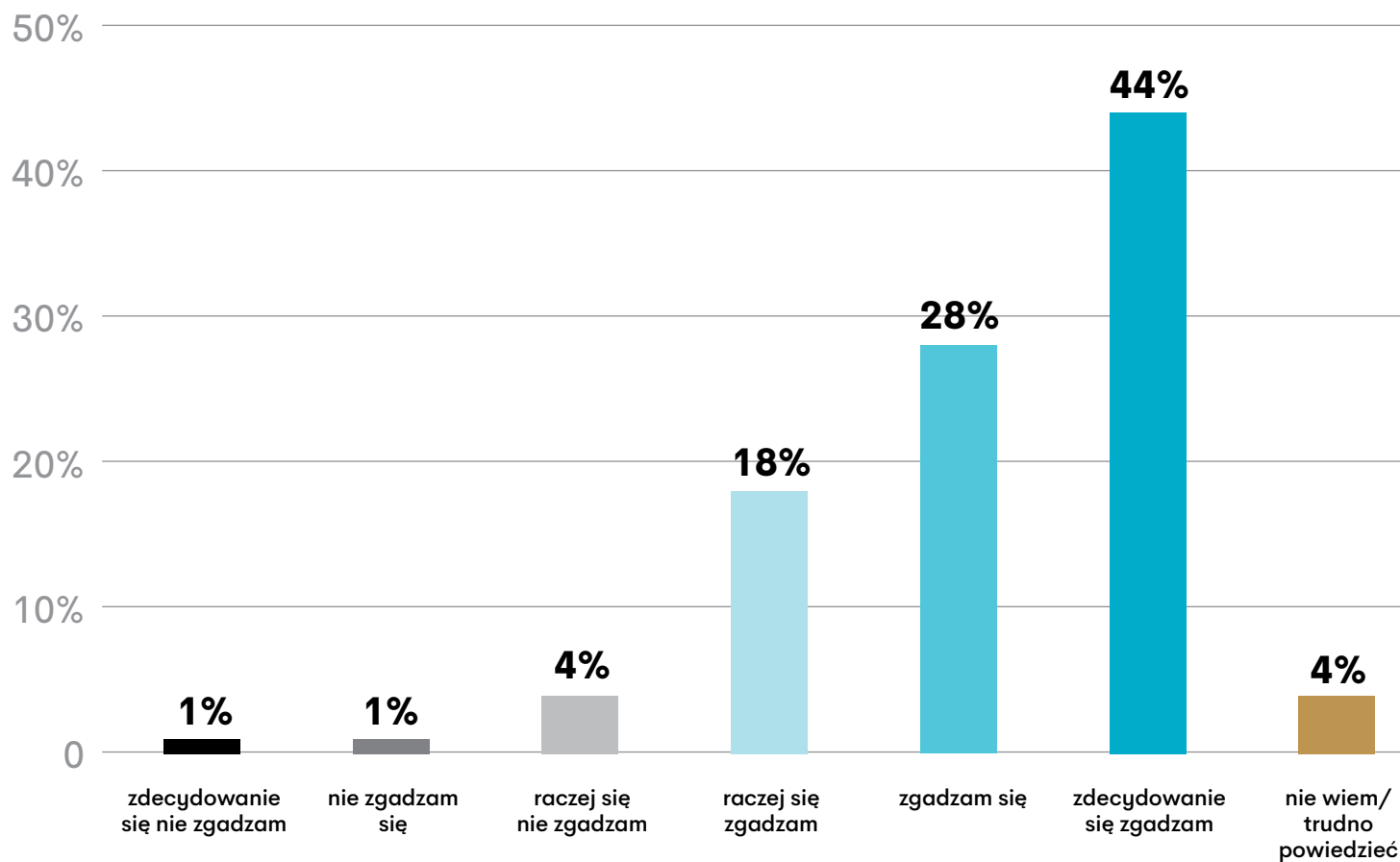
n=1002, wiek 18-65, CAWI

2.6

Osoby żyjące w związku nieformalnym i wychowujące dzieci z poprzednich związków – to też rodzina.

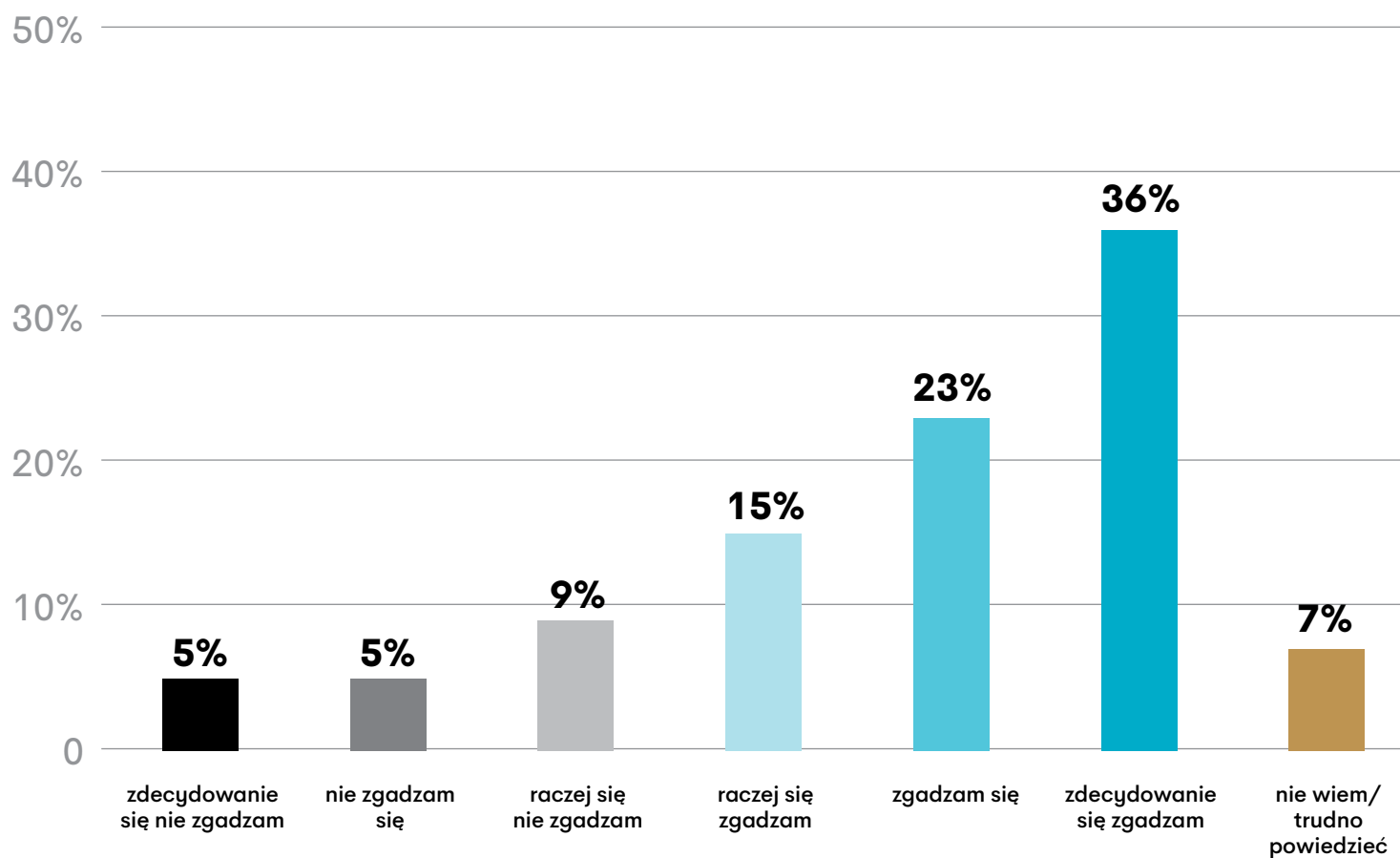
n=1002, wiek 18-65, CAWI

2.7

Osoby żyjące w związku nieformalnym i nieposiadające dzieci – to też rodzina.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

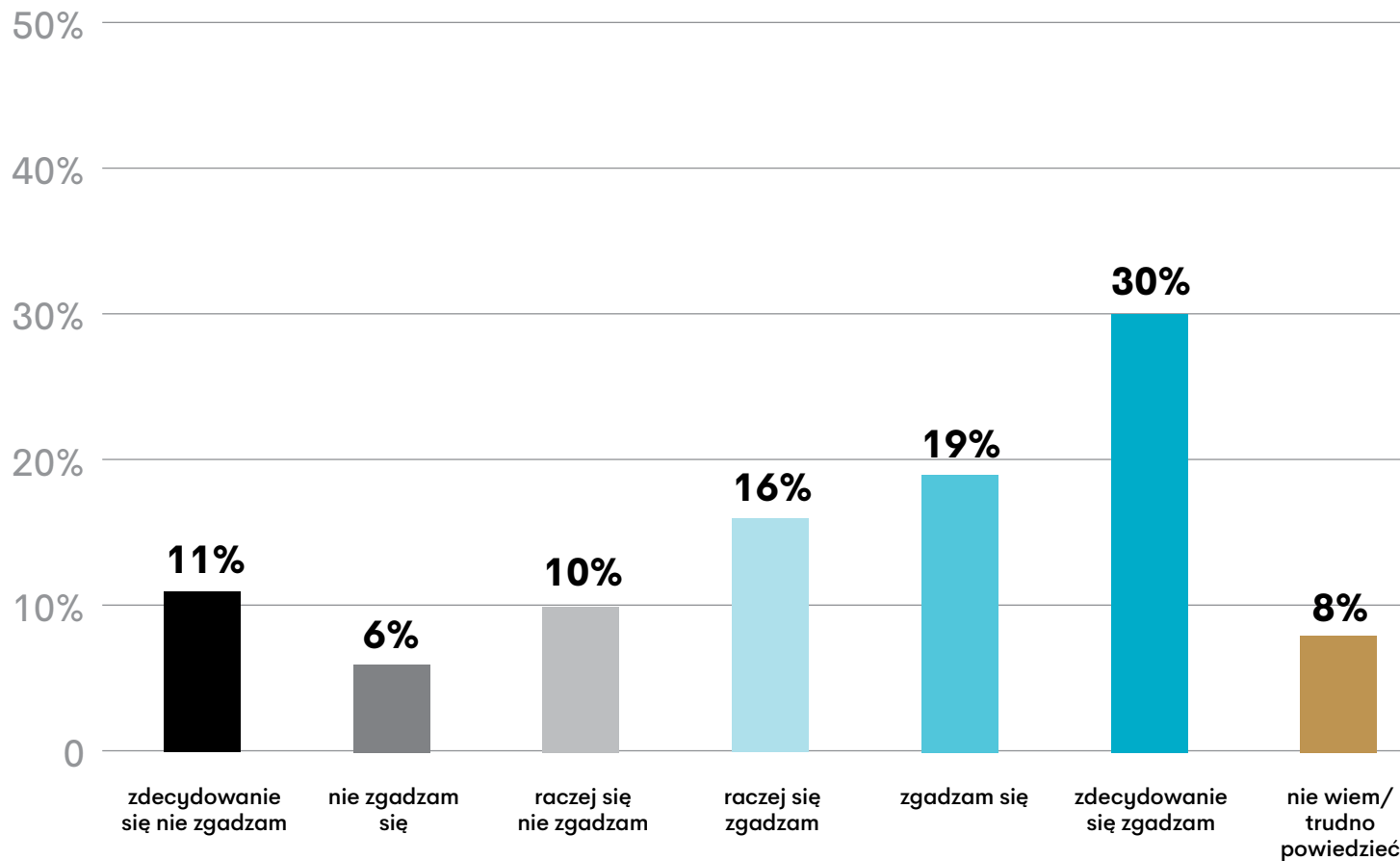
Jak byłam samotna, myślałam, że rodzina to są dzieci. Ale teraz, widząc sytuację rodzinną u mnie, gdzie moja kuzynka jest już 12 lat po ślubie i nie może mieć dzieci, to przecież dalej jest rodziną ze swoim mężem. Więc to nie jest wyznacznik. Kiedy są bliskie relacje, które są oparte na szacunku, miłości między partnerami, to jest rodzina.

A4, kobieta

2.8 Biologiczny rodzic wychowujący dziecko z partnerem/partnerką tej samej płci – to też rodzina.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Najwięcej odpowiedzi „tak” w elektoratach:

93%

Lewica

84%

Koalicja Obywatelska

80%

Polska 2050

43%

Konfederacja

41%

Zjednoczona Prawica

Rozkład odpowiedzi w elektoratach

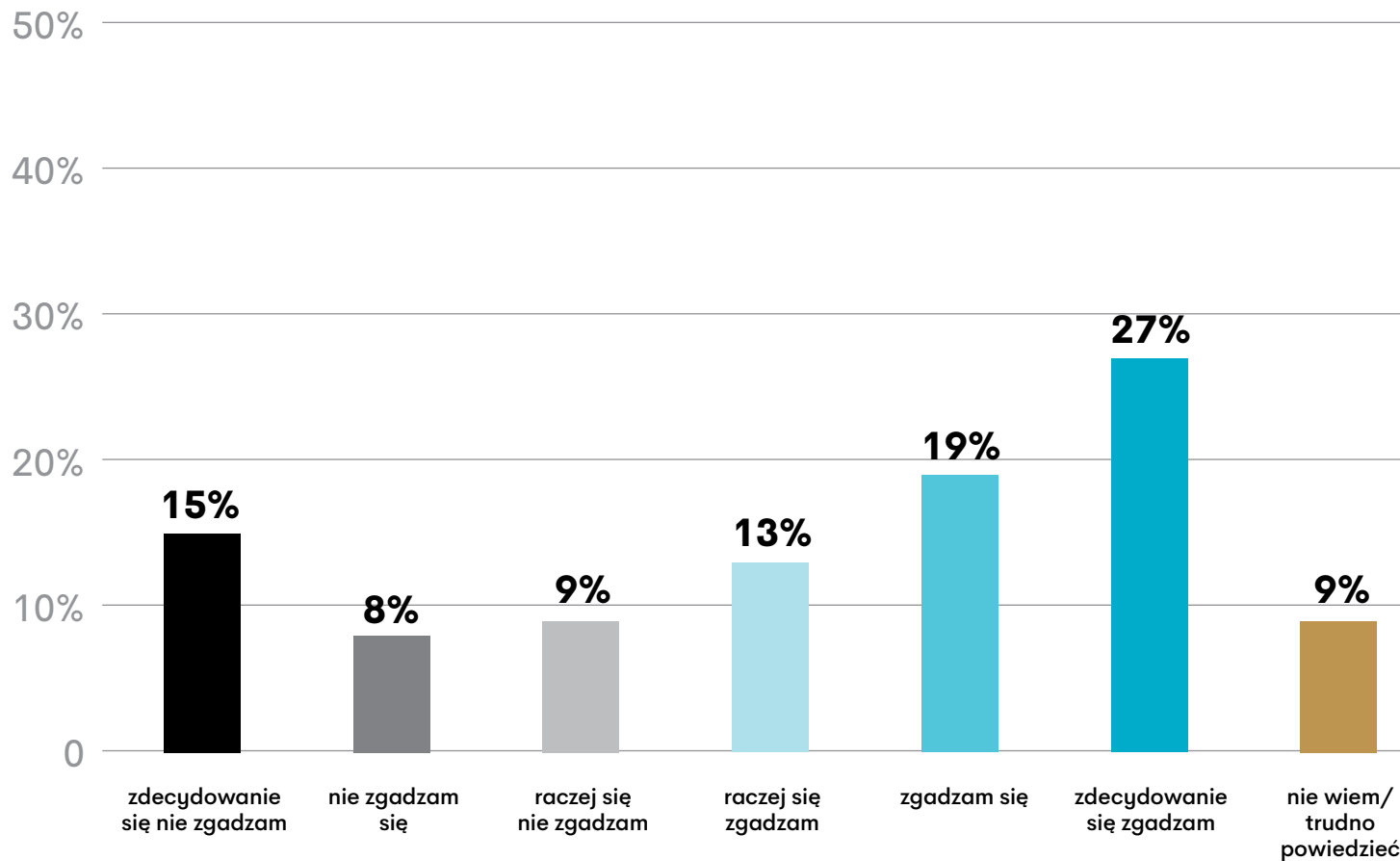
→ s. 38

2.9

Dwie osoby tej samej płci żyjące w związku i wychowujące adoptowane dziecko – to też rodzina.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

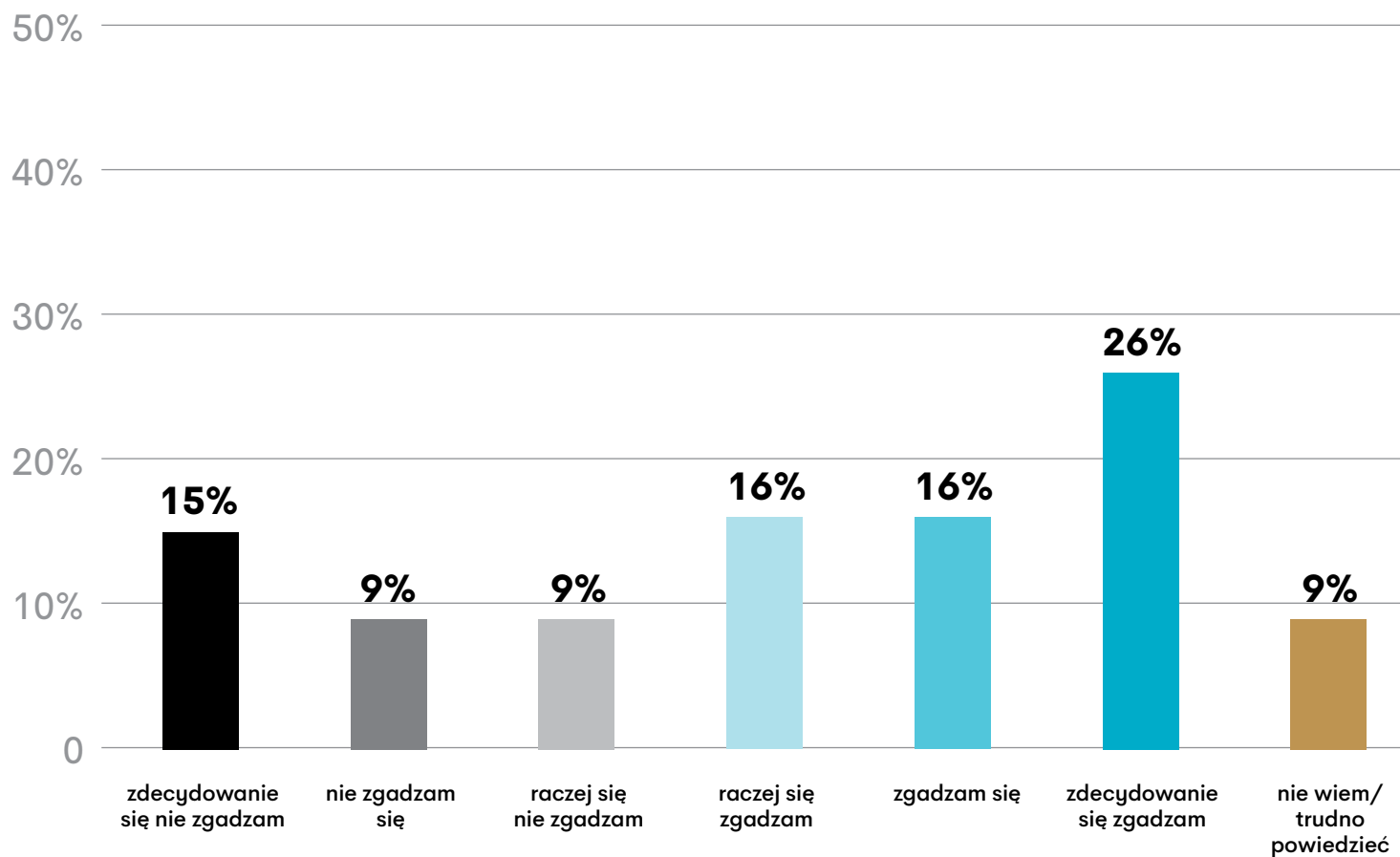

Rozkład odpowiedzi w elektoratach
→ s. 39

2.10

Dwie osoby tej samej płci żyjące w związku i nieposiadające dzieci – to też rodzina.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Przewaga odpowiedzi „tak”

93%

Lewica

77%

Koalicja Obywatelska

71%

Polska 2050

Przewaga odpowiedzi „nie”

59%

Zjednoczona Prawica

53%

Konfederacja

Rozkład odpowiedzi w elektoratach

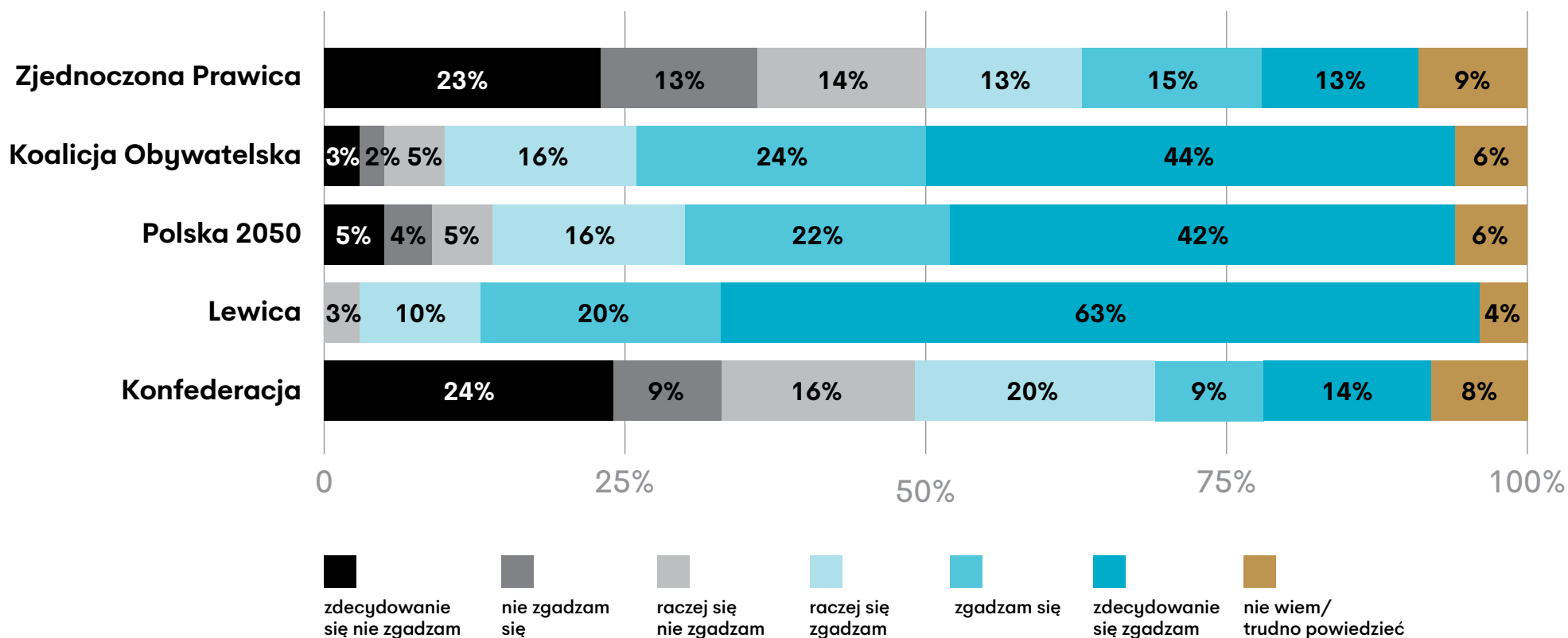
→ s. 40

Czy tęcze rodziny i pary osób tej samej płci, które nie wychowują dzieci, to rodzina?

Rozkład odpowiedzi w elektoratach partii politycznych

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Biologiczny rodzic wychowujący dziecko z partnerem/partnerką tej samej płci - to też rodzina.

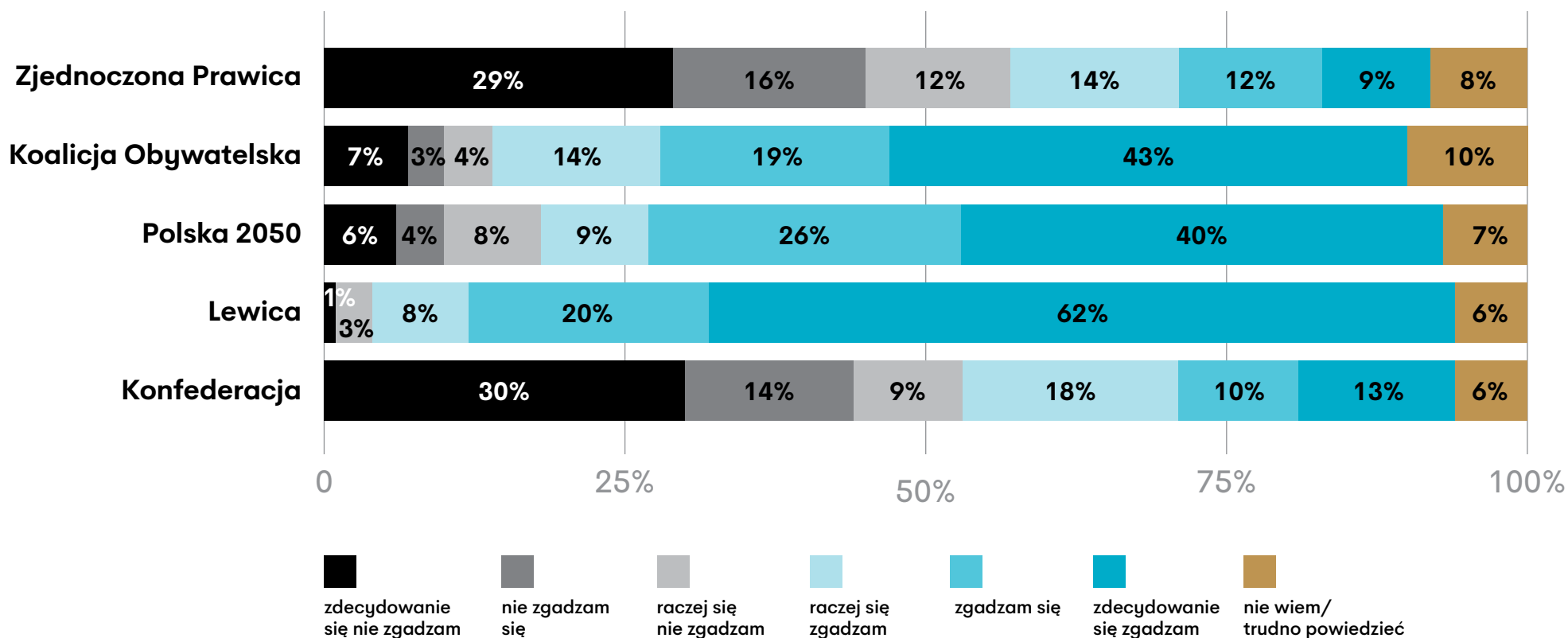

Czy tęcze rodziny i pary osób tej samej płci, które nie wychowują dzieci, to rodzina?

Rozkład odpowiedzi w elektoratach partii politycznych

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Dwie osoby tej samej płci żyjące w związku i wychowujące adoptowane dziecko - to też rodzina.

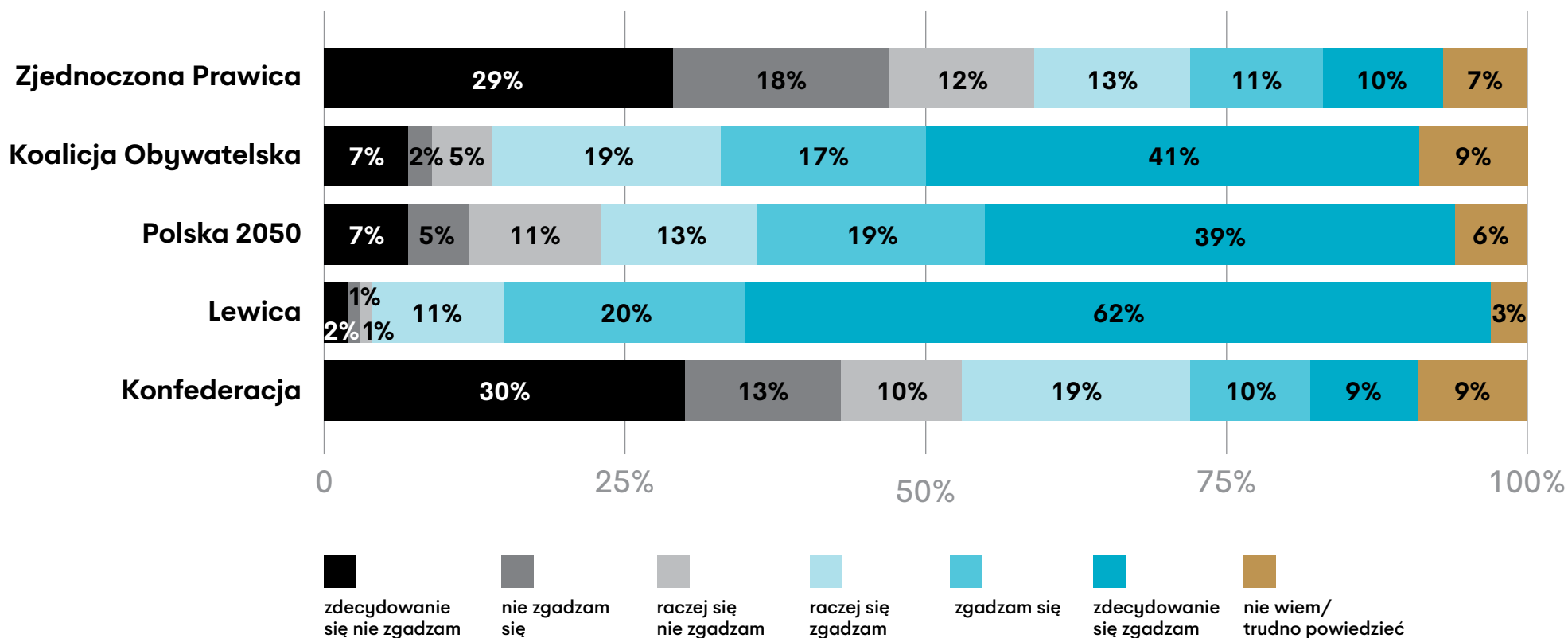

Czy tęcze rodziny i pary osób tej samej płci, które nie wychowują dzieci, to rodzina?

Rozkład odpowiedzi w elektoratach partii politycznych

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Dwie osoby tej samej płci żyjące w związku i nieposiadające dzieci – to też rodzina.

3. Znaczna większość z nas uważa, że o szczęściu dziecka nie decydują więzy krwi, płeć, czy orientacja seksualna opiekunów. Zgadza się również, że rozstanie rodziców i wychowanie przez jednego rodzica mogą służyć dobru dziecka. Prawie połowa z nas uważa, że geje i lesbijki mogą być rodzicami, a ponad 1/3 jest przeciwnego zdania.

W ogromnej większości za priorytet w wychowaniu dziecka uważamy bliskość emocjonalną (94%). Uważamy, że prawo do założenia rodziny jest uniwersalne (87%), a podstawą zaistnienia rodziny są miłość, troska i szacunek, a nie to, kto ją tworzy (86%). Zgadza się, że rodzice zastępczy mogą być równie dobrzy, jak biologiczni (88%), a samodzielny rodzic może zapewnić dziecku wszystko,

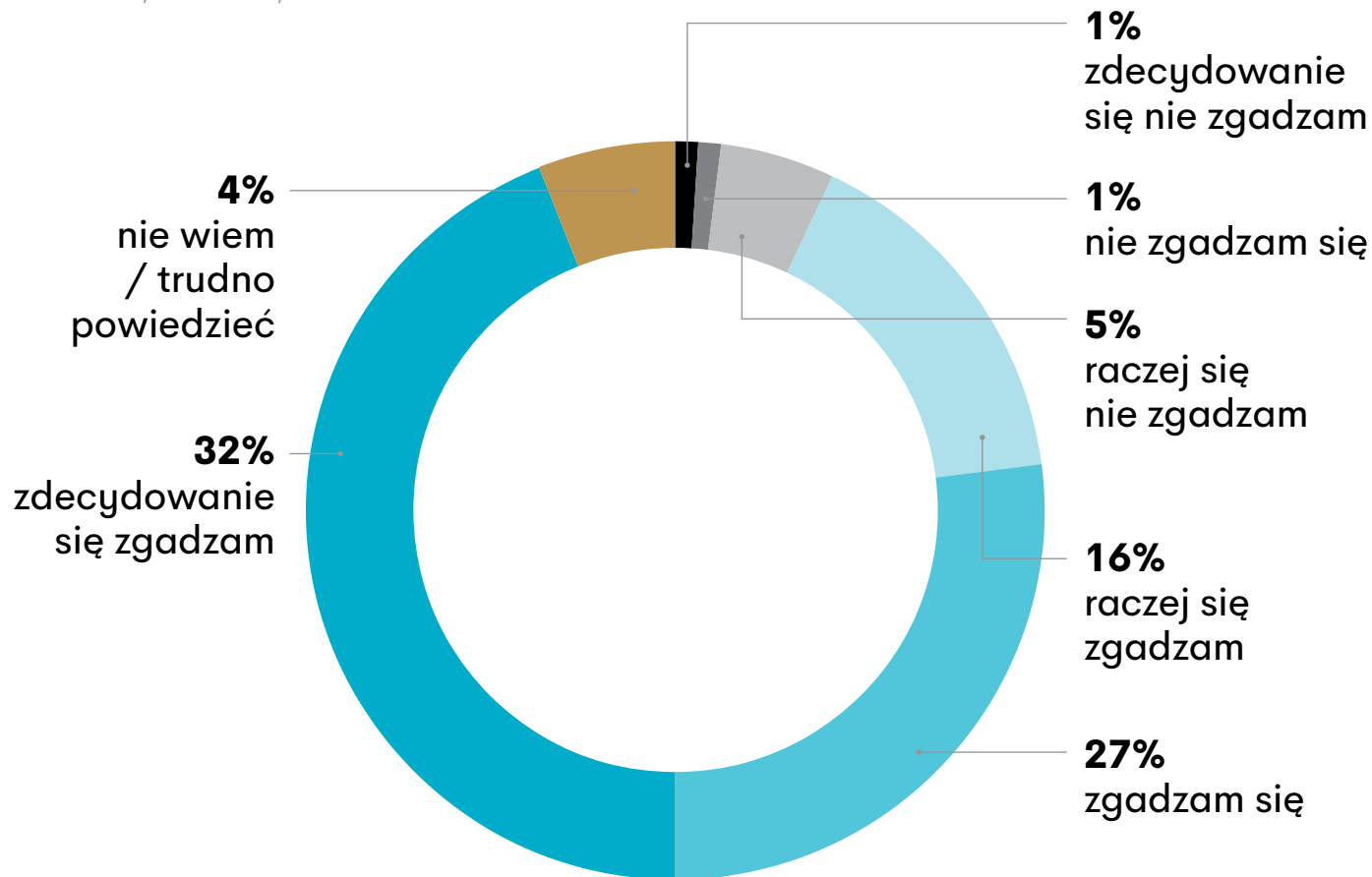
czego potrzebuje (82%). Ponad 3/4 badanych uważa też, że rozstanie jest czasem lepsze dla dobra dziecka (76%), a ponad 2/3 uznaje płeć i orientację seksualną za mniej ważne od miłości, bezpieczeństwa i wsparcia ze strony rodzica (71%). Na rodzicielstwo osób homoseksualnych zgadza się prawie połowa (48%), a sprzeciwia mu ponad 1/3 z nas (37%).

3.1

Prawo do założenia rodziny jest podstawowym prawem każdego człowieka – nikomu nie wolno go odmawiać.

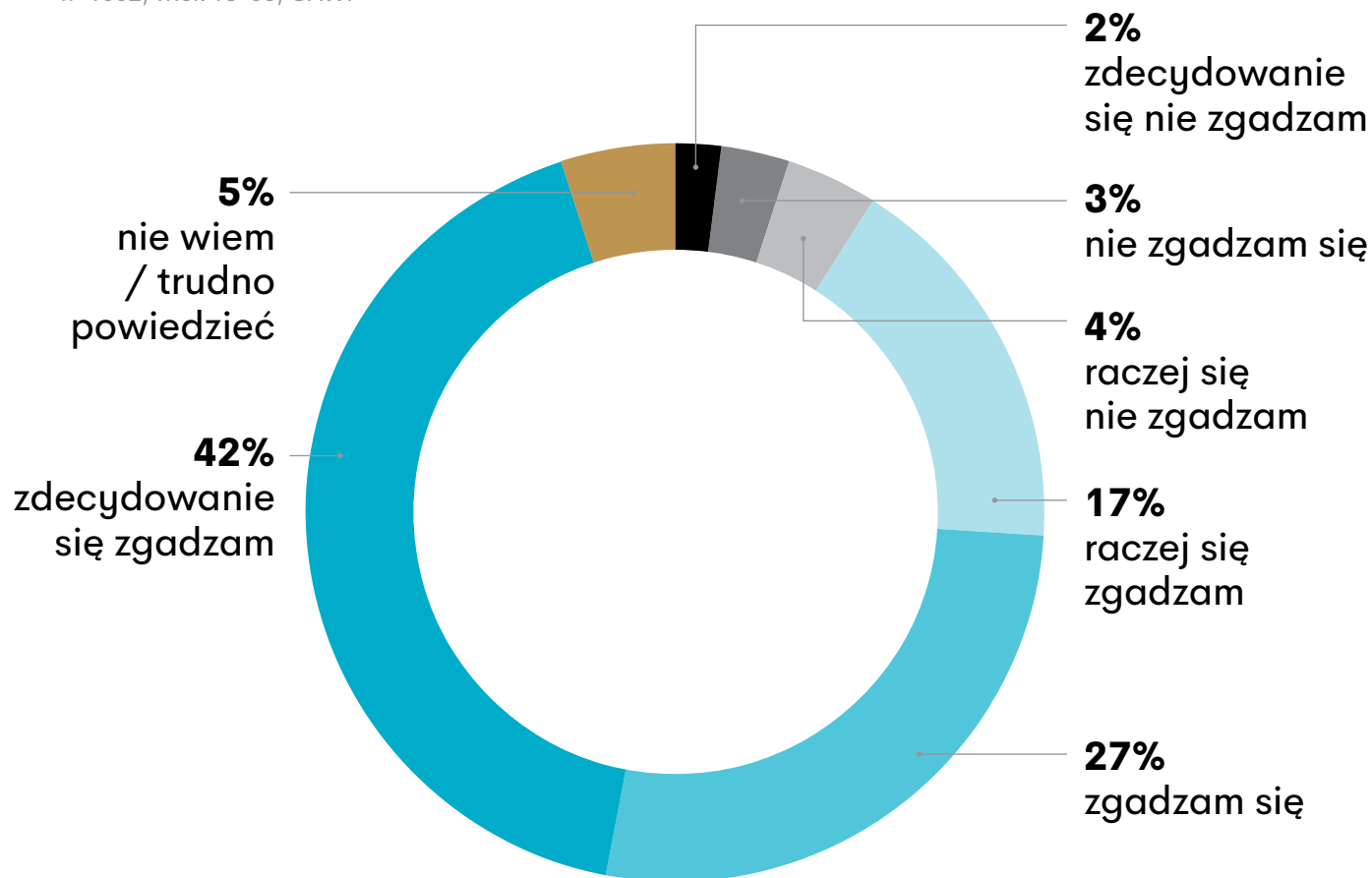
n=1002, wiek 18-65, CAWI

3.2

Dla zaistnienia rodziny najważniejsze są miłość, troska i szacunek, a nie to, kto ją tworzy.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

**Rodzina to ciepło, spokój,
poświęcenie, zaufanie,
miłość, radość, szacunek.**

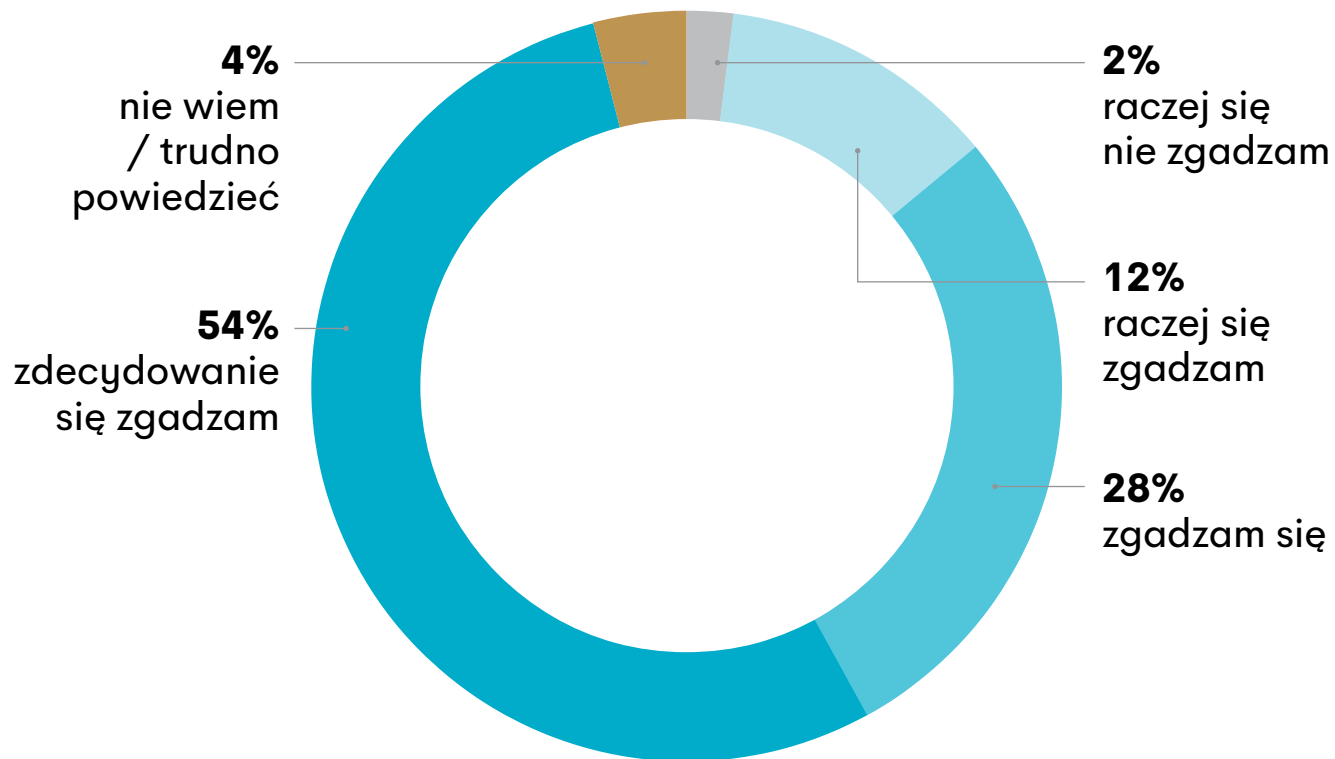
H1, mężczyzna

Rozkład odpowiedzi w elektoratach → s. 50

3.3

Dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje przede wszystkim emocjonalnej bliskości z rodzicem bądź opiekunem.

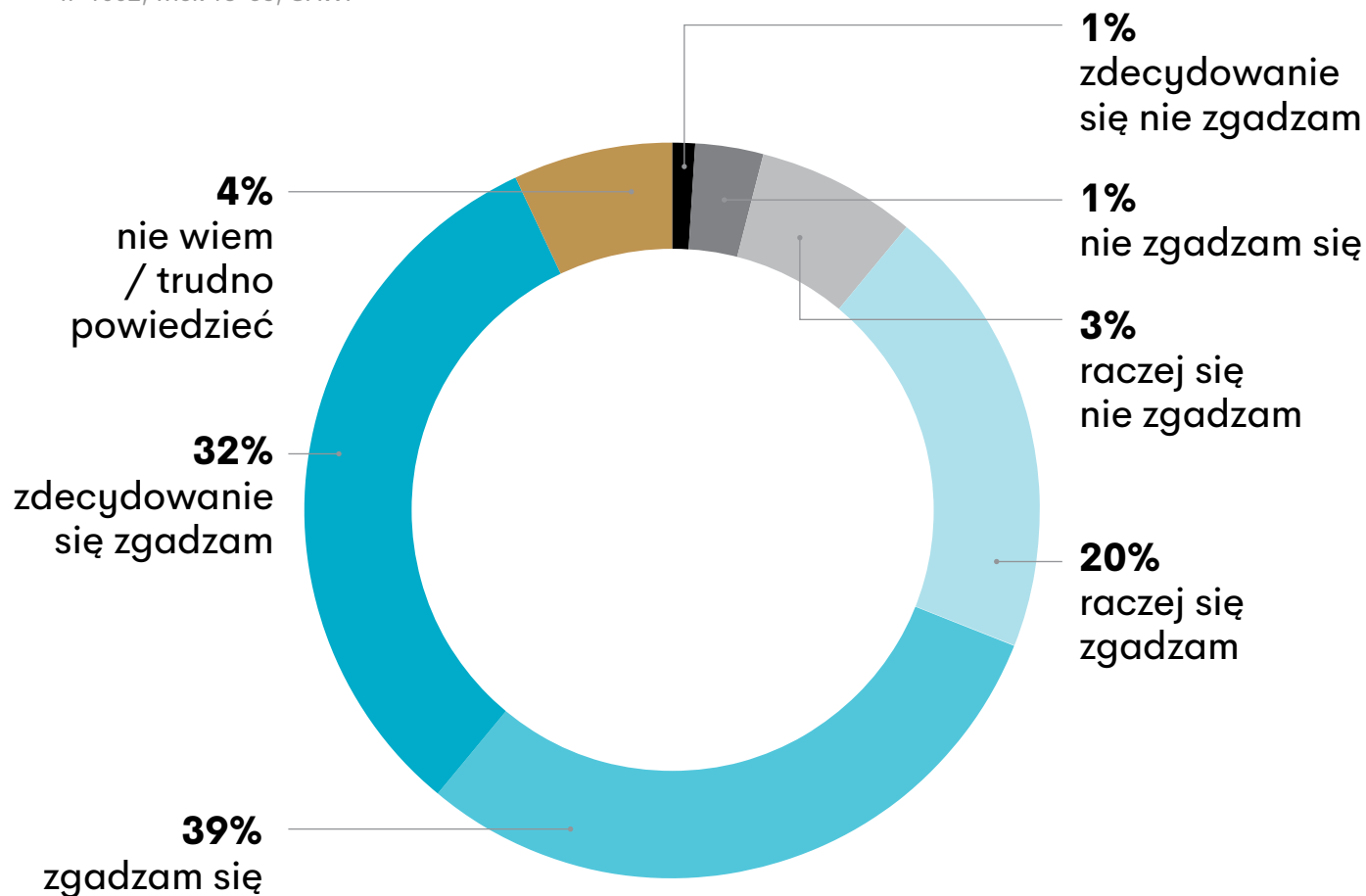
n=1002, wiek 18-65, CAWI

3.4

Kochający „samotny” rodzic jest w stanie zapewnić swojemu dziecku wszystko, czego dziecko potrzebuje.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

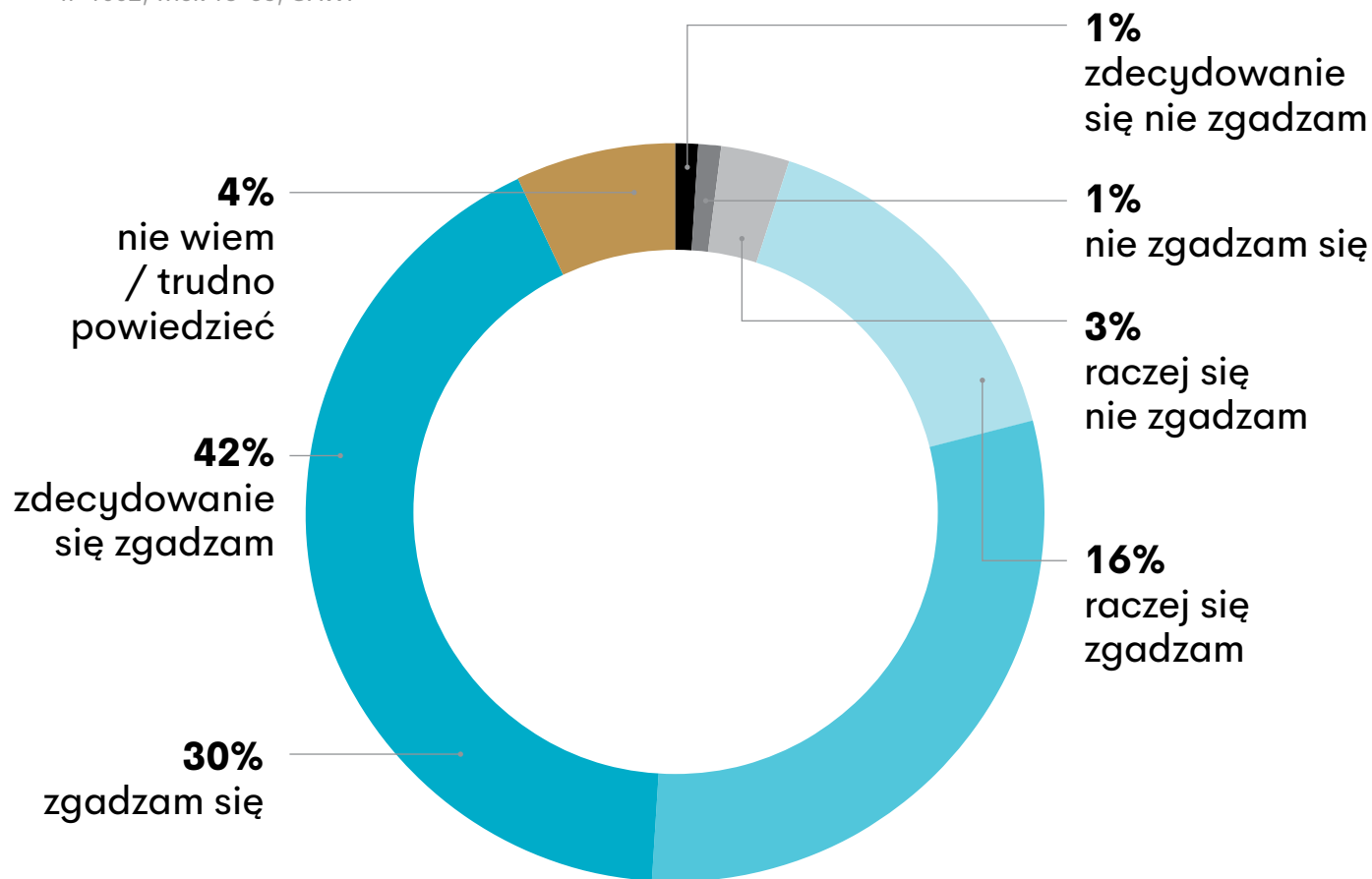
Jeśli coś 20 czy 100 lat temu było wzorcem rodziny, to nie znaczy, że dalej nim będzie. Świat się zmienia, ludzie i czasy się zmieniają, podejście do kobiet, sytuacja spowodowana wojną...

A2, kobieta

3.5

Dzieci wychowane w rodzinach zastępczych mogą być równie szczęśliwe, jak te wychowane przez biologicznych rodziców.

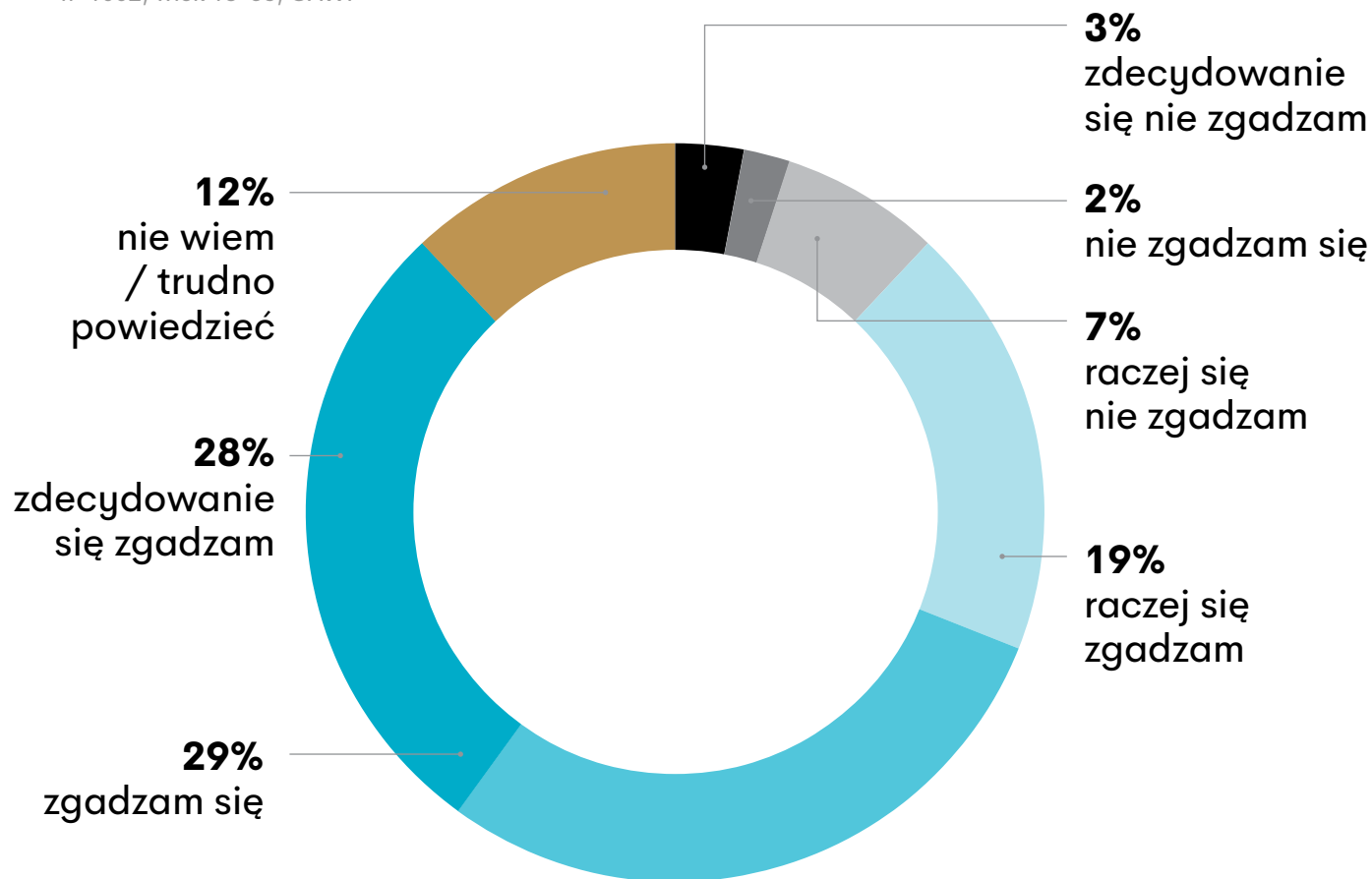
n=1002, wiek 18-65, CAWI

3.6

Dla dobra dzieci, czasami lepiej jest, aby rodzice się rozstali.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

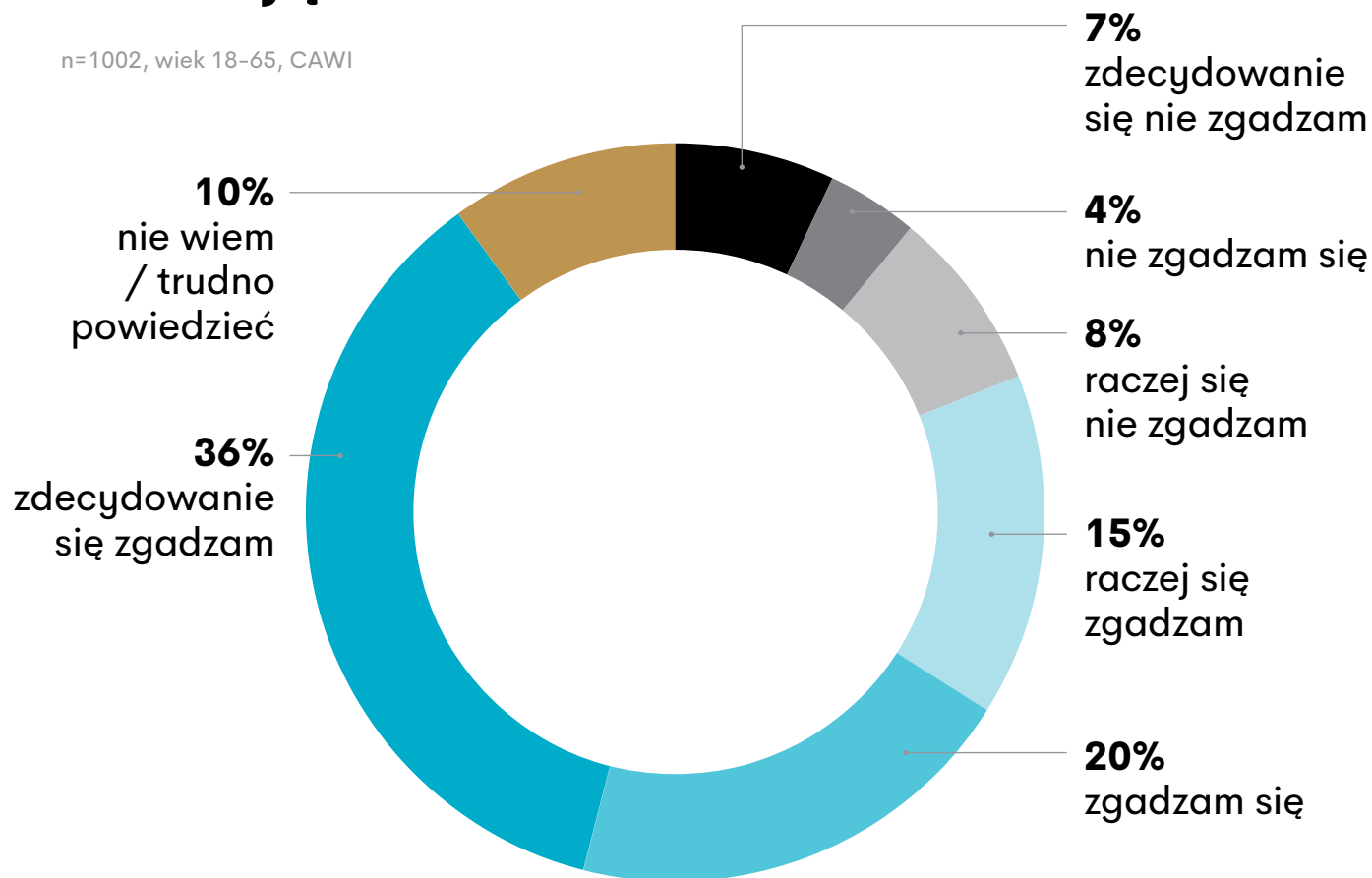
Clou tego wszystkiego jest takie, że my mamy mieć wybór. Mnie nikt nie może zmusić, żeby trwać przy jednym mężu albo się rozwodzić. To jest mój absolutnie wybór, a państwo powinno dać mi narzędzia żebym mogła wybierać. Jest prawo ustanowione, że są rozwody, ja mogę z tego skorzystać.

J2, kobieta

3.7

Dobry rodzic to taki, który zapewnia dziecku miłość, bezpieczeństwo i wsparcie. Płeć czy orientacja seksualna nie mają znaczenia.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

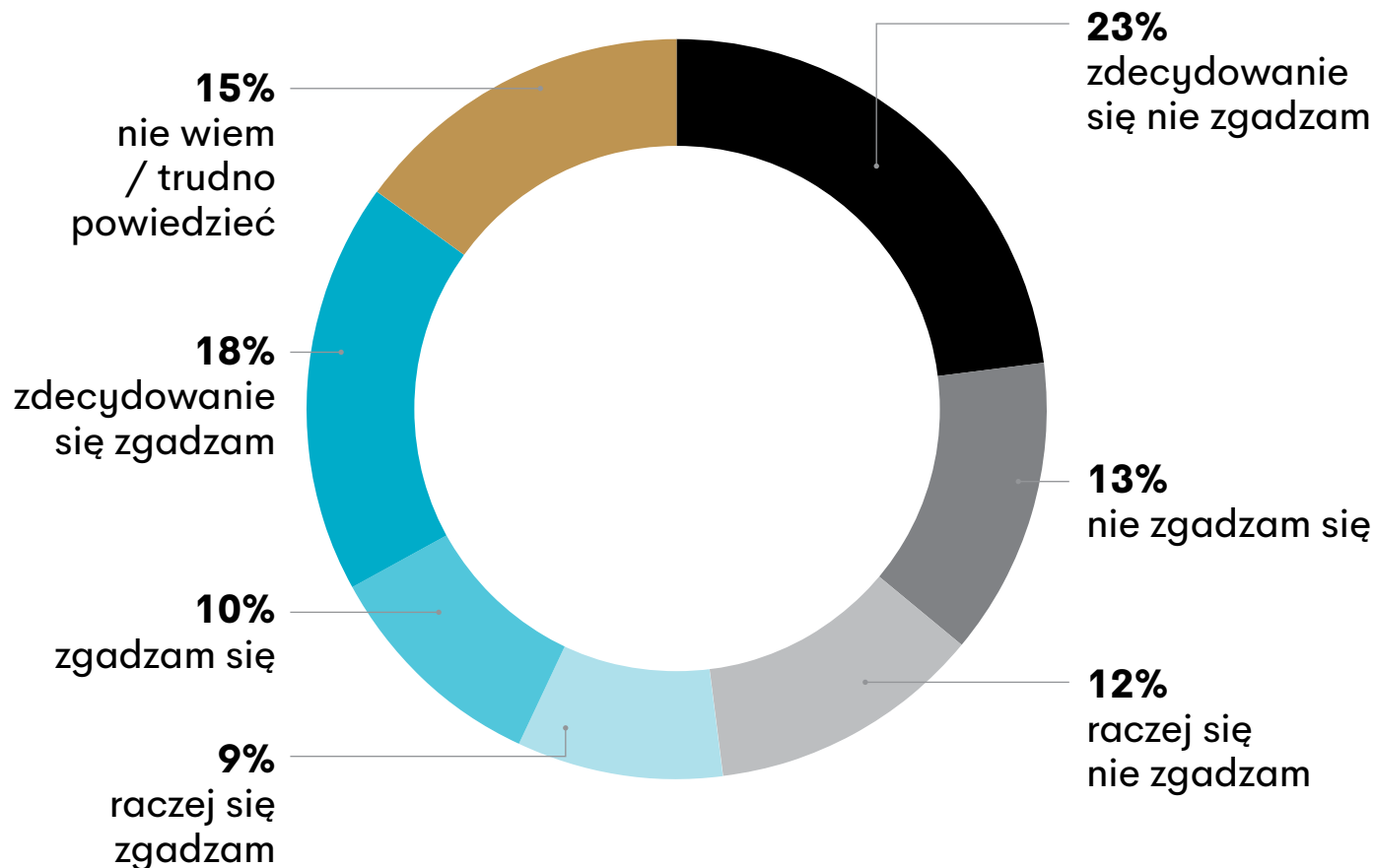
Jestem bardzo tolerancyjna i jeżeli para kobiet czy mężczyzn dobrze zaopiekuje się sobą nawzajem i dzieckiem, to dalej jest rodziną, płeć nie gra roli. Jak są problemy to ktoś pomoże, ale to dalej jest rodzina. Czasem para kobiet czy mężczyzn nawet lepiej zaopiekujesz się dzieckiem niż taka „książkowa”.

A1, kobieta

Rozkład odpowiedzi w elektoratach → s. 51

3.8 Geje i lesbijki nie powinni być rodzicami.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

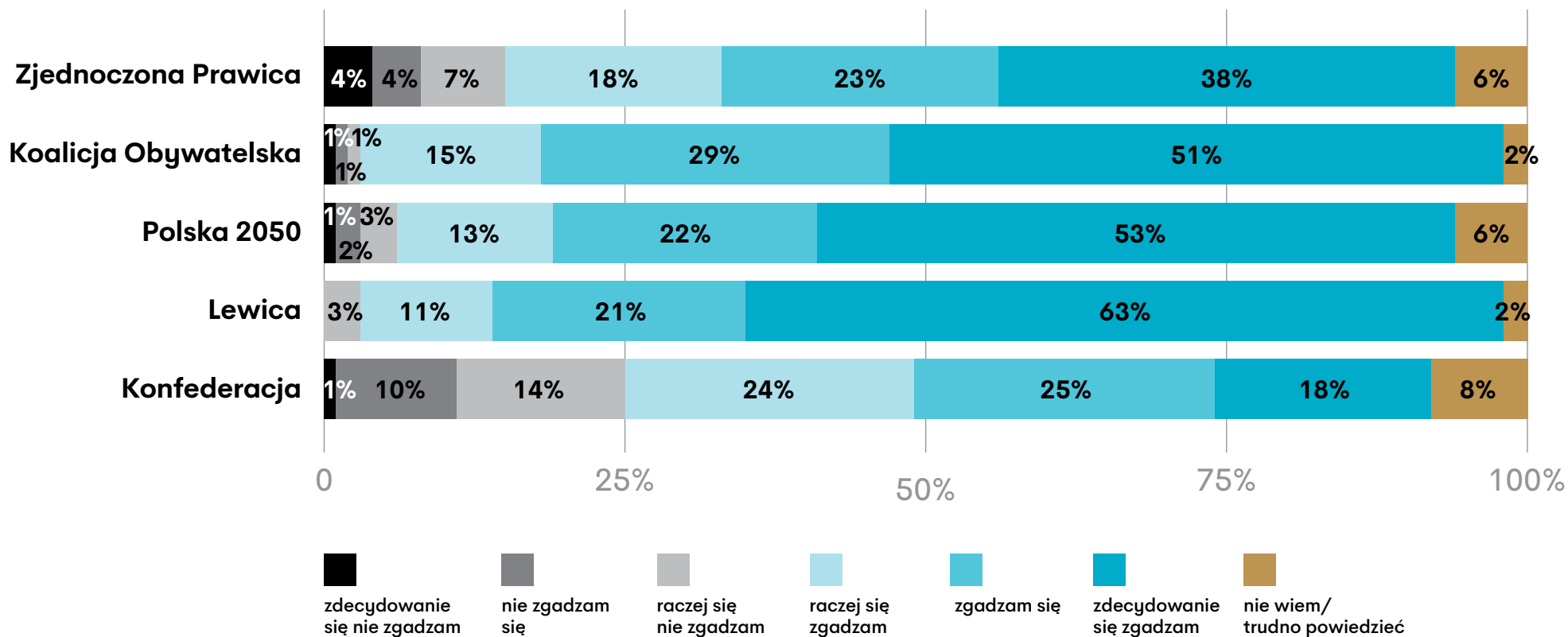
Rozkład odpowiedzi w elektoratach → s. 52

Kto jest dobrym rodzicem?

Rozkład odpowiedzi w elektoratach partii politycznych

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Dla zaistnienia rodziny najważniejsze są miłość, troska i szacunek, a nie to, kto ją tworzy.

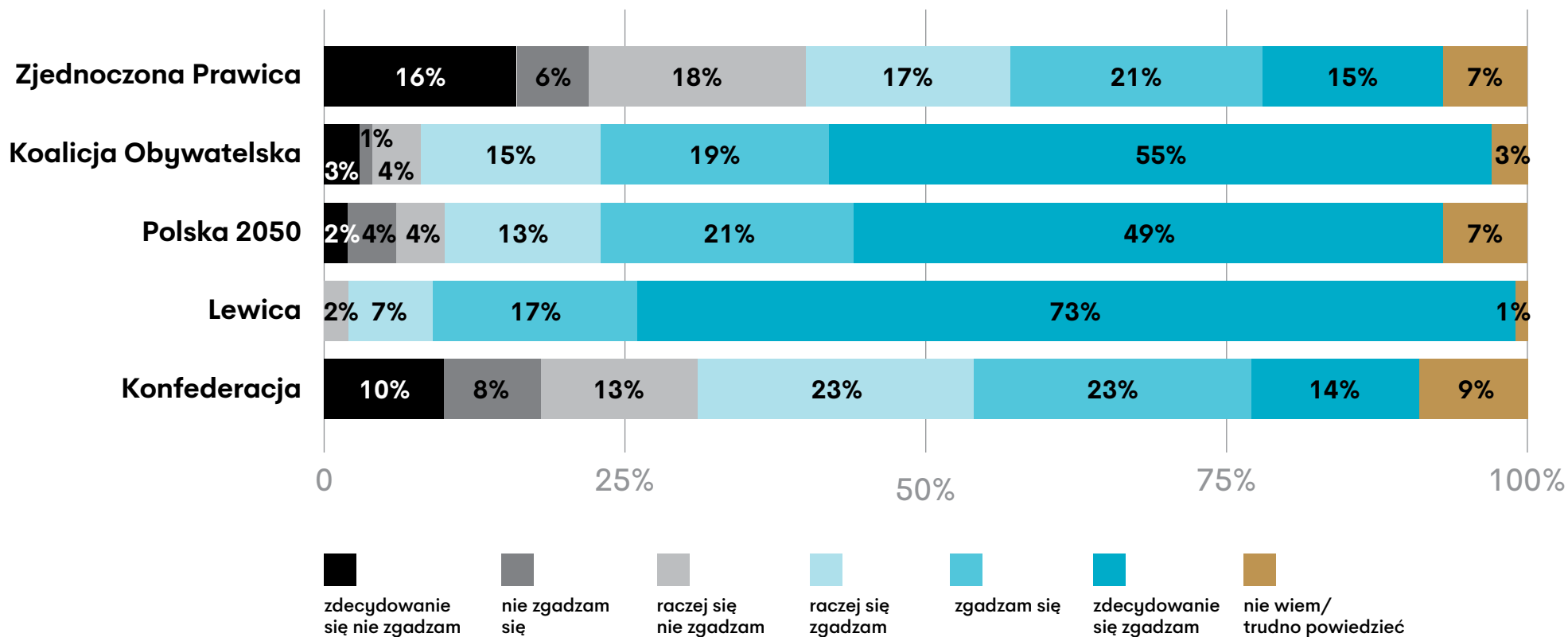

Kto jest dobrym rodzicem?

Rozkład odpowiedzi w elektoratach partii politycznych

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Dobry rodzic to taki, który zapewnia dziecku miłość, bezpieczeństwo i wsparcie. Płeć czy orientacja seksualna nie mają znaczenia.

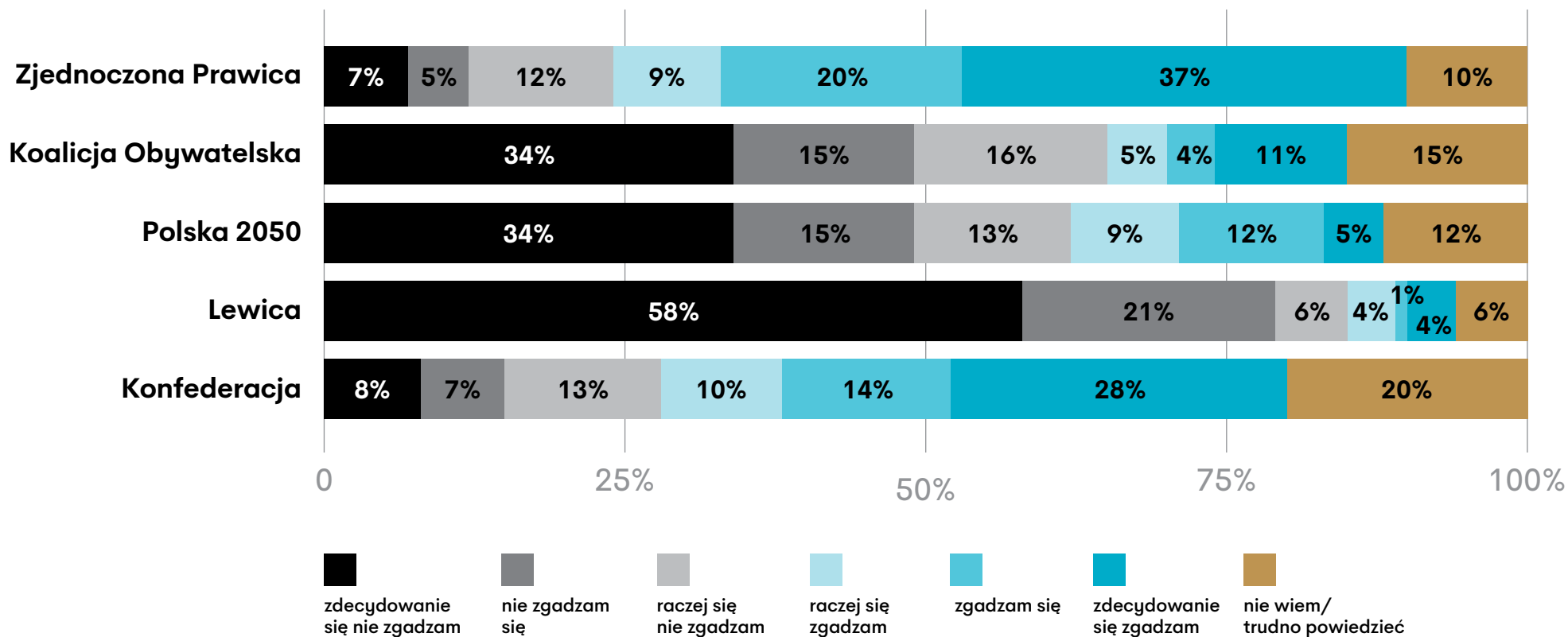

Kto jest dobrym rodzicem?

Rozkład odpowiedzi w elektoratach partii politycznych

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Geje i lesbijki nie powinni być rodzicami.

4. Ponad ¼ Polaków i Polek nie wie, czy tęczowe rodziny żyją w Polsce, a prawie 1/5 uważa, że ich nie ma. Dla znacznej grupy pozostają one zjawiskiem mało znanym, choć akceptowalnym. Dość częste są wątpliwości związane z brakiem wiedzy oraz obawami przed negatywnymi reakcjami otoczenia.

Prawie dwie trzecie Polek i Polaków (65%) zdaje sobie sprawę z tego, że w Polsce żyją tęczowe rodziny i deklaruje ich akceptację pod warunkiem sprawdzenia się w roli rodziców. Ponad połowa z nas sądzi, że tęczowe rodziny od dawna bez problemu funkcjonują w krajach zachodnich (59%), a jednocześnie że konsekwencje wychowania dzieci przez pary tej samej płci nie są znane (58%).

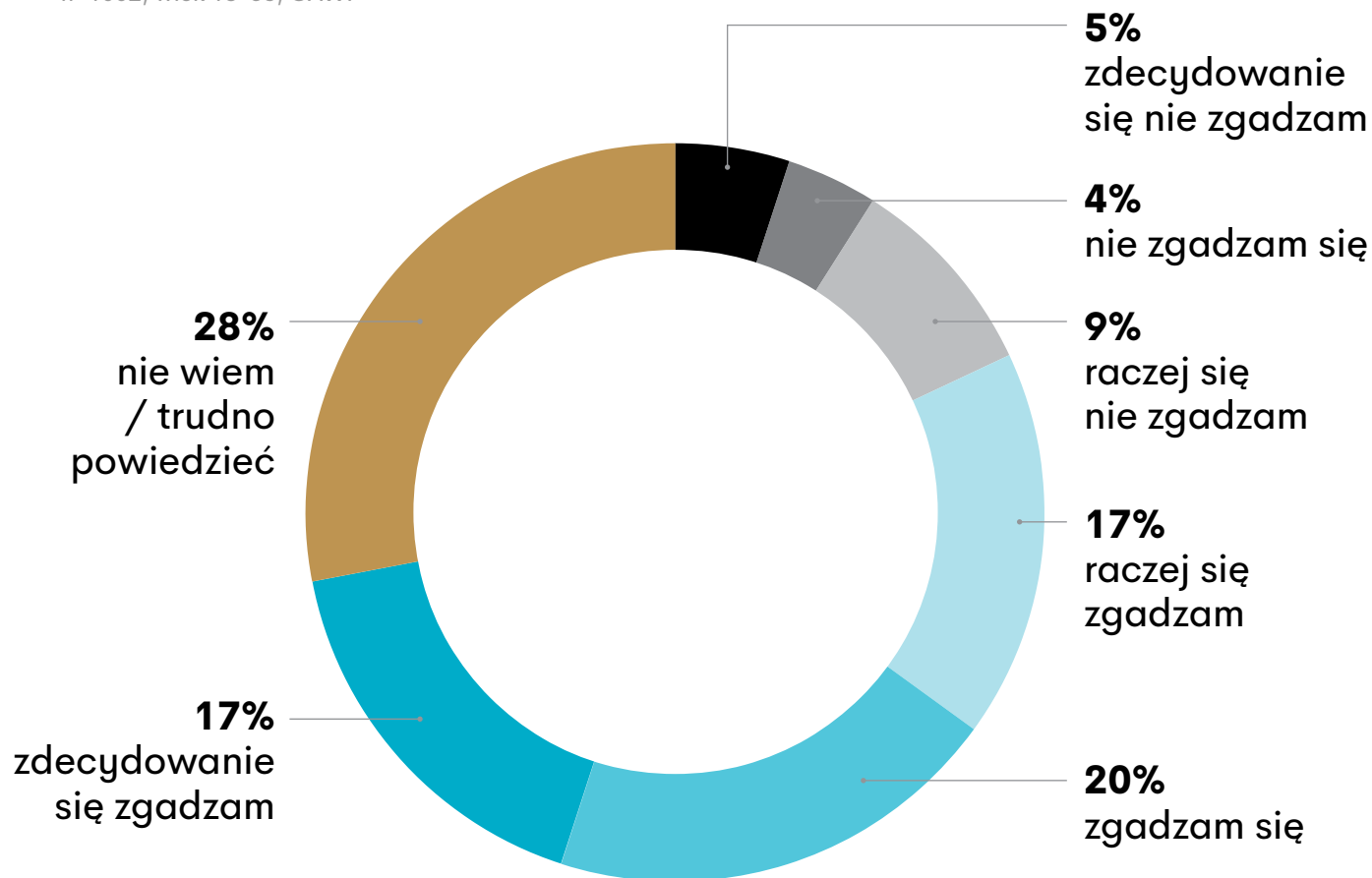
Dokładanie połowa badanych jest zdania, że badania naukowe potwierdziły brak różnic między rodzicielstwem par tej samej i różnej płci (50%), a ¼ nie potrafi odpowiedzieć na to pytanie (25%). ¾ społeczeństwa jest przekonana, że dzieci wychowywane w tęczowych rodzinach są narażone na drwiny ze strony rówieśników i otoczenia (77%).

4.1

W Polsce już dziś żyją pary jednopłciowe wychowujące dzieci.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

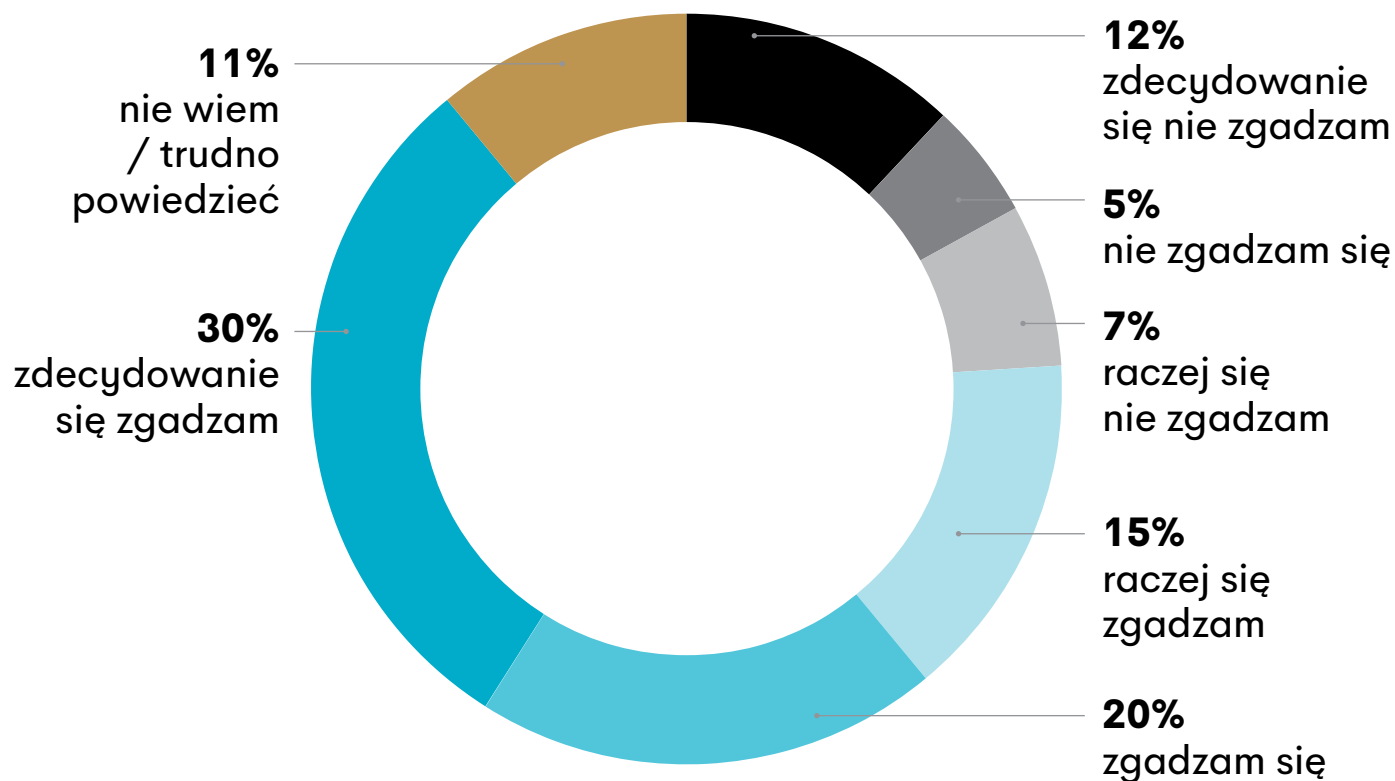

Rozkład odpowiedzi w elektoratach → s. 60

4.2

Jeśli miał(a)bym pewność, że dzieci wychowywane przez pary jednopłciowe rozwijają się równie dobrze, jak ich rówieśnicy wychowani przez kobietę i mężczyznę, to nie miał(a)bym nic przeciwko takim rodzinom.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

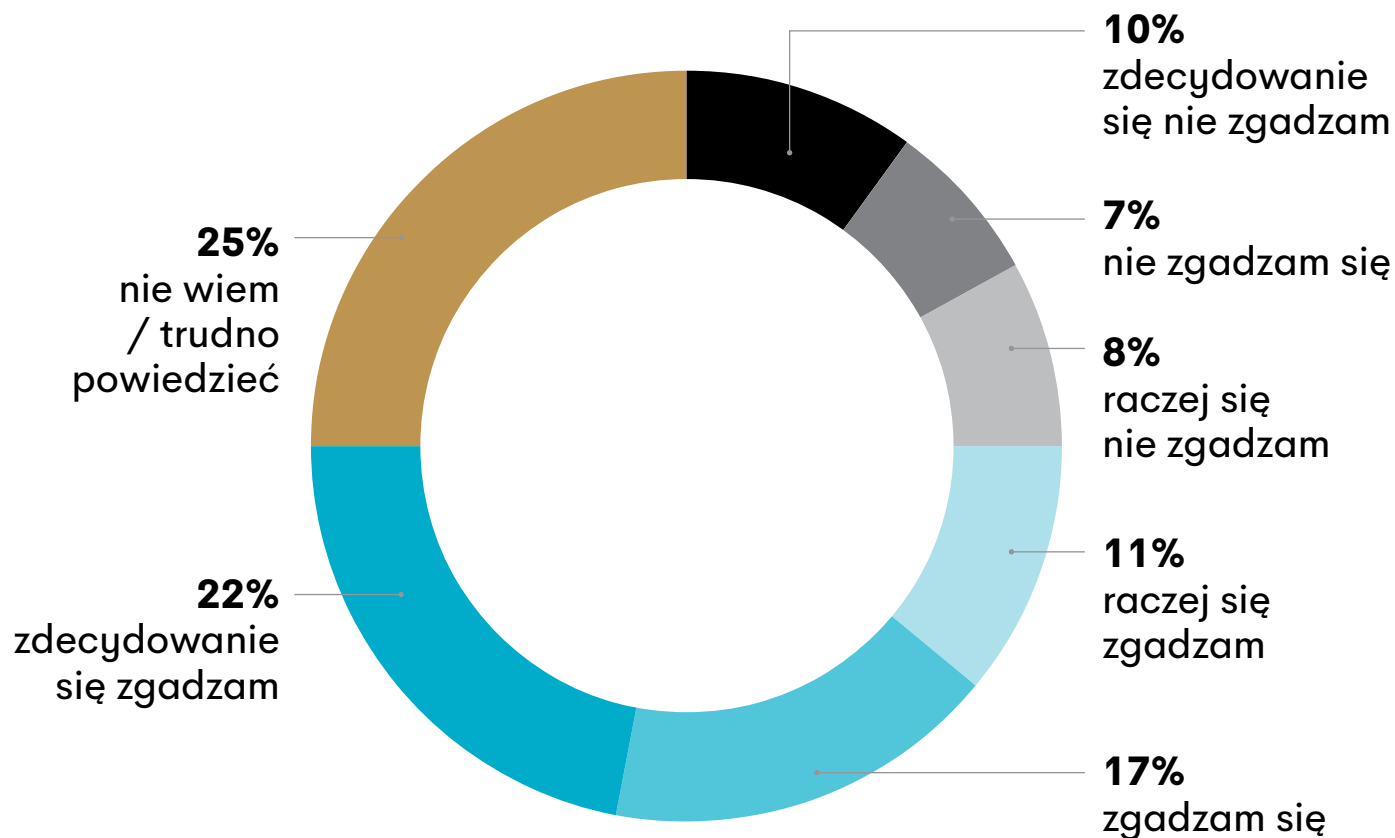
Rodzice, my jesteśmy od tego, żeby przekazać dzieciom prawidłowe wartości. Nawet jeśli dziecko wychowywane jest przez dwie kobiety, to jeżeli przekażą dzieciom odpowiednie wartości i dziecko będzie miało zapewnioną potrzebę bezpieczeństwa i miłości, to nikt mi nie powie, że dziecko jest źle wychowane.

M2, kobieta

4.3

Lekarze i naukowcy są zgodni, że pary tej samej płci są tak samo dobrymi rodzicami, jak pary różnopłciowe.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Mówimy jak nam się wydaje, że będzie, a warto sprawdzać jakie są tego efekty. Może mamy jeszcze za mało informacji.

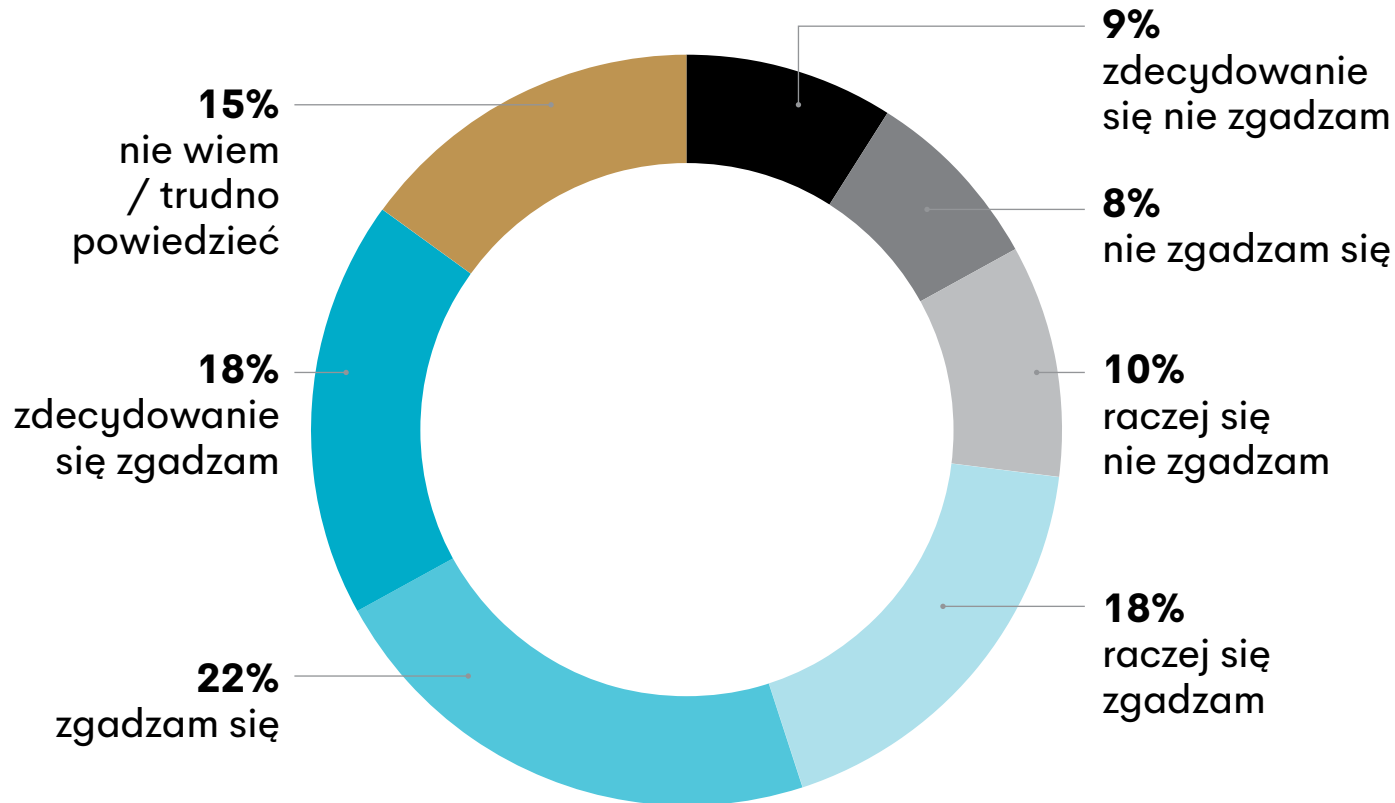
M3, mężczyzna

Rozkład odpowiedzi w elektoratach → s. 61

4.4

Nie wiadomo, jaki wpływ na rozwój dziecka ma fakt, że jest wychowywane przez parę osób tej samej płci.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

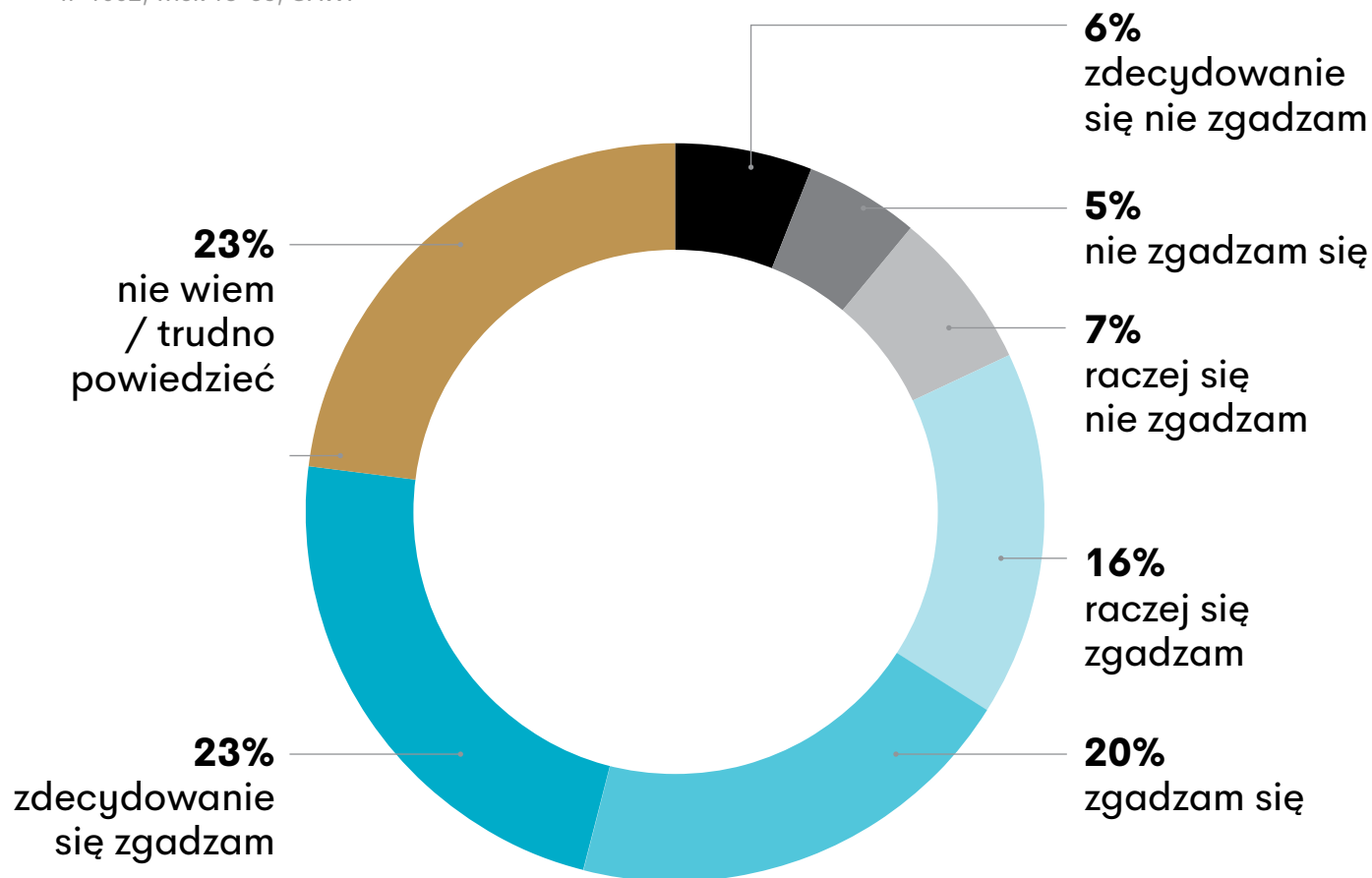

To bardziej, myślę, nam jest edukacja potrzebna. Nie mamy informacji, jakie będą efekty takiego wychowania. I ta cała niewiadoma wynika z naszej niewiedzy. Jak to będzie w Polsce, która stygmatyzuje. Takemu dziecku nie jest potrzebny psycholog, bo ma miłość i wsparcie i akceptację i rozwija się bardzo dobrze.

A2, kobieta

4.5 Na Zachodzie pary jednopłciowe od dawna wychowują dzieci – i nie ma z tym problemów.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

My się zastanawiamy co z tymi rodzinami robić, a w krajach rozwiniętych to sobie normalnie działa, na tym samym poziomie co ojciec i matka.

J1, kobieta

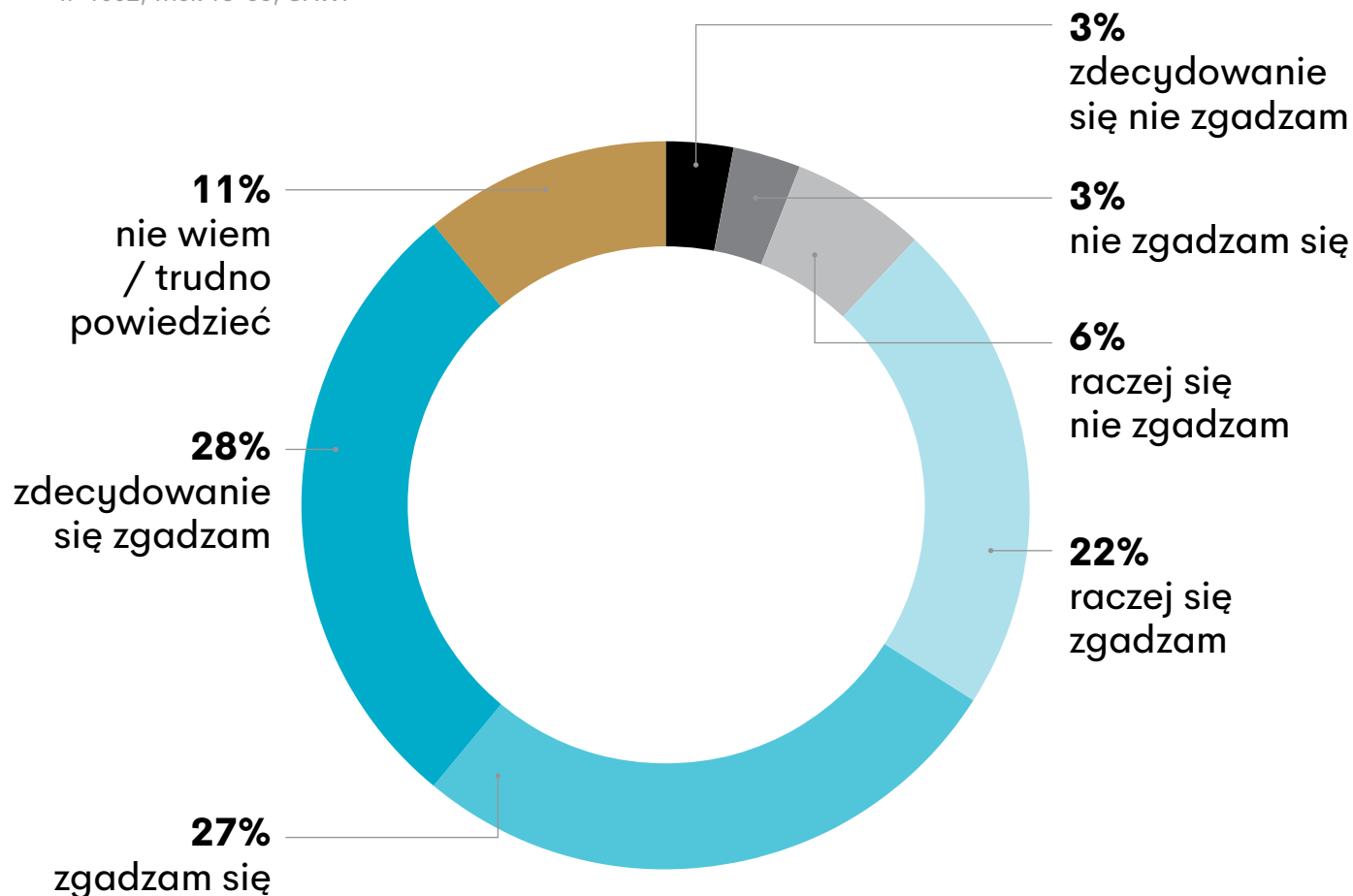
Ja nie mam pojęcia. Nie będę teoretyzować, bo nie mam pojęcia.

M5, kobieta

4.6

Problemem dla dzieci wychowywanych przez pary jedнопłciowe będzie wyśmiewanie przez rówieśników i otoczenie.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Dużo ludzi tego nie akceptuje i w szkole podejrzewam, że takie dziecko by było wyśmiewane.

M2, kobieta

Inne dziecko na to nie zwróci uwagi, tylko drugi rodzic innego dziecka. Tu jest problem też w nas. My, starsi, my uczyliśmy dzieci.

R1, mężczyzna

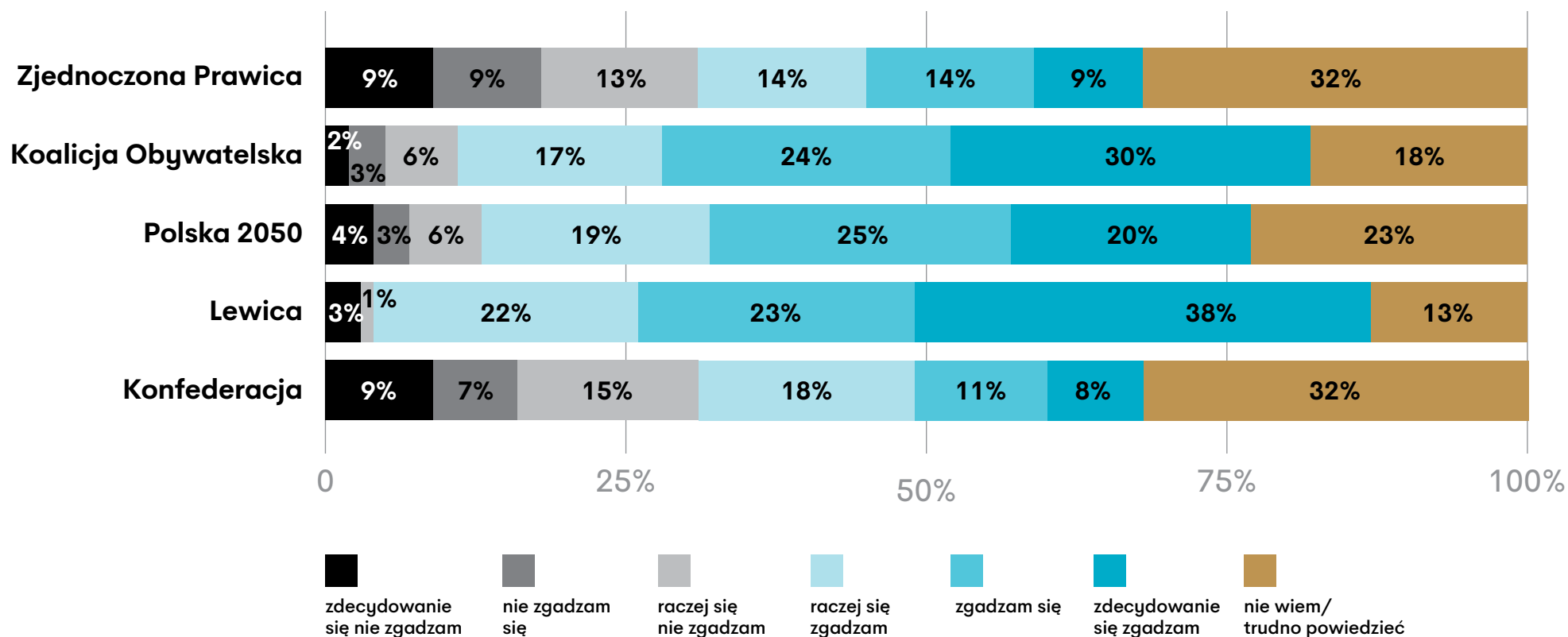
Rozkład odpowiedzi w elektoratach → s. 62

Czy tęczowe rodziny żyją w Polsce, co mówi o nich nauka i czy dzieci z takich rodzin będą źle traktowane przez otoczenie?

Rozkład odpowiedzi w elektoratach partii politycznych

n=1002, wiek 18-65, CAWI

W Polsce już dziś żyją pary jednopłciowe wychowujące dzieci.

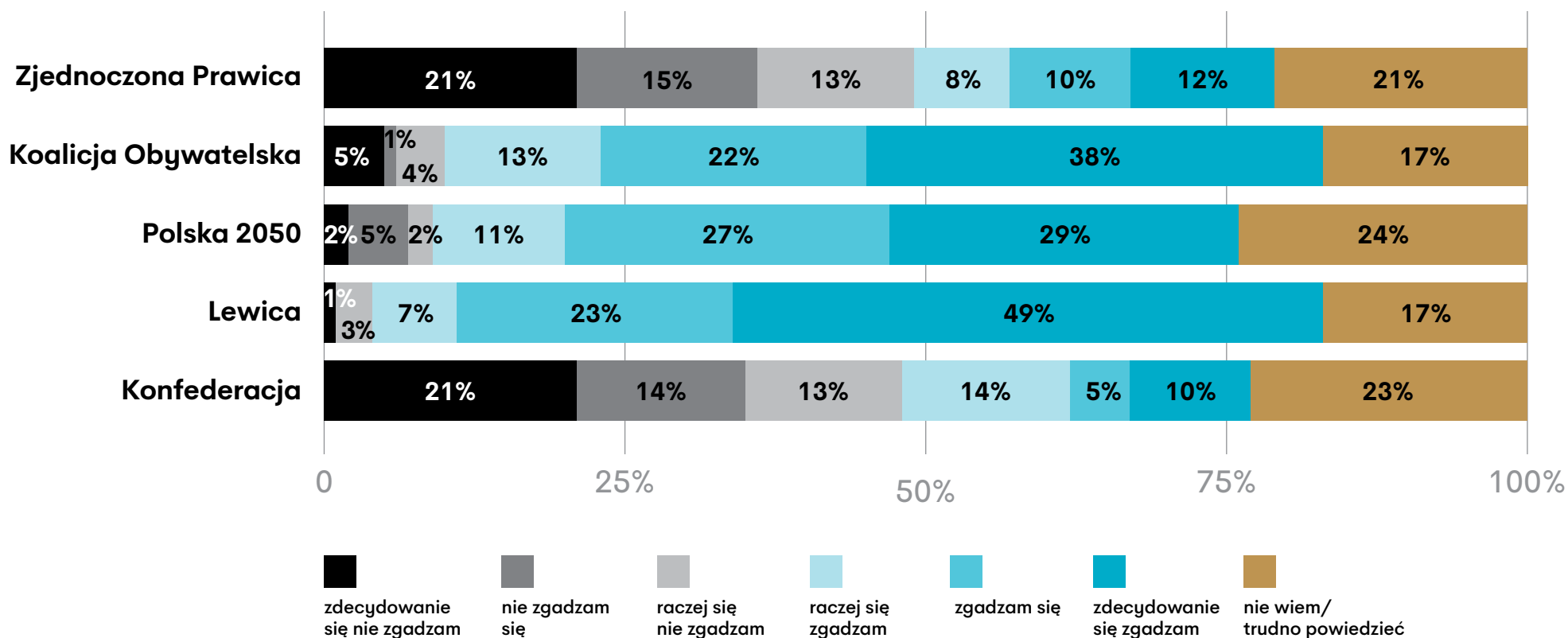

Czy tęczowe rodziny żyją w Polsce, co mówi o nich nauka i czy dzieci z takich rodzin będą źle traktowane przez otoczenie?

Rozkład odpowiedzi w elektoratach partii politycznych

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Lekarze i naukowcy są zgodni, że pary tej samej płci są tak samo dobrymi rodzicami, jak pary różnopłciowe.

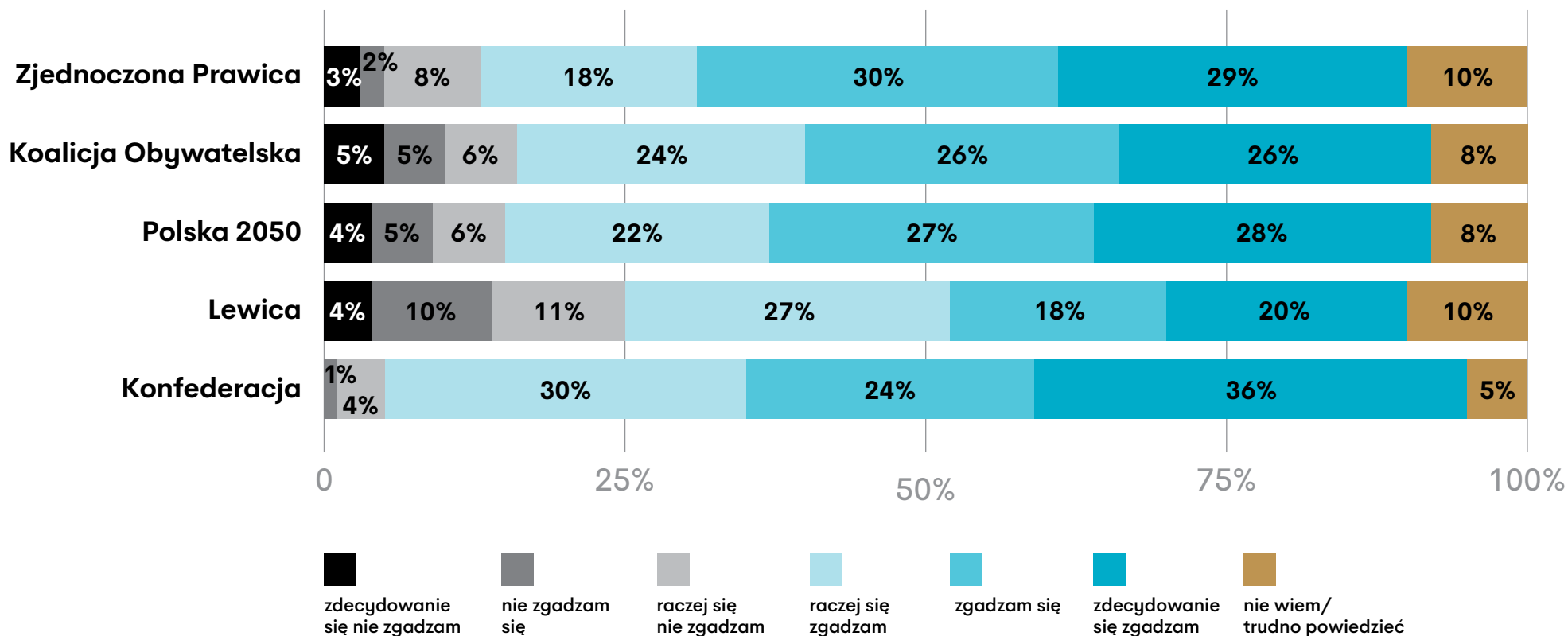

Czy tęczowe rodziny żyją w Polsce, co mówi o nich nauka i czy dzieci z takich rodzin będą źle traktowane przez otoczenie?

Rozkład odpowiedzi w elektoratach partii politycznych

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Problemem dla dzieci wychowywanych przez pary jedнопłciowe będzie wyśmiewanie przez rówieśników i otoczenie.

5. Skonfrontowana z faktem istnienia tęczywych rodzin, większość Polek i Polaków uważa, że należy zapewnić im – oraz ich dzieciom – bezpieczeństwo i ochronę prawną. Przepisy powinny zostać zmienione szybko, ponieważ dotyczą rodzin i dzieci, a nie ideologii.

3/4 Polek i Polaków chce chronić dzieci z tęczywych rodzin przed prześladowaniami (76%). Ponad połowa uważa, że parom tej samej płci wychowującym dzieci należy umożliwić zawarcie małżeństwa, które uchroni dzieci przed stanieniem się sierotą w momencie śmierci rodzica biologicznego (56%). Taki sam odsetek badanych jest zdania, że jak najszybciej należy

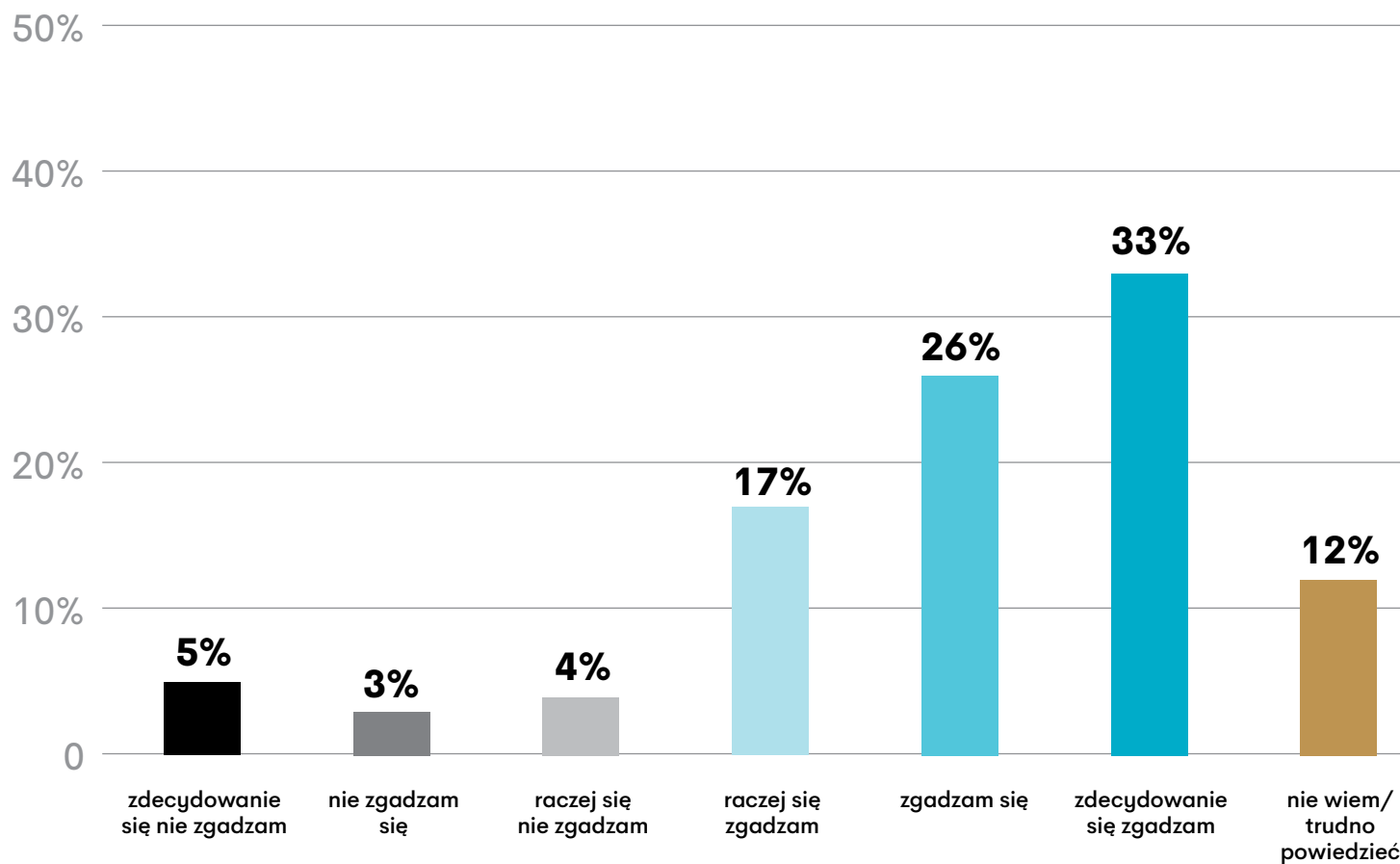
zrównać prawa par tej samej i różnej płci. Znaczna większość badanych zgadza się, że temat praw dla par tej samej płci trzeba „załatwić i mieć z tym spokój”. Jednocześnie ponad połowa nie widzi zagrożenia ze strony „ideologii LGBT” (52%), a przeciwnego zdania jest ponad 1/3 badanych (35%).

5.1

Spółeczeństwo powinno chronić dzieci wychowywane przez pary jednopłciowe przed prześladowaniami ze strony otoczenia.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Ja właśnie chciałam powiedzieć, żeby bardziej zająć się tym społeczeństwem. Dziecku dać troskę, wiadomo, ale jak z niego się śmieją w szkole, to powinno się te dzieci edukować.

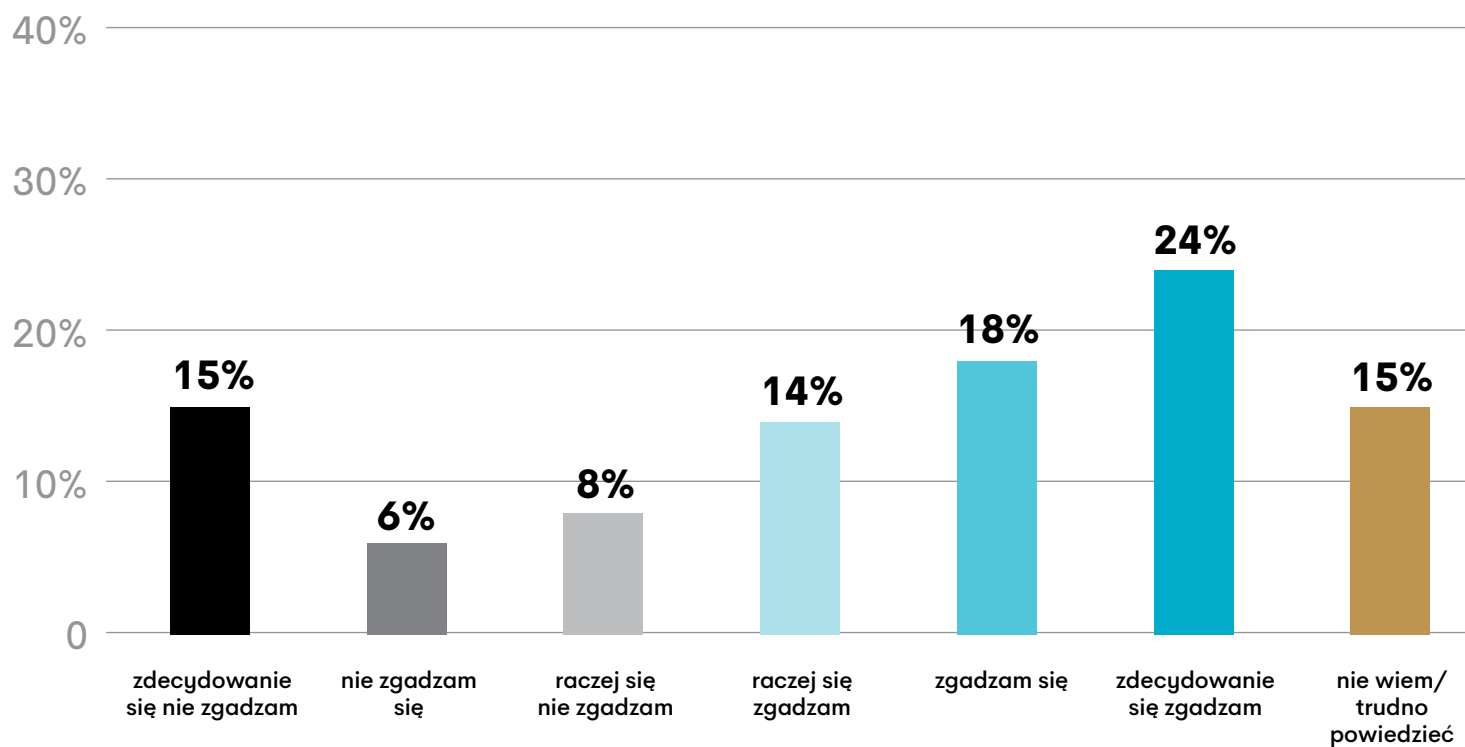
K1, kobieta

Rozkład odpowiedzi w elektoratach
→ s. 69

5.2

Osoby tej samej płci powinny móc wziąć ślub, aby zapewnić bezpieczeństwo swoim dzieciom – np. aby uniknąć zabrania do domu dziecka, kiedy umrze rodzic biologiczny.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Ranking zsumowanych odpowiedzi „zgadzam się” według elektoratów

88%

Lewica

74%

Koalicja Obywatelska

70%

Polska 2050

37%

Zjednoczona Prawica

33%

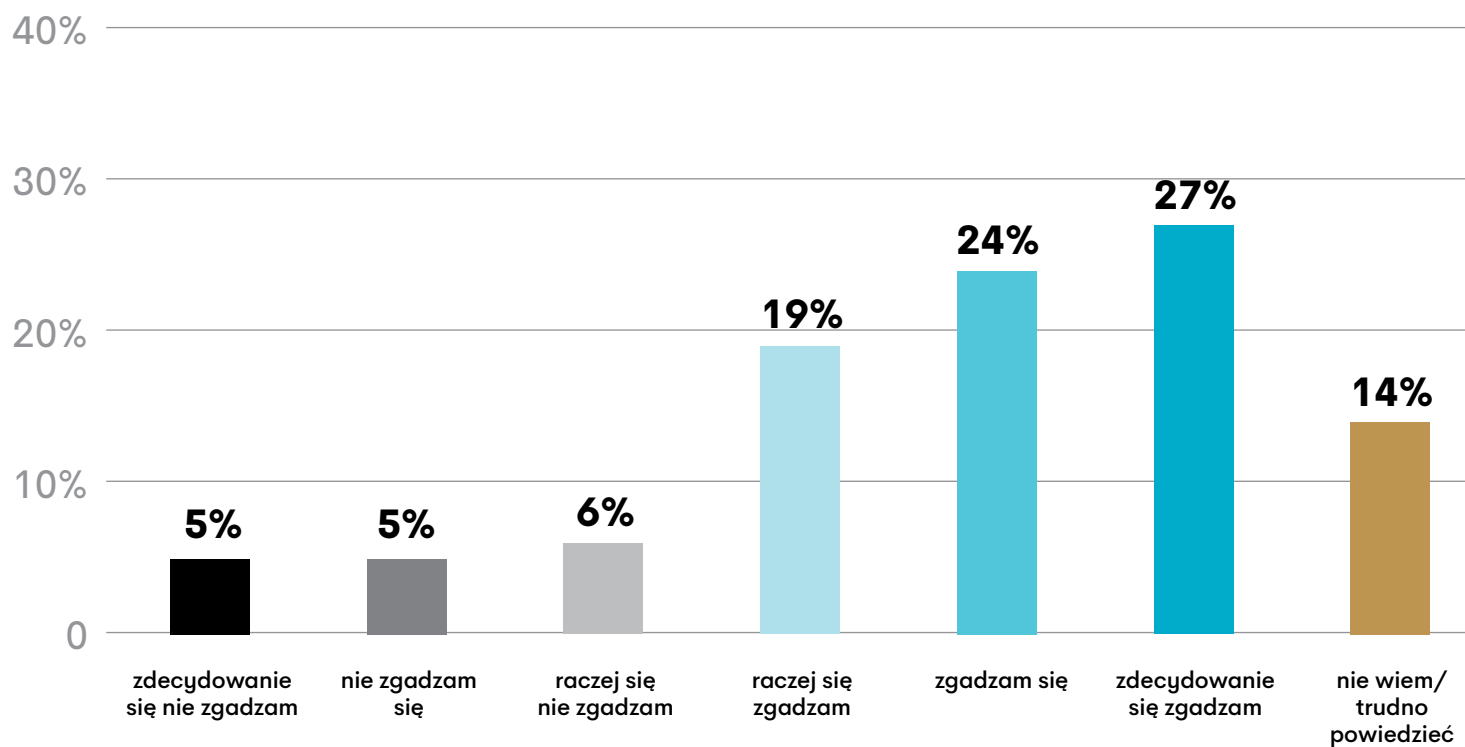
Konfederacja

Rozkład odpowiedzi w elektoratach
→ s. 70

5.3

Temat równych praw dla par tej samej płci trzeba załatwić raz na zawsze i mieć z tym w końcu spokój.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Uważam, że i Polska, i cała Unia ma dużo więcej problemów niż LGBT. Wszystko się wali, jest pandemia, kryzys klimatyczny. Naprawdę masa, masa problemów, a my się zajmujemy tym, czy pani z panią może wziąć ślub. (...) Dać im te śluby i spokój.

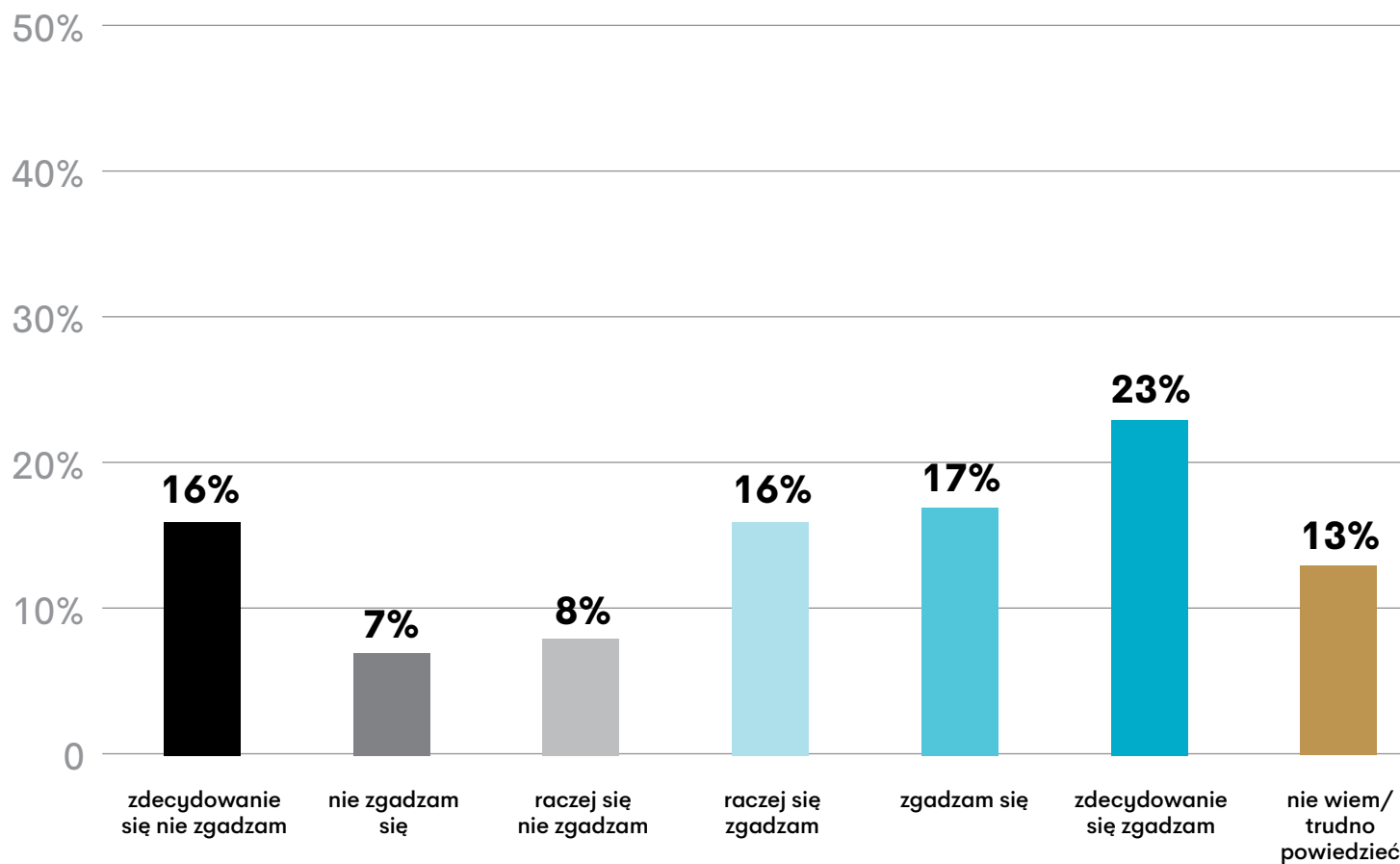
M5, kobieta

Rozkład odpowiedzi w elektoratach
→ s. 71

5.4

Powinniśmy jak najszybciej wprowadzić przepisy dające równe prawa parom jedнопłciowym i różnopłciowym.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

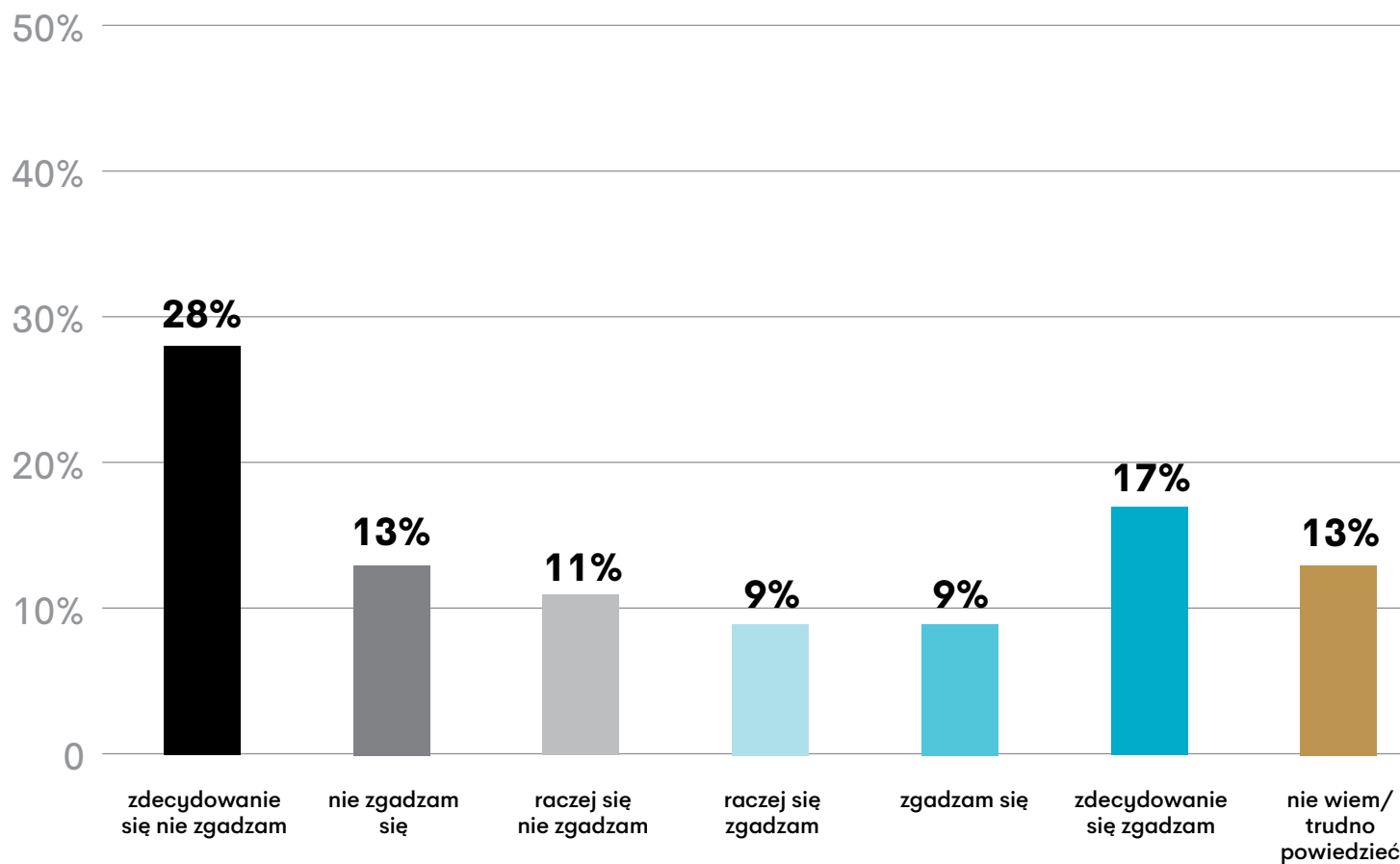
No właśnie, to nie nam oceniać chyba. Oni sobie sami w głowie układają, czy chcą być tym małżeństwem, czy nie chcą. Biorą te kredyty, to chyba jest im to potrzebne do wspólnego życia. Ale żeby się jakoś tak rozwodzić nad tym? Szkoda czasu.

M4, mężczyzna

Rozkład odpowiedzi w elektoratach
→ s. 72

5.5 Ideologia LGBT jest zagrożeniem dla rodzin w Polsce.

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Przewaga odpowiedzi „tak”

65%

Zjednoczona Prawica

64%

Konfederacja

Przewaga odpowiedzi „nie”

90%

Lewica

78%

Koalicja Obywatelska

67%

Polska 2050

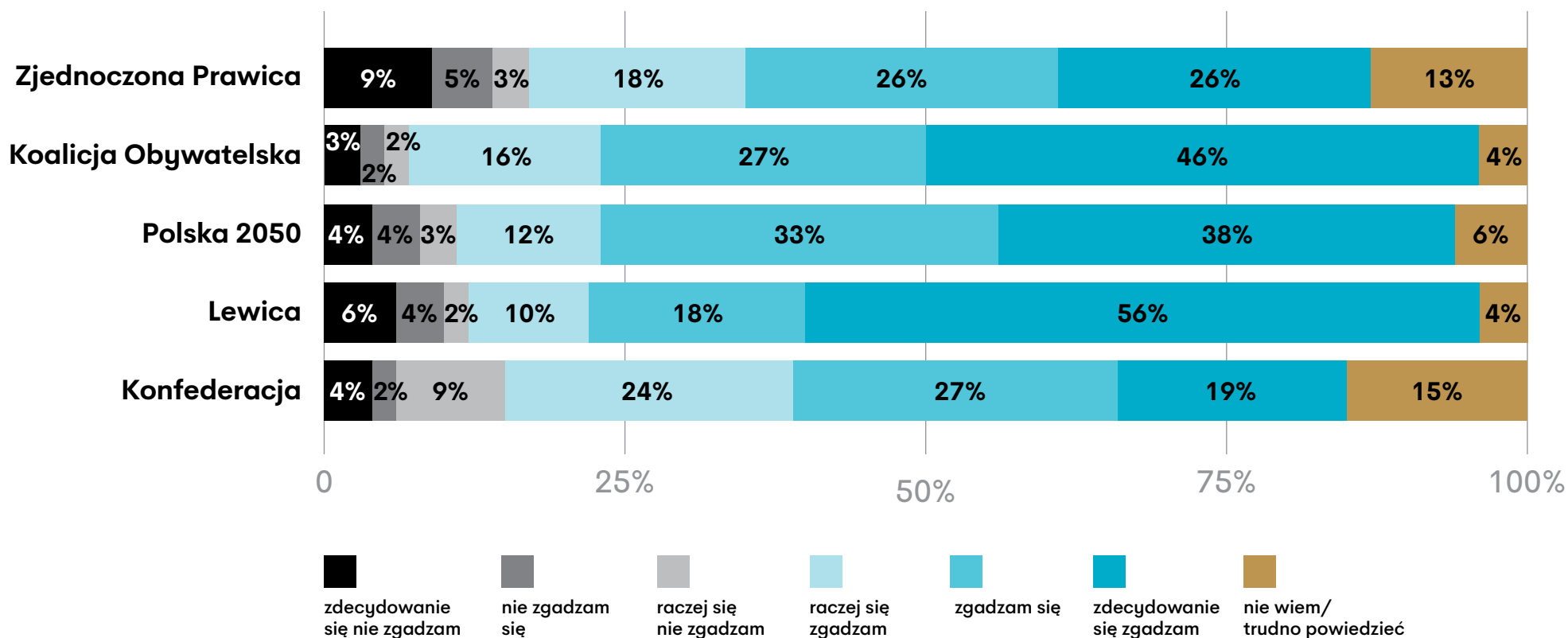
Rozkład odpowiedzi w elektoratach
→ s. 73

Czy prawa osób LGBT+ i równość małżeńska są pilnym tematem, czy należy chronić dzieci wychowywane w tęczyw rodzinach i czy „ideologia LGBT” jest zagrożeniem?

Rozkład odpowiedzi w elektoratach partii politycznych

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Społeczeństwo powinno chronić dzieci wychowywane przez pary jednopłciowe przed prześladowaniami ze strony otoczenia.

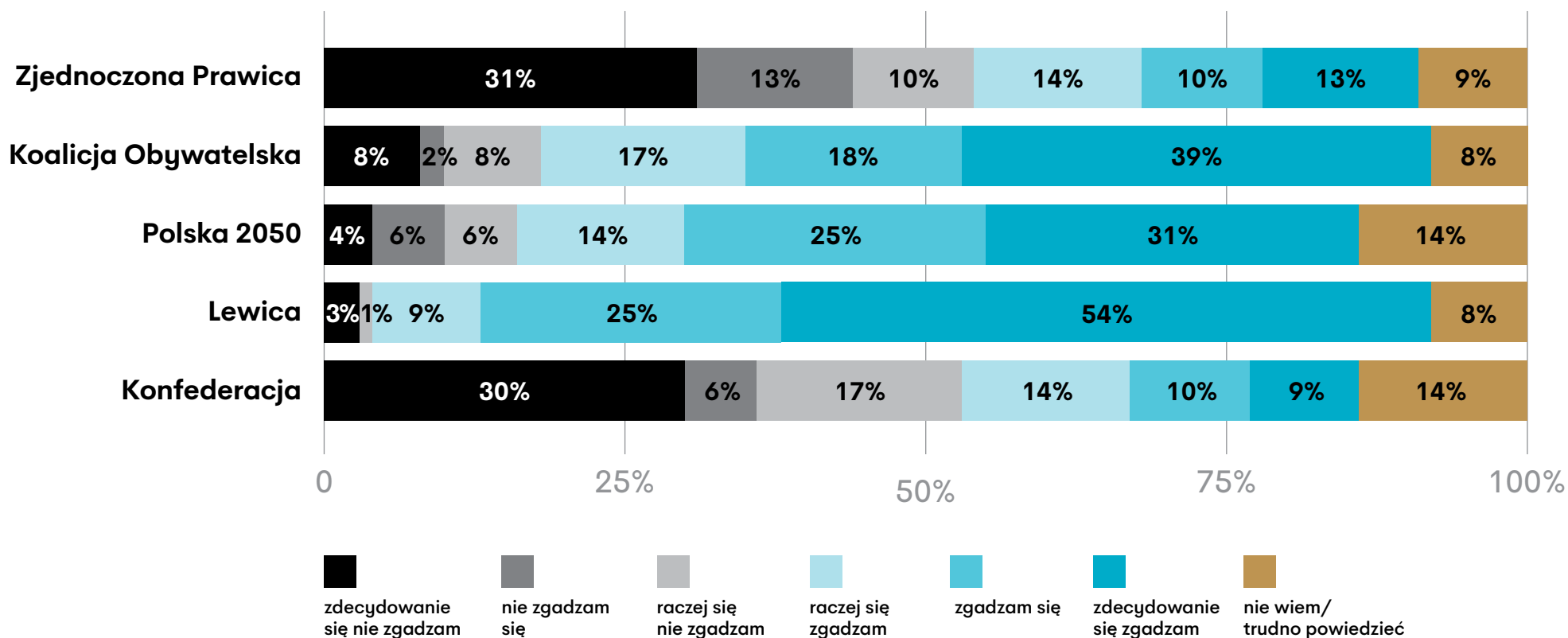

Czy prawa osób LGBT+ i równość małżeńska są pilnym tematem, czy należy chronić dzieci wychowywane w tęczyw rodzinach i czy „ideologia LGBT” jest zagrożeniem?

Rozkład odpowiedzi w elektoratach partii politycznych

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Osoby tej samej płci powinny móc wziąć ślub, aby zapewnić bezpieczeństwo swoim dzieciom – np. aby uniknąć zabrania do domu dziecka, kiedy umrze rodzic biologiczny.

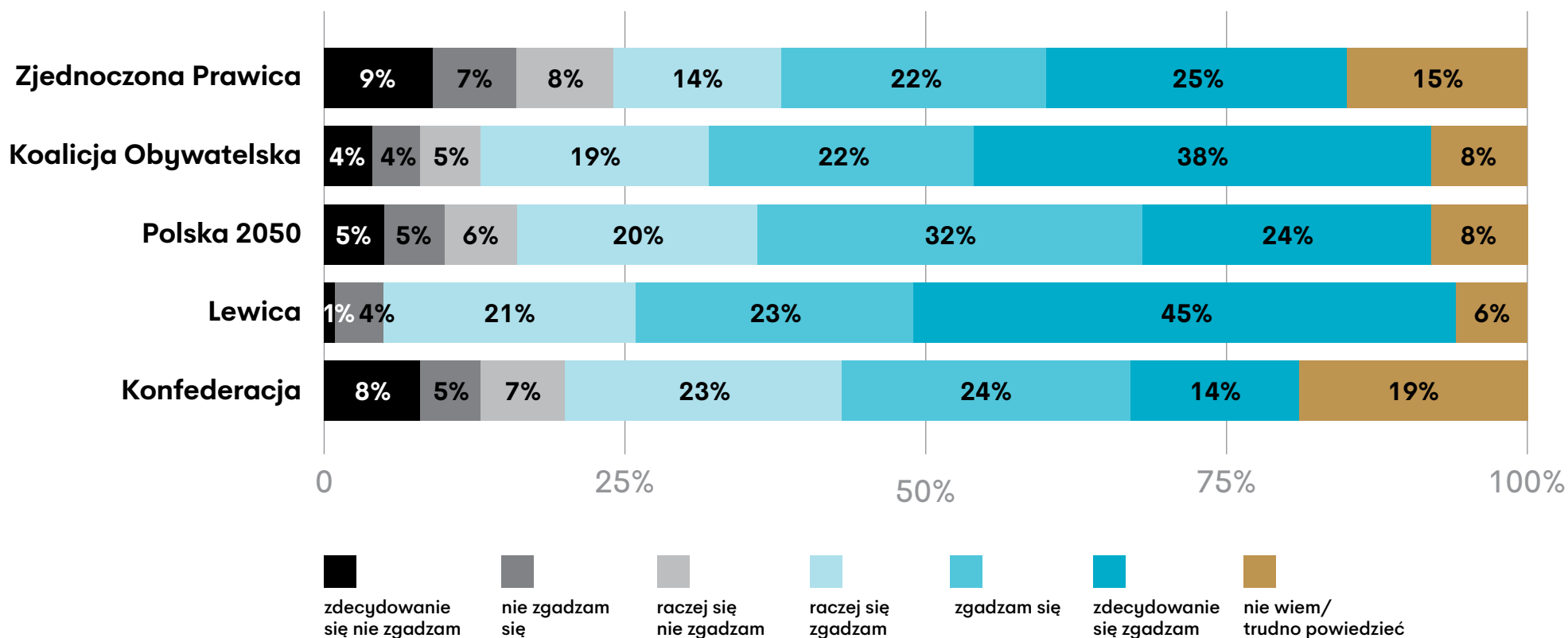

Czy prawa osób LGBT+ i równość małżeńska są pilnym tematem, czy należy chronić dzieci wychowywane w tęczyw rodzinach i czy „ideologia LGBT” jest zagrożeniem?

Rozkład odpowiedzi w elektoratach partii politycznych

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Temat równych praw dla par tej samej płci trzeba załatwić raz na zawsze i mieć z tym w końcu spokój.

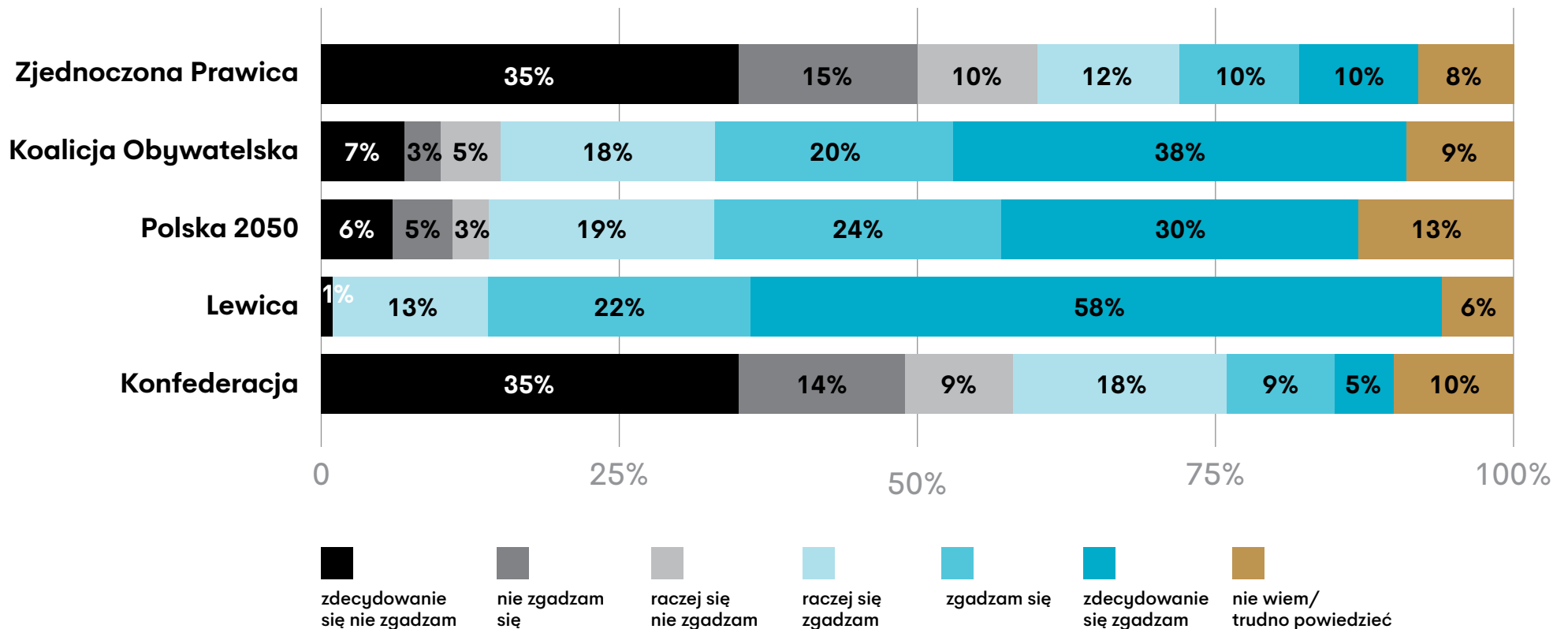

Czy prawa osób LGBT+ i równość małżeńska są pilnym tematem, czy należy chronić dzieci wychowywane w tęczyw rodzinach i czy „ideologia LGBT” jest zagrożeniem?

Rozkład odpowiedzi w elektoratach partii politycznych

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Powinniśmy jak najszybciej wprowadzić przepisy dające równe prawa parom jedнопłciowym i różнопłciowym.

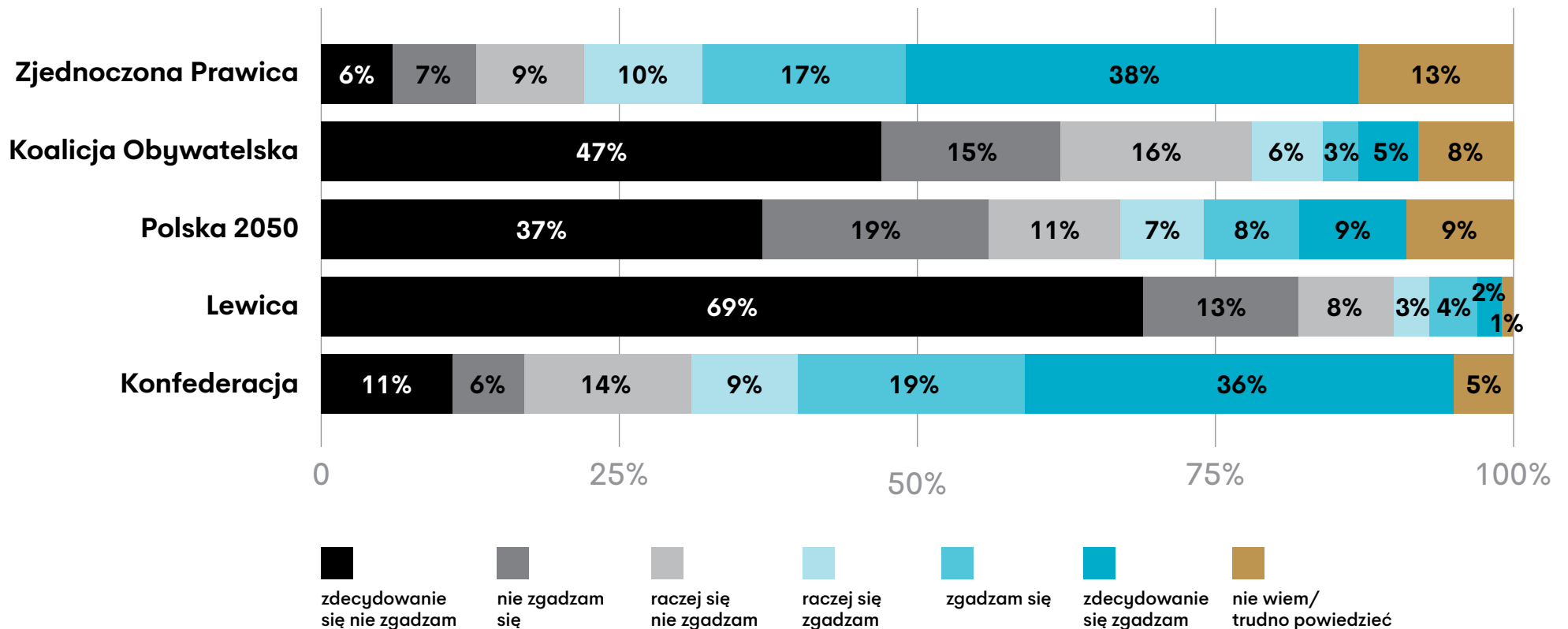

Czy prawa osób LGBT+ i równość małżeńska są pilnym tematem, czy należy chronić dzieci wychowywane w tęczyw rodzinach i czy „ideologia LGBT” jest zagrożeniem?

Rozkład odpowiedzi w elektoratach partii politycznych

n=1002, wiek 18-65, CAWI

Ideologia LGBT jest zagrożeniem dla rodzin w Polsce.

Wnioski i rekomendacje

Wnioski

Analiza **danych zastanych** wskazuje na bardzo niski poziom poparcia społecznego dla przyznania parom osób tej samej płci prawa do adopcji dzieci. Wyniki te opierają się na abstrakcyjnym ujęciu tematu, sprowadzającym tematykę tęczywych rodzin do pojęcia „adopcji”.

Z badań ilościowych i jakościowych wynika, że Polki i Polacy są dużo bardziej pozytywnie nastawieni do tematu rodzicielstwa par osób tej samej płci, jeśli w pytaniu pojawia się odniesienie do rzeczywistego doświadczenia rodzin. Przykładowo, zrozumienie, że brak możliwości zawarcia małżeństwa przez parę tej samej płci oznacza, że dziecko może zostać uznane za sierotę, mimo że jeden z jego rodziców żyje, zmienia optykę badanych i wpływa na wzrost poparcia wobec postulatu równości małżeńskiej.

Odpowiedzi na pytania o stosunek wobec pojęcia tolerancji, stosunku do osób homoseksualnych i potrzeby ich równouprawnienia, a także różnorodnych modeli życia rodzinnego pozwalają wnioskować, że brak poparcia dla rodzicielstwa najczęściej nie zasadza się na sieci silnych przekonań i uprzedzeń wobec osób LGBT+, lecz raczej braku rzetelnej wiedzy na temat ich sytuacji społecznej i prawnej. Podobnie **lęki związane z efektami wychowania dzieci przez pary osób tej samej płci w znacznym stopniu wiążą się z brakiem dostępu do aktualnej wiedzy naukowej na ten temat, a przede wszystkim z obawami przed przesładowaniem dzieci przez „homofobiczne polskie społeczeństwo”.**

Podsumowując:

Polki i Polacy w znakomitej większości niewiele wiedzą na temat osób LGBT+ i raczej ich to nie interesuje. Rozpowszechnione są postawy deklarujące obojętność lub lekkie, często nieświadome uprzedzenia. Dla około połowy społeczeństwa tęczne rodzicielstwo pozostaje tematem całkowicie nieznanym.

Teza o tym, że dzieci w tęczy rodzinach rozwijają się prawidłowo jest przyjmowana jako wiarygodna, co może wiązać się z dość powszechną akceptacją różnych modeli rodziny. Dominuje przekonanie o bezproblemowym funkcjonowaniu tęczy rodzin w krajach zachodnich.

Bardzo rozpowszechnione są obawy związane z prześladowaniem dzieci par osób tej samej płci przez wrogo nastawione otoczenie. Panuje powszechna zgoda co do potrzeby ochrony dzieci przed „nietolerancyjnym polskim społeczeństwem”.

Badania jakościowe wskazują, że krytyka polskiego społeczeństwa jako za mało życzliwego, empatycznego i akceptującego inność łączy się z fatalizmem – zmiana społeczna „zajmie pokolenia”. Jednocześnie obserwujemy przekonanie, że zmian związanych z rosnącą akceptacją różnorodności życia rodzinnego oraz równouprawnieniem tęczy rodzin i osób LGBT+ „nie da się zatrzymać”.

Rekomendacje

Powyższy zestaw przekonań sugeruje, że **istnieje ogromna potrzeba pracy edukacyjnej, a niskie poparcie dla postulatu adopcji wynika z zaniedbania komunikacyjnego tematu i dominacji narracji prawicowych polityków i mediów, która wypełnia luki w wiedzy negatywnymi emocjami i poczuciem zagrożenia**. Deklaratywny sprzeciw wobec tęczowego rodzicielstwa nie wynika z silnych uprzedzeń społeczeństwa, lecz lęków korelujących z brakiem informacji.

Rekomendujemy przyjęcie następujących priorytetów edukacyjnych:

Informowanie o rzeczywistej liczebności społeczności LGBT+ w polskim społeczeństwie oraz realnych trudnościach wynikających z braku regulacji prawnych dla życia rodzin i dzieci „tu i teraz”.

Przełamywanie i prostowanie fatalistycznego przekonania o skrajnej nietolerancji i homofobii polskiego społeczeństwa. Badania nie potwierdzają takiego obrazu, a jego powszechność jest raczej efektem komunikacyjnej dominacji radykalnej, uprzedzonej mniejszości, która „zakrzyczała” otwarcie lub neutralnie nastawioną większość.

Podkreślanie potrzeby szczególnej ochrony dzieci i młodzieży, które spotykają się z prześladowaniami ze strony homofobicznej mniejszości społeczeństwa.

Przekazywanie rzetelnej, aktualnej wiedzy naukowej na temat tęczowego rodzicielstwa i osób LGBT+. Badania naukowe na tych polach prowadzone są od ponad 50 lat i wykazują zarówno naturalność różnorodności orientacji psychoseksualnych i tożsamości płciowych, jak i brak różnic jakości życia dzieci wychowywanych przez rodziców tej samej i różnej płci.

Podkreślanie, że ani obecność osób LGBT+ w społeczeństwach, ani rodzicielstwo par osób tej samej płci nie są żadną „nowością”. Szczególnie ważne mogą być przykłady drugiego pokolenia, czyli dorosłych dzieci wychowywanych przez dwóch ojców lub dwie matki oraz zakładanych przez nie rodzin.

Kampania Jesteśmy rodziną!

Polska jest jednym z 6 ostatnich krajów Unii Europejskiej, które nie zapewniają żadnej ochrony prawnej parom osób tej samej płci i ich dzieciom. Wspólnie z partnerami z Bułgarii, Litwy, Łotwy, Rumunii i Słowacji oddajemy głos tęczowym rodzinom w naszych krajach, żeby przełamać ciszę i powiedzieć głośno: jesteśmy rodziną!

Tęczowe rodziny chcą tego, co wszyscy Polacy – bezpieczeństwa i życia bez strachu o przyszłość swoją i swoich dzieci. Dziś są niewidzialne dla polskiego prawa, przez co żyją w niepewności i ciągłym poczuciu zagrożenia.

Obejrzyj filmy i poznaj historie osób LGBT+, które już dziś wychowują dzieci w Polsce. Dowiedz się co o wychowaniu dzieci przez pary tej samej płci mówią naukowcy, politycy i zwykli ludzie.

Razem możemy zmienić Polskę w kraj, w którym każda rodzina może żyć bezpiecznie.

obejrzyj filmy →

Kampania jest realizowana z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy EOG.

Stowarzyszenie Miłość Nie Wyklucza

Od 2009 roku działamy na rzecz ochrony praw społeczności LGBT+ w Polsce, zwłaszcza wprowadzenia do polskiego prawa równości małżeńskiej niezależnie od orientacji seksualnej i tożsamości płciowej. **Zmieniamy prawo, tworzymy społeczność i pomagamy zrozumieć.** Prowadzimy działania rzecznicze, kampanie społeczne, projekty edukacyjne, szkolenia dla biznesu, a w ramach Funduszu Prawo Nie Wyklucza – pomoc prawną.

mnw.org.pl

**miłość
nie wyklucza**
STOWARZYSZENIE

Tekst i redakcja: Hubert Sobecki
Grafika i skład: Marianna Wybieralska
Korekta: Oktawiusz Chrzanowski
Konceptcja i wsparcie merytoryczne: Bartosz Kostrzewski
Opracowanie danych: Julia Fic

Raport „Jesteśmy rodziną. Co myślą Polacy i Polki o rodzinach osób LGBT+?”
opiera się na danych z badań jakościowych zrealizowanych przez IPSOS Polska
i badań ilościowych zrealizowanych przez ABR Sesta.

Publikacja opracowana w ramach projektu „Jesteśmy rodziną” realizowanego
z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego
z Funduszy EOG.

Stowarzyszenie Miłość Nie Wyklucza
Warszawa, 2021

**Jesteśmy
rodziną!**
jestesmyrodzina.pl

**Jesteśmy
rodziną!**

**miłość
nie wyklucza**
STOWARZYSZENIE

**Aktywni
Obywatele**
Fundusz Krajowy

Iceland
Liechtenstein **Active**
Norway **citizens fund**

Projekt realizowany z dotacji
programu Aktywni Obywatele
– Fundusz Krajowy finansowanego
z Funduszy EOG.